

birlik haberleri

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ · BİRLİK HABERLERİ BÜLTENİ · MART-NİSAN 2021 · SAYI: 197

Kaza da, Kader de Değil
C-i-N-A-Y-E-T

TMMOB 3 MART İŞ CİNAYETLERİ İLE MÜCADELE GÜNÜ ETKİNLİKLERİ
-1-

KOZLU'DAN BUGÜNE İŞ CİNAYETLERİ

İSMAİL SAYMAZ / ASİM KUTLUATA
GAZETECİ / TMMOB HARBEN MÜHENDİSLERİ ODASI ESKİ BAŞKANI

3 Mart 2021 / Saat: 20.00

facebook.com/tmmob1954 youtube.com/tmmob1954
pscp.tv/tmmob1954

TMMOB 3 MART İŞ CİNAYETLERİ İLE MÜCADELE GÜNÜ ETKİNLİKLERİ
-3-

PANDEMİ SÜRECİNDE ÇALIŞMA YAŞAMI, MESLEK HASTALIKLARI, İŞ KAZALARI VE İŞ CİNAYETLERİ

NAZMİ ALGAN / SERKAN ÖNGEL
BÜYÜKLER / BÖREKİM ÜYESİ

5 Mart 2021 / Saat: 20.00

facebook.com/tmmob1954 youtube.com/tmmob1954
pscp.tv/tmmob1954

TMMOB 3 MART İŞ CİNAYETLERİ İLE MÜCADELE GÜNÜ ETKİNLİKLERİ
-2-

TARIM VE İNŞAAT SEKTÖRLERİNDE İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİNİN DURUMU

DR. ZÜLEYHA OĞUZ / BESTE ARDIÇ ARSLAN
ZİHRAAT MÜHENDİSİ / İNŞAAT MÜHENDİSİ

4 Mart 2021 / Saat: 20.00

facebook.com/tmmob1954 youtube.com/tmmob1954
pscp.tv/tmmob1954

İŞ CİNAYETLERİ VE İŞÇİ KATLIAMLARI ARTARAK DEVAM EDİYOR

**KADINLAR KAZANACAK,
EMEK KAZANACAK! EŞİT VE
ÖZGÜR BİR HAYAT
İSTİYORUZ!**

Bu Sayıda

Bu Sayıda...

birlik haberleri

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BİRLİK HABERLERİ BÜLTENİ

İKİ AYDA BİR YAYIMLANIR • YAYGIN SÜRELİ YAYIN
1.500 adet basılmıştır. Üyelere ücretsiz dağıtılır.

YÖNETİM YERİ

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Selanik Cad. No:19/1 Yenişehir 06650 ANKARA
Tel: (312) 418 12 75 • Faks: (312) 417 48 24
www.tmmob.org.tr • tmmob@tmmob.org.tr
facebook.com/tmmob1954
twitter.com/TMMOB1954

**TMMOB ADINA SAHİBİ ve
SORUMLU YAZIŞLARI MÜDÜRÜ**
Emin KORAMAZ

BASKI

Ankamat Matbaacılık San. Ltd. Şti.
1333 Cadde 1344 Sokak No:60
İvedik Organize Sanayi-ANKARA
Tel: (312) 394 54 94 • Sertifika No: 13256

BASKI TARİHİ
MAYIS 2021

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR

EŞİT VE ÖZGÜR BİR HAYATI BİZ KADINLAR KURACAĞIZ, 8 MART'TA SOKAKLARDA VE ALANLARDA OLACAĞIZ! 3

İŞ CİNAYETLERİ VE İŞÇİ KATLIAMLARI ARTARAK DEVAM EDİYOR 5

BARİŞTAN YANA SESİMİZ VE GELECEK GÜZEL GÜNLERE OLAN İNANCIMIZLA NEVRUZUMUZ KUTLU OLSUN! 10

İSTANBUL SÖZLEŞMESİNDEN VAZGEÇMEYECEĞİZ! 10

BİRLİĞİMİZİ HEDEF ALAN SUÇLAMALAR VE KULLANDIĞI YAKIŞIKSIZ İFADELER NEDENİYLE ÇEVRE BAKANI MURAT KURUM'U KINIYORUZ! KANAL İSTANBUL PROJESİ'NE KARŞI MÜCADELEMİZE DEVAM EDECEĞİZ! 12

1 MAYIS'TA UMUT YAN YANA 11

DİSK-KESK-TMMOB-TTB ANKARA BİRİMLERİ: 1 MAYIS'TA UMUT YAN YANA 17

EMEĞİN BAYRAMI KUTLU OLSUN! YAŞASIN 1 MAYIS! 22

DİSK, KESK, TMMOB, TTB KADIN BİRİMLERİ: 1 MAYIS'A GİDERKEN: KADINLARIN SALGINDA BİR YILI 23

HABERLER

KOZLU'DAN BUGÜNE İŞ CİNAYETLERİ SÖYLEŞİSİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ 26

TARIM VE İNŞAAT SEKTÖRÜNDE İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİNİN DURUMU SÖYLEŞİSİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ 27

TMMOB TARAFINDAN, İSTANBUL SÖZLEŞMESİNİN FESHİNE İLİŞKİN CUMHURBAŞKANI KARARININ İPTALİ İÇİN DAVA AÇILDI 27

ÇERNOBİL FELAKETİNDEN ÇIKAN DERSLER ÇEVİRİMİÇİ SÖYLEŞİSİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ 32

İKK'LARDAN

TMMOB ANKARA İKK: İŞ CİNAYETLERİ VE İŞÇİ KATLIAMLARI ARTARAK DEVAM EDİYOR 33

İKK'LARDAN 3 MART İŞ CİNAYETLERİNE KARŞI MÜCADELE GÜNÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA 36

TMMOB ANTALYA İKK: NARENCİYE BAHÇESİ KİRALAMA HUSUSUNUN TAKİPÇİSİYİZ 40

TMMOB KOCAELİ İKK: ADA EKSPRESİ GÜNDE 24 SEFER YAPMALIDIR 41

TMMOB DİYARBAKIR, MARDİN, HAKKARİ, VAN, BATMAN BİRİMLERİNDEN HDP'NİN KAPATILMASI GİRİŞİMİNE İLİŞKİN AÇIKLAMA 41

TMMOB ADANA İKK'DAN KENTİN İMAR SORUNLARI, YAYALAŞTIRMA VE KENT DOKUSUNUN KORUNMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMA 42

TMMOB BATMAN İKK: İSTANBUL SÖZLEŞMESİ FESHEDİLEMEZ 44

TMMOB AYDIN İKK: JES SORUNU, SADECE AYDIN İLİNİN SORUNU DEĞİLDİR 44

TMMOB GAZİANTEP İKK: KENT ORMANI OLUŞTURULMASI YÖNÜNDE HAREKETE GEÇMEYE DAVET EDİYORUZ 51

TMMOB MARDİN İKK: MARDİN KENTİ İMAR RANTINA KURBAN EDİLMİŞTİR 53

EŞİT VE ÖZGÜR BİR HAYATI BİZ KADINLAR KURACAĞIZ, 8 MART'TA SOKAKLARDA VE ALANLARDA OLACAĞIZ!

DİSK Kadın Komisyonu, KESK Kadın Meclisi, TMMOB Kadın Çalışma Grubu, TTB Kadın Hekimlik ve Kadın Sağlığı Kolu, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne çağrı amacıyla 1 Mart 2021 tarihinde TTB Genel Merkezi'nde bir basın toplantısı düzenlediler.

Toplantıya TTB adına Deniz Erdoğan ve Güleser Karakoç, DİSK adına Nevin Kızıloz, KESK adına Gülistan Atasoy ve TMMOB adına Ayşegül İbici Oruçkaptan ve Buket Çelik katıldı.

Dört örgüt adına ortak açıklamayı Deniz Erdoğan okudu. Açıklamanın tamamı şöyle:

Eşit ve Özgür Bir Hayatı Biz Kadınlar Kuracağız

8 Mart'ta Sokaklarda ve Alanlarda Olacağız!

Kadınlar hem toplumsal yaşamda hem de çalışma hayatında erkek egemen düzene karşı mücadele etmeye devam ediyor. Kadınların çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve eşit değerde işe eşit ücret talebi ile İstanbul Sözleşmesi'nin ve 6284 sayılı yasanın

etkin uygulanması için mücadeleyi ısrarla ve inatla sürdürüyor!

COVID-19 salgınının birinci yılında çalışma ve toplumsal hayatta derinleşen eşitsizliklere karşı sosyal politikalar geliştirmek yerine kadınların yaşadıklarını görmezden gelen iktidar, kadınlara güvencesiz ve sendikasız çalışma biçimlerini dayatmaya devam ediyor. Ancak kadınlar yaşamın her alanında her türlü eşitsizlikle mücadele etmeye devam edecekler!

Hangi meslekten hangi toplumsal kesimden olursa olsun kadına yönelik şiddet yaşamın tüm alanlarında ve yaygın olarak sürmekte, kadın cinayetlerinde cezasızlık kural haline gelmektedir. Kadınlar en yakınlarındaki erkekler tarafından fiziksel, psikolojik, ekonomik ve cinsel şiddete uğruyor, "intihar" denilen son derece şüpheli ölümlerle kadınların yaşamları çalınıyor. Buna karşın yaşamlarını korumak için öz savunmasını kullanan kadınlar serbest bırakılmak yerine, ağırlaştırılmış cezalarla cezaevlerinde yaşamaya mahkûm ediliyor. Biz kadınlar biliyoruz ki eşitlik ve

özgürlük talebimiz devletin erkek egemen hukukuna sığmayacak; evde, işyerinde, sokakta cinsiyetçiliği ve tacizleri ifşa etmeye devam edeceğiz!

Tüm dünyada, özellikle de yaşadığımız Ortadoğu coğrafyasında ve ülkemizde kazanılmış haklarımıza dönük yoğun saldırılara ve dinselleştirme politikaları ile bizi toplumsallıktan kopararak yaşamımız üzerinde kurulmak istenen denetime karşı “Hayatımızdan ve haklarımızdan vazgeçmeyeceğiz” diyerek direniyoruz.

8 Mart, dünyanın neresinde olursa olsun sömürüye, ayrımcılığa, baskıya karşı yürütülen, kadın haklarının kazanılmasında verilen direnişin simgeleştiği bir mücadele günüdür. Eşitsizliğin, sınırsız tüketimin, sömürünün, yoksulluğun sistemleştiği; kapitalizmin, kadın ile kurduğu “ucuz emek-kutsanmış annelik” ilişkisinin neoliberal politikalarla tüm dünyada yeni kölelik koşullarının dayatıldığı bu dönemde, kadının varoluş mücadelesi çok daha anlamlı bir hale gelmiştir. Hep birlikte sesimizi yükseltmek, demokratik, özgür ve eşit bir dünya kurabilmek, aşağıdaki taleplerimizi haykırmak için mücadelemizi yükseltelim!

Kadın istihdamının önündeki engellerden olan bakım hizmetleri kadının üstünden alacak özel politikalar uygulanmalıdır.

Salgın döneminde, artan kadın işsizliğini azaltacak istihdam politikaları hızla hayata geçirilmelidir.

Kadın istihdamında tek seçenemiş gibi sunulan esnek-güvencesiz ve kayıt dışı çalıştırmaya son verilmeli, güvenceli iş, güvenli yaşam koşulları sağlanmalıdır.

Kadınlar regl döneminde en az iki gün ücretli izinli sayılmalıdır.

Yetki ve karar mekanizmalarında eşit temsiliyetin hayata geçirilmesi sağlanmalıdır.

Kadını eğitimden, istihdamdan, yaşamdan koparan, çocuk yaşta evliliklerin hızla artmasına yol açan 4+4+4 eğitim sistemi hemen iptal edilmelidir.

8 Mart kadınlar için ücretli izin günü sayılmalıdır.

İstanbul Sözleşmesi tartışmasına son verilmeli, sözleşme ve 6284 sayılı yasa etkin bir şekilde uygulanmalıdır.

COVID-19 aşısı en kısa sürede yaygın ve ücretsiz uygulanmalıdır.

Kadınların eşit ve özgür olduğu, sömürünün baskının ortadan kaldırıldığı bir gelecek için,

Hayatlarımıza sahip çıkmak için,

Savaş ve işgal politikalarına geçit vermemek için,

Emeğimiz, bedenimiz ve kimliğimiz bizimdir demek için,

Doğamıza ve yaşam alanlarımıza sahip çıkmak için,

Emeğimizi ve hayatı örgütlemek için,

Demokrasiyi, barışı, laikliği kazanmak için,

Tüm kadınları, gökkuşağı gibi tüm renklerimizle bir arada olmaya, haklarımıza ve yaşamlarımıza sahip çıkmaya 8 Mart alanlarına çağırıyoruz.

Evde, işte, okulda, tarlada, fabrikada, atölyelerde, emeği ve hakları için mücadele eden tüm kadınların 8 Mart mücadele gününü kutluyoruz.

Söyleyecek sözümüz, değiştirecek gücümüz var!

Yaşasın kadın dayanışması!

DİSK Kadın Komisyonu

KESK Kadın Meclisi

TMMOB Kadın Çalışma Grubu

TTB Kadın Hekimlik ve Kadın Sağlığı Kolu

İŞ CİNAYETLERİ VE İŞÇİ KATLIAMLARI ARTARAK DEVAM EDİYOR

TMMOB ile Maden Mühendisleri Odası 3 Mart 2021 tarihinde 3 Mart İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü dolayısıyla ortak bir basın toplantısı düzenlediler.

Toplantıda TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz 3 Mart İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü üzerine bir basın açıklaması yaptı. Maden Mühendisleri Odası Başkanı Ayhan Yüksel ise Oda tarafından hazırlanan “2010 ile 2020 Yılları Arası Madencilikte Yaşanan İş Kazaları Raporu”nu kamuoyu ile paylaştı. Toplantı soruların cevaplanmasıyla son buldu.

Koramaz'ın yaptığı açıklama şöyle:

“İŞ CİNAYETLERİ VE İŞÇİ KATLIAMLARI ARTARAK DEVAM EDİYOR

3 Mart, dünya madencilik tarihinde yaşanan en büyük facialardan biri olan ve grizu patlaması sonucu 263 madencinin yaşamını yitirdiği 1992 Kozlu faciasının yıldönümüdür. Facianın yıldönümünde Kozlu'da hayatını kaybeden maden emekçilerini bir kez daha saygıyla anıyoruz.

3 Mart, iş cinayetlerine dikkat çekebilmek, işçi sağlığının ve iş güvenliğinin önemini vurgulamak için TMMOB tarafından 2012 yılında “İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü” olarak ilan edilmiştir.

Ülke tarihimiz, iş cinayeti ve işçi katliamı olarak tanımlanabilecek facialar ile doludur. 13 Mayıs 2014 tarihinde Soma'da ülke tarihinin en büyük maden faciası meydana gelmiş ve 301 madenci hayatını kaybetmiştir. Bu facianın hemen ardından 6 Eylül 2014'te Torunlar Center Asansör Faciasında 10 inşaat işçisi, 4 Kasım 2014'te Yalvaç'ta gerçekleşen trafik kazasında 18 tarım işçisi, 28 Ekim 2014'te Ermenek'teki kömür madeninde 18 madenci, 17 Kasım 2016'da Şirvan'da bakır madeninde 16 madenci, 17 Ekim 2017'de Şirnak'ta 8 madenci, 3 Temmuz 2020'de Sakarya Hendek'te havai fişek fabrikasında 8 işçi ve bu patlamadan sadece birkaç gün sonra gerçekleşen imha işleminde ise 3 yurttaşımız hayatını kaybetmiştir. Kozlu'daki faciadan günümüze kadar yaşanan olumsuzluklardan gerekli dersler çıkarılmamış, atılması gereken adımlar atılmamıştır. İş cinayetleri ve işçi katliamları artarak devam etmektedir.

İş kollarının neredeyse tamamında iş cinayetleri yaşanmaktadır. Binlerce işçi iş kazalarında sakat kalmakta, meslek hastalıkları ile hayatını kaybetmektedir. SGK'nın iş kazaları ve meslek hastalıklarına dair yayınladığı en güncel istatistik 2019 yılına aittir. Bu istatistiğe göre 2019 yılında 1.149 emekçinin hayatını kaybettiği, buna karşın meslek hastalığı sonucu ise bir tane bile can kaybı yaşanmadığı ilan edilmiştir. ILO'nun yürüttüğü çalışmalara göre;

dünyada her yıl meydana gelen iş kazası sonucu ölümlerin 6,3 katı kadar can kaybı, meslek hastalığı ve işle ilgili hastalıklar sonucu meydana gelmektedir. Bu çalışmalar ile SGK tarafından açıklanan veriler esas alındığında 2017 yılında en az 10.218, 2018 yılında en az 9.714, 2019 yılında en az 7.238 emekçi meslek hastalığı sonucu hayatını kaybetmiştir. İş kazaları ve meslek hastalığı sonucu her gün 35 emekçi hayatını kaybetmektedir. Buna rağmen işçi sağlığı ve iş güvenliği konusu ülke gündeminde yeterli düzeyde yer alamamaktadır. Oysa SGK'nın açıkladığı yıllık iş cinayeti sayıları bile durumun vahametini ortaya koymaktadır. Açıklanan verilere göre 2015 yılında 1.252, 2016 yılında 1.405, 2017 yılında 1.633, 2018 yılında ise 1.541 işçi, iş cinayetlerinde yaşamını yitirmiştir.

İşyerleri denetlenmemektedir. Denetimsizlik ve yaptırımsızlık sürdükçe iş cinayetlerini engellemek mümkün değildir. Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Rehberlik ve Teftiş Kurulu Başkanlığı 2019 yılı faaliyet raporunda yer alan bilgilere göre 2019 yılında İSİG yönünden yapılan toplam teftiş sayısı 3.088'dir. Bu denetimlerin önemli bir bölümü, eksikliklerin giderilip giderilmediğini kontrol için yapılan ikinci denetlemeler oluşturmaktadır. Yapılan her denetimin yeni bir denetim olduğu kabul edilse dahi her 1.000 işyerinden yalnızca 1,6'sı İSİG yönünden denetlendiği anlaşılmaktadır. Rakamların ortaya koyduğu gerçek, bu şekilde devam eden denetim faaliyetlerinin göstermelikten ibaret olduğu ve devletin gerekli sorumluluğu göstermediğidir.

Her yıl, evine ekmek götürebilmek için emek harcayan 2 bin civarında emekçinin iş cinayetlerinde hayatını kaybediyor olması, 10 bin civarında emekçinin meslek hastalıkları sonucu hayatını kaybediyor olması büyük bir sorun ile karşı karşıya olduğumuzu anlatmaya yetmektedir. Şans eseri hayatta kalıp, geçirdiği sakatlık yüzünden engelli olan emekçiler hayatlarının geri kalanını büyük zorluklar ile sürdürmektedir. Bazı emekçiler sakatlanmalar sonrası oluşan engellilik tipi ve oranlarına bağlı olarak çalışamayacak duruma gelmektedir. Çalışacak durumda olanlar ise engelli istihdamındaki sorunlar ve kent altyapılarımızın engellilere uygun olmayışının doğurduğu diğer sorunlar ile boğuşmaya mahkûm olmaktadır.

İş kazaları ve meslek hastalıklarına yönelik resmi makamlarca açıklanan istatistikler yaşamakta olduğumuz acı tabloyu göstermeye yetmektedir. Ancak açıklanan veriler gerçeği tam olarak yansıtmamaktadır.

Covid-19 pandemisi sürecinde açıklanan verilerin gerçeği ne oranda yansıttığı, verilere nasıl müdahale edildiği ve gerçeğin nasıl manipüle edilmeye çalışıldığı ortaya çıkmıştır. Veriler ile oynamanın bir yönetim biçimi haline geldiği ülkemizde gerçeği yansıtan veriye ulaşmak ayrı bir sorun haline gelmiştir. İş kazaları, meslek hastalıkları vb ile ilgili verilerin tamamı kamuoyu ile paylaşılmalıdır.

İş cinayetlerinin sorumluları korunmakta hatta aklanmaktadır. 301 emekçinin yaşamını kaybetmesine neden olan Soma Faciası sorumlularından tutuklu kimse kalmamıştır. Can Gürkan'ın da aralarında bulunduğu 4 sanığa "olası kastla 301 kez öldürme ve 162 kez yaralama" suçundan ceza verilmesine hükmeden Yargıtay 12. Ceza Dairesi'nin beş kişiden oluşan heyetinin üçü değiştirilmiş ardından karar bozulmuş ve tutukluların tamamı tahliye edilmiştir.

İş cinayetleri ile mücadele ertelenebilir, ötelenebilir bir gündem değildir. İş cinayetlerinin yaşanmaması için yürütülen mücadelenin güçlendirilmesi ve gerekli yasal düzenlemelerin zaman kaybetmeden gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda gerçekçi adımlar atılabilmesi için işverenleri sorumluktan kaçırarak yaklaşıma son verilmesi gerekmektedir. İşverenleri temel sorumluluktan kurtaran, sorumluluğu bir günah keçisi olarak iş güvenliği uzmanlarının üzerine yükleyen mevcut sistemde, önleyici ve engelleyici bir faaliyetin organize edilmesi mümkün olmayacaktır.

Esnek çalışma düzenini getiren 4857 sayılı İş Kanunu, İşyerlerinde işçi sağlığı güvenliğini, serbest piyasa koşullarında çalışan, Ortak Sağlık Güvenlik Birimlerine (OSGB) havale eden 6331 sayılı İş Sağlığı Güvenliği Yasası problemlidir. Problemliliği olan kanunların uygulamaları dahi yeterli değildir. Sorunun temelinde işçi sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin düzenlemelerde sendikalar, meslek örgütleri ve bilim insanlarının görüşlerinin dikkate alınmaması yatmaktadır.

Taşeronlaştırma, özelleştirme, sendikasılaştırma, denetimsizlik, esnek istihdam politikaları, kayıt dışı çalışmaya izin veren politikalar ve bunun sonucu oluşturulan mevzuat ile sorunlu bir sistem üretmiştir. Emeğe ve emekçiye düşman olan bu sistem sermayenin sınırsız sömürü düzeninin bir tezahürüdür. İş cinayetlerini seyrederek olan biteni kadere, fitrata bağlayan açıklamalar yapan siyasi iktidar bu sistemi korumak üzere yoğun çaba sarf etmektedir.

Tablonun giderek ağırlaşmasının bir diğer nedeni de sendikal hakların baskı altına alınmasıdır. Sendikal örgütlenmenin önündeki engeller tüm çalışanlar için kaldırılmadıkça işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda yol alınamayacaktır. Sendikasıız uzman, sendikasıız işçi, örgütsüz bir çalışma yaşamı ile emekçiler tüm olumsuzluklara açık ve savunmasız bir durumdadır.

Olumsuz gidişata Covid-19 pandemisinin etkileri de eklenmiştir. Pandemi sürecinin yönetimi ve salgından koruma politikaları çalışma hayatı için geçerli olmamış, emekçiler salgının ölümcül sonuçları ile başa bırakılmıştır. Sermaye sınıfının ihtiyaçlarının karşılaması pahasına Covid-19 salgını yok sayılmıştır. Bu süreçte kölelik sitemine benzer uygulamalar ile emekçi düşmanlığının çirkin yüzü bir kez daha ortaya çıkmıştır. İşçilerin fabrikalara hapsedildiği, şantiyelerden çıkarılmadığı, hasta olsalar dahi dur durak bilmeden çalıştırıldıklarına dair haberler sıklıkla kamuoyu gündemine yansımıştır. İşçilerde Covid-19 pozitif vaka oranı, Türkiye geneli vaka oranının 3,2 katıdır. Salgın koşulları altında sağlıkçılar başta olmak üzere emekçiler için gerekli tedbirler alınmamış, çarklar dönsün denilerek yurttaşlarımız salgına kurban verilmiştir.

Gerçekleşen iş cinayetleri ve iş kazalarının büyük çoğunluğunun önlenemez olduğu bilinmektedir. Bilimsel ve teknik ölçütler doğrultusunda atılacak adımlar ile göz göre göre “geliyorum” demekte olan facialara son vermek mümkündür. Bunun için önce insan hayatını ve emeğe değer veren bir yaklaşımın benimsenmesi gerekmektedir.

İşçi sağlığı ve iş güvenliğinin sağlanması, öncelikle devletin ve işverenin görevidir, sorumluluğu yükleyecek kurban arama anlayışına son verilmelidir.

Amacı “işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi” olan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu amacına uygun olarak baştan aşağı değiştirilmelidir.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği alanına ilişkin düzenlemelerin ve denetimin yalnızca Aile, Çalışma Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından yürütülmesi, doğru kararların alınmasının önünde bir engeldir. Bu nedenle düzenleme ve denetleme; Aile, Çalışma Sosyal

Hizmetler Bakanlığı'nın yanında, Sağlık Bakanlığı, üniversiteler, sendikalar, TTB ve TMMOB'den oluşan idari ve mali yönden bağımsız bir enstitü tarafından yerine getirilmelidir. Çalışma yaşamına ilişkin tüm düzenlemeler bu enstitü tarafından yeniden ele alınmalı ve kararlaştırılmalıdır.

İş güvenliği uzmanlığı sistemi kamu eliyle sağlanacak şekilde yeniden yapılandırılmalı, hizmetin piyasalaştırılmasına son verilmelidir.

Örgütlenme ve sendikalaşmanın önündeki engeller kaldırılmalıdır. Taşeronlaşma ve benzeri uygulamalara son verilmelidir.

Denetim mekanizmaları bağımsız organizasyonlar olarak yeniden yapılandırılmalı, güçlendirilmelidir.

İş kazaları ve cinayetlerinin sorumlularına yaptırım uygulanmalı, işveren, ilgili kamu görevlileri ve sorumlular hakkında yargı süreçleri bağımsız bir şekilde işletilmelidir. Sorumluların aklanmasına son verilmelidir. Adalet sağlanmalıdır.

TMMOB olarak 3 Mart'ta; iş kazalarının, iş cinayetlerinin ve işçi katliamlarının son bulması için mücadele etmeye devam edeceğimizi bir kez daha ifade ediyoruz

Artarak devam eden iş cinayetlerine ve işçi katliamlarına son verecek adımlar zaman kaybetmeden atılmalıdır.”

Maden Mühendisleri Odası Başkanı Ayhan Yüksel'in sunduğu, Maden Mühendisleri Odası “Madencilikte Yaşanan İş Kazaları Raporu 2010-2020”ye haberin devamından ulaşabilirsiniz.

KADINLAR KAZANACAK, EMEK KAZANACAK! EŞİT VE ÖZGÜR BİR HAYAT İSTİYORUZ!

DİSK Kadın Komisyonu, KESK Kadın Meclisi, TMMOB Kadın Çalışma Grubu ve TTB Kadın Hekimlik ve Kadın Sağlığı Kolu; 8 Mart Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla 8 Mart 2021 tarihinde ortak bir basın açıklaması gerçekleştirdiler.

New York'ta bir tekstil fabrikasında yanarak hayatını kaybeden işçi kadınların ardından bugün, 164 yıl sonra da dünyanın her yerinde, ayrımcılığa, şiddete, eşitsizliğe, sömürüye, baskılara karşı verdiğimiz; eşitlik, özgürlük, emek, hak, adalet, barış, laiklik mücadelesi ve dayanışma için sesimizi, isyanımızı birleştirme ve büyütme hikayemizi yazmaya devam ediyoruz. Bugün benzer taleplerle tekstil fabrikasında hakları için direnen kadınların izinden gidenler olarak; onları saygı ve şükranla anıyoruz.

8 Mart, dünyanın neresinde olursa olsun kadınlara uygulanan sömürüye, ayrımcılığa, baskıya karşı yürütülen, kadın haklarının kazanılmasında verilen direnişin simgeleştiği bir mücadele günüdür. Eşitsizliğin, sınırsız tüketimin, sömürünün, yoksulluğun sistemleştiği patriyarkal kapitalizmin, kadın ile kurduğu "ucuz emek - kutsanmış annelik" ilişkisinin neoliberal politikalarla tüm dünyada yeni kölelik koşullarını dayattığı bu dönemde, kadının varoluş mücadelesi çok daha anlamlı bir hale gelmiştir.

Kadınlar, çalışma ve toplumsal yaşamda, toplumsal cinsiyet eşitsizliği ile karşı karşıya kalmaktadır. Herhangi bir sosyal güvencesi olmadan kayıt dışı olarak çalıştırılan kadınlar "ucuz emek gücü" olarak görülmekte, "eşit değerde işe eşit ücret"den yoksun bırakılmaktadırlar. Covid 19 pandemisiyle birlikte patriyarkal kapitalizmin yarattığı sorunlar derinleşmiş, pandemi kadına yönelik ekonomik, psikolojik, fiziksel, cinsel şiddeti, kadın bedeni, emeği üzerindeki sömürü ve baskıyı arttıran bir politikanın fırsatı haline getirilmiştir.

Çocuk, hasta, yaşlı, engelli bakımının sadece kadına özgü bir sorumluluk gibi görülüp kadının sırtına yüklenerek, bakımın kamusal bir hizmet olarak sunulmaması, sosyal destek politikalarının geliştirilmemesi, metalaştırılan hizmetlerin fiyatlarının çok yüksek olması nedeniyle kadınlar istihdamdan kopmakta ya da hiç istihdam alanına girememektedir. Bakım maliyetlerinden kaçınmanın yolu haline getirilen bu uygulamalar kadının hane içi emeğini görünmez

kılmaya, değersizleştirmeye devam ederken, emeğinin görünür ve değerli olması için gerekli ekonomik düzenlemeler yapılmamaktadır. Bunun sonucunda kadınlar kamusal alandan, sosyal yaşamdan, üretimden uzaklaşmak zorunda kalmaktadır.

Nüfus politikaları ataerkil kapitalist sistemin ihtiyaçlarına uygun biçimde kadın bedenleri üzerinden, kadın cinselliği ve doğurganlığı denetlenerek sürdürülmektedir. Ülkemizde özellikle son yıllarda kadınların toplum içindeki ekonomik, kültürel ve sosyal etkinliği siyasi iktidarın bilinçli politikaları ile sürekli azaltılmaktadır. Kadınlar, muhafazakar-feodal kültürün baskısı ile evine kapanmaya zorlanmaktadır. Kadınların istihdam ve sosyal yaşama katılım oranlarında son yıllarda görülen düşüş bunun en açık göstergesidir.

Kadına yönelik şiddet de yaşamın tüm alanlarında yaygın olarak sürmektedir. Her gün en az 4 kadın katledilmektedir. Kadınlar en yakınlarındaki erkekler tarafından fiziksel, psikolojik, cinsel şiddete uğramakta, intihar denilerek son derece şüpheli ölümlerle yaşamları çalınmaktadır. Şiddet her kesimden, her meslekten, her toplumsal kesimden kadına karşı uygulanmaktadır. Cezasızlık, korumasızlık ve hukuksuzluk nedeniyle kadına yönelen şiddet konusundaki istatistikler, dünya genelindeki bir insan hakları felaketini ortaya koymaktadır. Buna karşın yaşamlarını korumak için öz savunmasını kullanan kadınlar ise serbest bırakılmak yerine, ağırlaştırılmış cezalarla cezaevlerinde yaşamaya mahkûm edilmektedir. Kadınların insanlık dışı yöntemlerle, vahşice, toplumun, devletin gözü önünde öldürülmesi ve kadına yönelik şiddetin faillerinin, eril yargı ile "tahrik" adı altında indirimlerle serbest bırakılması, şiddeti ve kadın cinayetlerini körüklemektedir.

Kadını kontrol altına almayı hedefleyen, kamusal alandan uzaklaştıran sistem; üniversitelerde, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Projesini toplumsal değerlerimize ve kabullerimize uygun olmadığı gerekçesiyle durduran, Türkiye'nin imzalamış olduğu CEDAW-Kadına Karşı

Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Birleşmiş Milletler Sözleşmesine ve Kadına Karşı Şiddetin ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin İstanbul Sözleşmesine karşı olan anlayışla kadına yönelik şiddet kışkırtılmaktadır.

Biliyoruz ki eşitlikçi yönetim biçimleri işlevsel kılınmadan ne kadın ne de toplum şiddetten kurtulacaktır. Bu nedenle ülkemizde kadını eşit ve özgür birey olarak gören yasal dönüşümler ve uygulamaların bir an önce başlatılması, eşitlikçi, demokratik, laik, yönetim biçimlerinin hayata geçmesi, kadın bedeni üzerindeki tüm söz ve karar haklarının kadına ait olduğunun kabul edilmesi ve siyasi iktidarların kadının bedeninden elini çekmesi gerekmektedir.

Taleplerimiz açık ve net:

*Kadınlar ve LGBTİ+ lara yönelik her türlü ayrımcılığı ve şiddeti önleyen yasal düzenlemeler acilen yapılmalı, İstanbul Sözleşmesi'nin tartışılmasına son verilmeli, 6284 sayılı yasa etkin bir şekilde uygulanmalı,

*Çalışma hayatında kadına yönelik her türlü ayrımcılık terk edilmeli, esnek çalışma biçimlerine, cinsiyetçi iş bölümüne, ücret eşitsizliğine son verilmeli güvenceli, düzenli işler yaratılmalı,

*Yetki ve karar mekanizmalarında eşit temsiliyetin hayata geçmesi sağlanmalı,

*Bir sağlık ve sosyal hak olarak kürtaj hakkının kullanımını engelleyen fiili uygulamalardan vazgeçilmeli, güvenli ve parasız kürtaj olanakları sağlanmalı,

*Kadınlar regl döneminde en az iki gün ücretli izinli olmalı,

*Kadın istihdamın önündeki engellerden olan çocuk, hasta, yaşlı, engelli bakımı kamusal hizmet olarak sunulmalı, ev işlerini kadının üstünden alacak sosyal politikalar uygulanmalı,

* Kapatılan kamu kreşlerinin yanı sıra tam zamanlı, ücretsiz, nitelikli ve anadilinde hizmet veren kamu ve mahalle kreşleri açılmalı,

*ILO 190 sayılı sözleşme uygulanmalı,

*Kadını eğitimden, istihdamdan, yaşamdan koparan, çocuk yaşta evliliklerin hızla artmasına yol açan 4+4+4 eğitim sistemi hemen iptal edilmeli,

*8 Mart kadınlar için ücretli izin günü sayılmalıdır.

Kadınların eşit ve özgür olduğu, sömürünün baskının ortadan kaldırıldığı bir gelecek için,

Hayatlarımıza sahip çıkmak için,

Savaş ve işgal politikalarına geçit vermemek için,

Demokrasi ve barış için,

Emeğimiz, bedenimiz ve kimliğimiz bizimdir demek için,

Doğamıza ve yaşam alanlarımıza sahip çıkmak için,

Emeğimizi ve hayatı örgütlemek için,

Tüm kadınları, gökkuşağı gibi tüm renklerimizle bir arada olmaya, haklarımıza ve yaşamlarımıza sahip çıkmaya çağırıyoruz.

Evde, işte, okulda, tarlada, fabrikada, atölyelerde, emeği ve hakları için mücadele eden tüm kadınların 8 Mart mücadele gününü kutluyoruz.

SÖYLECEK SÖZÜMÜZ, DEĞİŞTİRECEK GÜCÜMÜZ VAR!

YAŞASIN KADIN DAYANIŞMASI!

**DİSK Kadın Komisyonu – KESK Kadın Meclisi
– TMMOB Kadın Çalışma Grubu –TTB Kadın Hekimlik ve Kadın Sağlığı Kolu**

BARIŞTAN YANA SESİMİZ VE GELECEK GÜZEL GÜNLERE OLAN İNANCIMIZLA NEVRUZUMUZ KUTLU OLSUN!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, ülkemizde barışa ve kardeşliğe duyulan özlemin sembolü haline gelen Nevruz vesilesiyle tüm üyelerimize mesaj yayınladı.

Dünyanın bütün ülkelerinde doğanın uyanışı ve yaşamın yeniden canlanmasının simgesi olarak kutlanan Nevruz, ülkemizde aynı zamanda barışa ve kardeşliğe duyulan özlemin de simgesidir. Bu ülke topraklarında yaşayan farklı kültürlerden, kimliklerden ve geleneklerden gelen tüm halkların bir arada yaşam arzusunun kültürle yoğrulmuş dışavurumudur Nevruz.

Milyonlarca yurttaşımızın oy verdiği HDP'ye yönelik kapatma davasının açıldığı, seçmen iradesiyle TBMM'ye seçilmiş muhalif parlamenterlerin milletvekilliklerinin düşürüldüğü, LGBTİ bireylerin açık biçimde hedef gösterildiği, kadına yönelik şiddete karşı en önemli tarihsel kazanımlardan biri olan İstanbul Sözleşmesi'nin feshedildiği ve toplumun tüm kesimlerinin zorbalıkla baskı altına alındığı bu dönemde Nevruz'un farklılığa, çeşitliliğe ve umutlu günlere olan vurgusu çok daha önem kazanmıştır.

Tek adam rejiminin temsil ettiği ve tüm topluma dayattığı tek tipçi, baskıcı ve karanlık yaşam tarzı karşısında, tüm kesimleri kapsayan çoğulcu, özgürlükçü, demokratik ve eşitlikçi bir toplum idealini savunmaya devam edeceğiz.

Üzerimizdeki baskı ne kadar artarsa artsın, bedeli ne olursa olsun, barışın, kardeşliğin, renkliliğin ve neşenin bu ülke topraklarında egemen olması için mücadelemizden asla vaz geçmeyeceğiz!

Barıştan yana sesimiz ve gelecek güzel günlere olan inancımızla, baharın ülkemizde ve tüm dünyada umudu ve kardeşliği yeşertmesi dileğiyle Nevruzumuz Kutlu Olsun!

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

İSTANBUL SÖZLEŞMESİNDEN VAZGEÇMEYECEĞİZ!

TMMOB Yönetim Kurulu, 20 Mart 2020 tarihli toplantısında kadına yönelik şiddetle mücadelede en önemli kazanımlardan birisi olan İstanbul Sözleşmesi'nin Cumhurbaşkanlığı Kararı ile feshedilmesini değerlendirmiş ve aşağıdaki kararın kamuoyu ile paylaşılmasına karar vermiştir.

Türkiye'nin 11 Mayıs 2011'de imzalayan ilk devlet ve 24 Kasım 2011'de kendi parlamentosunda onaylayan ilk ülke olduğu, kamuoyunda "İstanbul Sözleşmesi" olarak bilinen, "Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi" 20 Mart 2021 gece yarısı 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. Maddesi ile feshedilmiştir. Oysaki İstanbul Sözleşmesinin feshi ne hukuksal ne de toplumsal olarak mümkündür.

İstanbul Sözleşmesi ciddi bir insan hakları ihlali olan, kadına yönelik şiddet ve ev içi şiddet sorununu en kapsamlı şekilde ele almakta ve taraf devletlere, ev içi şiddet (fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik), taciz amaçlı takip, tecavüz dahil, cinsel şiddet, cinsel taciz, zorla evlendirme, kadınların sünet edilmesi, kürtaja zorlama ve kısırlaştırmaya zorlama gibi durumlarda cezai veya hukuki yaptırımlar uygulanmasını zorunlu kılmaktadır.

Sözleşmenin dört temel ilkesi; "kadına yönelik her türlü şiddetin ve ev içi şiddetin önlenmesi, şiddet mağdurlarının korunması, suçların kovuşturulması, suçluların cezalandırılması ve kadına karşı şiddet ile mücadele alanında bütüncül, eş güdümlü ve etkili işbirliği içeren politikaların hayata geçirilmesidir".

Sözleşmeyle birlikte taraflara ayrıca, ulusal anayasalarına veya ilgili diğer mevzuata kadın erkek eşitliği ilkesini dâhil etme ve bu ilkenin uygulanmasını sağlama, kadınlara karşı ayrımcılığı yasaklama ve kadınlara karşı ayrımcılık yapan yasa ile uygulamaları yürürlükten kaldırma zorunluluğu getirilmektedir.

Sözleşmenin gereklerini yerine getirmek yerine sözleşmeden çekilmeyi tercih eden siyasi iktidar kadına yönelik tüm şiddet ve cinayetlerin sorumlusudur. Hep söylediğimiz gibi tüm kadın cinayetleri politiktir.

Herkes bilsin ki, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak kadınların yaşama hakkına sahip çıkacağız, kadına yönelik şiddete sessiz kalınmasına, kazanılmış haklarının gasp edilmesine asla izin vermeyeceğiz...

#İstanbulSözleşmesiYaşatır

#İstanbulSözleşmesindenVazgeçmeyeceğiz

#İstanbulSözleşmesiniUygula

#mücadelekazandırırvebizkazanacağız

TMMOB YÖNETİM KURULU

SU VE İKLİM KRİZİ İLE BAŞ EDEBİLMEK İÇİN BİLİMİN SESİNE KULAK VERİLSİN!

“22 Mart Dünya Su Günü” ve “23 Mart Dünya Meteoroloji Günü” nedeniyle, yüz yüze olduğumuz su ve iklim krizine dikkat çekebilmek için TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz tarafından 22 Mart 2021 tarihinde basın açıklaması yapıldı.

Su, İklim Değişikliği, Kuraklık ve Doğa Kaynaklı Afetler konusunda farkındalığı geliştirmek amacıyla, Birleşmiş Milletler tarafından, 22 Mart Dünya Su Günü, 23 Mart ise Dünya Meteoroloji Günü olarak ilan edilmiştir. 2021 Dünya Su Günü teması “Suya Değer Vermek”, Dünya Meteoroloji Günü teması ise “Okyanuslar, İklimimiz ve Hava Durumumuz” olarak belirlenmiştir. Her iki tema da, dünyada giderek büyüyen su ve iklim krizine dikkat çekmektedir.

KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

Bilim insanlarının araştırmaları ve uluslararası örgütlerin açıklamalarına göre 21. yüzyılda dünyamızı ve insanlığı tehdit eden tehlikelerin en başında iklim değişikliği gelmektedir.

İklimler yeryüzünün ortaya çıkışından bu yana sürekli bir değişim içindedir. Uzun ve yavaş ilerlediği için canlıların zaman içerisinde adapte olduğu bu değişiklik üzerindeki insan etkisi, 19. yüzyıldan itibaren yaşanan büyük sanayileşme süreciyle birlikte artmıştır. Fosil yakıtların aşırı tüketimi ve ormansızlaşmaya bağlı atmosferik bozulmalar, 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren gözlemlenebilir sonuçlar yaratmaya başlamıştır.

Buzullardaki erimeler, büyük kasırgalar, orman yangınları, aşırı yağışlar, uzun süreli sıcak ve soğuk hava dalgaları, kuraklıkta yaşanan artış ve bunlara bağlı olarak ortaya çıkan biyolojik çeşitlilik ve tarımsal verim kaybı küresel iklim değişikliğinin gündelik hayatımıza yansıyan etkileri olarak karşımıza çıkmıştır.

SU ve KURAKLIK

Dünya yüzeyinin %71’i sularla kaplı olsa da, bu suyun yalnızca binde 5’i kullanılabilir durumdaki tatlı su kaynaklarıdır. Tatlı su kaynaklarının ise yaklaşık % 70’i tarım, % 19’u sanayi ve % 11’i evsel amaçlı olarak kullanılmaktadır.

Sınırlı bir kaynağa rağmen dünya su tüketimi son 50 yılda iki katına çıkmıştır. Su tüketimi konusunda ülkemizde de aynı eğilim görülmektedir. Ülkemizde son 20 yılda su tüketimi yaklaşık % 40 artmıştır.

Türkiye su sıkıntısı yaşayan bir ülke durumundadır. Üstelik araştırmalara ve güncel iklim öngörülerine göre, içinde bulunduğumuz Doğu Akdeniz Havzasında kuraklık sorununun sıklığı ve şiddetinin artması beklenmektedir.

İklim değişikliğinin etkilerinin yanı sıra su kaynaklarının kamu yararı gözetmeyen ve geleceği öngörmeyen plansız kullanımı, kirlenmesi ve talanı büyük bir tehdit olarak karşımızda durmaktadır.

Su, toprak ve gıda güvenliği ile gıda güvencesi büyük bir bütünün ayrılmaz parçalarını oluşturmaktadırlar. Tek tek her birinde atılacak olumlu adımlar, tümünü olumlu etkileyeceği gibi herhangi birinde yaşanacak olumsuzluklar diğerini de etkileyecektir. Tarım ve gıda sektörü susuzluğun, su kirliliğinin mağduru olduğu kadar bir yanıyla da sorumlusudur da. Tarımda sınır aşan pestisit kullanımı, doğal olsun kimyasal olsun yanlış gübre kullanımı su kaynaklarını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu nedenle tarım ve gıda sektörüne bir an evvel kamucu bakışla yaklaşmak; atık ve gübreleri değerlendirerek su kaynaklarını koruyacak yatırımları kamu eliyle ve bir an evvel yapmak önemli ve vazgeçilmez bir adımdır.

İKLİM KAYNAKLI AFETLER

İklim değişikliğinin neden olacağı olumsuz koşul ve sonuçlardan en çok etkilenecek bölgelerden birinde yer alan ülkemizde, meteorolojik ölçümlere göre 2000’li yıllardan itibaren ortalama sıcaklık belirgin biçimde artış göstermekte, 2015 yılından başlayarak her yıl bir önceki yıla göre sıcaklık rekorları kırılmaktadır. Sıcaklıkta yaşanan bu artış, yağış düzensizliğini ve aşırı hava olaylarını da beraberinde getirmektedir. Meteorolojik karakterli afetlerin sayısının her geçen yıl arttığı ülkemizde, afetlerin oluşum sayılarının yanı sıra, etkili oldukları süre ve şiddetlerinin de arttığı, daha önce bu denli sık yaşanmayan bazı afet türlerinin daha fazla meydana gelmeye başladığı görülmektedir.

Meteorolojik karakterli ve doğa kaynaklı afetlerin 3’te 1’inden fazlasını oluşturan şiddetli yağış ve seller, küresel iklim değişikliklerinin bir parçası olarak değerlendirilse de, bu doğa olaylarının felaketlere

dönüşmesi iklim değişikliğinden ziyade, insan kaynaklı doğa tahribatı, yanlış su politikaları ve rant yatırımlarına dönüşen HES'ler, plansız ve çarpık kentleşme, yetersiz altyapı ile merkezi ve yerel yönetimlerin kentleri rant politikalarına teslim etmesidir.

Yıkım boyutunda yaşanan afetler, iklim krizine karşı doğamızı, kırsal alanlarımızı, kentlerimizi daha dirençli hale getirmemiz gerektiğini göstermiştir. Bu kapsamda acil olarak yapılması gerekenler:

Yanlış su yönetimi, suların ticarileştirilmesi ve HES politikaları sonlandırılmalıdır.

Dere yataklarının acilen rehabilite edilmesi, üzerlerindeki yapıların kaldırılması, servis yolları ve yeşil alanların oluşturulması ve tekrar yapılaşmaya açılmaması için Anayasal koruma sağlanmalıdır.

Büyükşehirler başta olmak üzere, tüm yerleşim birimlerinde ayrık sistem kanalizasyon altyapısı oluşturulması için yerel yönetimlere yeterli kaynak ayrılmalıdır.

Atık suların uygun yöntemlerle arıtılarak yeniden kullanılması sağlanmalıdır.

Su ihtiyacını karşılamak amacıyla yeraltı sularının izinsiz olarak kullanılmaması için gerekli denetim ve çalışmalar yapılmalıdır.

Türkiye'nin de imzacısı olduğu, Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi, Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi, Ramsar (Uluslararası Önemli Sulak Alanlar) Sözleşmesi ve

Avrupa Peyzaj Sözleşmesi gibi uluslararası sözleşmeler uygulanmalıdır.

Paris İklim Anlaşması onaylanarak, sera gazı emisyonları kademeli olarak azaltılmalıdır.

Evsel, endüstriyel ve kamusal hizmet alanlarında tüketilen su oranları izlenerek tasarruf bir zorunluluk haline getirilmelidir.

Tarımsal üretimde doğru sulama teknikleri kullanma zorunluluğu getirilmelidir.

Tüm kalkınma ve imar plan ve programları, toplum yararı ve sosyal devlet anlayışıyla bilim insanlarının, meslek odalarının, akademik kuruluşların ve tüm ilgili kesimlerin koordinasyonu ve işbirliği sağlanarak hazırlanmalıdır.

Tüm uyarılarımıza rağmen, içilebilir su kaynaklarımızın tükenmesine ve doğal afet kaynaklı yıkımların artmasına sebep olan merkezi ve yerel yönetim politikalarında ısrar edilmektedir. Canlı yaşamını ve çevreyi yok sayan rant politikalarına bağlı doğa katliamları devam ettikçe, afetlerin engellenmesi mümkün değildir.

Yüz yüze olduğumuz su ve iklim krizi ile baş edebilmemiz için bilimin, bilim insanlarının ve meslek örgütlerinin sesine kulak verilmelidir. Daha geç olmadan, bu çağrımıza kulak verin...

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

BİRLİĞİMİZİ HEDEF ALAN SUÇLAMALAR VE KULLANDIĞI YAKIŞIKSIZ İFADELER NEDENİYLE ÇEVRE BAKANI MURAT KURUM'U KINIYORUZ! KANAL İSTANBUL PROJESİ'NE KARŞI MÜCADELEMİZE DEVAM EDECEĞİZ!

Çevre Bakanı Murat Kurum tarafından yapılan sosyal medya paylaşımında Birliğimizi hedef alan suçlamalara karşı TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz tarafından 5 Nisan 2021 tarihinde basın açıklaması yapıldı.

Başta İstanbullular olmak üzere halkın büyük çoğunluğunun karşı çıktığı, doğaya, ekolojik dengeye ve İstanbul'a geri dönüşü olmayan zararlar verecek olan Kanal İstanbul Projesinin, siyasi iktidar tarafından bir "beka" meselesine dönüştürülmek istenmesini hayret ve endişe ile izliyoruz.

TMMOB olarak, Kanal İstanbul Projesi ilk ortaya atıldığı günden bu yana, projenin yaratacağı coğrafik, ekolojik, ekonomik, sosyolojik, kentsel ve kültürel tahribatın boyutlarını bilimsel olarak ortaya koyduk. Bu yıkım projesinin durdurulabilmesi için projenin her aşamasında kamuoyunu aydınlattık ve hukuki yollara başvurduk.

Siyasi iktidar ise en başından bu yana bilimsel olmayan yaklaşımlar öne sürerek, kamuoyunun ve bilim insanlarının görüşlerini yok sayarak, hukuku atlatmaya çalışarak bu projeyi oldubittiye getirmek istemektedir.

Cumhurbaşkanı'nın, partisinin İstanbul İl Kongresi'nde kullandığı "onlara rağmen inadına yapacağız" ifadesi, siyasi iktidarın bu meseleye bakışının özeti niteliğindedir.

TMMOB olarak bizim defalarca dile getirdiğimiz endişe ve uyarılarımız hakkında hiçbir cevabı bulunmayan Çevre Bakanı, dün yayınladığı bildiri ile Birliğimizi ve bağlı odalarımızı "projeye takoz olmakla" suçlamıştır.

Anayasa'nın 135. Maddesi'nde belirtilen kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından biri olan Birliğimizi hedef alan bu suçlama ve kullandığı yakışıksız ifadeler nedeniyle Çevre Bakanı Murat Kurum'u kınıyoruz.

Buradan bir kez daha ifade ediyoruz: yandaş kesimlere ve uluslararası sermayeye kentsel rant alanları yaratmayı amaçlayan Kanal İstanbul Projesi, büyük ölçekli bir tahribat ve yıkım projesidir.

Bu proje bilimin ve aklın gereklerine, doğanın ve insanlığın sağlığına, her türden hukuki mevzuata ve kamu çıkarına aykırıdır.

TMMOB olarak Anayasa'dan aldığımız yetki ve mesleki-toplumsal sorumluluklarımız uyarınca, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da ülkemizin geleceğini, halkımızın çıkarını ve doğanın yararını koruma doğrultusunda hareket etmeye devam edeceğiz.

Kanal İstanbul gibi yıkım ve rant projelerine karşı mücadelemizi hukuki ve meşru zeminlerde sürdüreceğiz.

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

KAMU EMEKÇİLERİ ÜZERİNDEKİ SİYASİ BASKI VE YILDIRMA POLİTİKALARINA DERHAL SON VERİLSİN!

OHAL Kanun Hükmünde Kararnameleri ile kamudaki görevinden haksız-hukuksuz biçimde ihraç edilenlerin işlerine geri dönmesi ve kayyumlar eliyle yönetilen belediyelerde kamu emekçileri üzerindeki baskıların sona ermesi için TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz tarafından 19 Nisan 2021 tarihinde basın açıklaması yapıldı.

2016 yılında ilan edilen Olağanüstü Hal döneminde çıkarılan Kanun Hükmünde Kararnamelerle kamudaki görevlerinden haksız-hukuksuz biçimde ihraç edilen yurttaşlarımızın ve üyelerimizin yaşadıkları mağduriyet devam ediyor.

Haklarında hiçbir mahkeme kararı olmaksızın, herhangi bir idari soruşturmaya tabi tutulmaksızın bir gecede tüm yaşamları karartılan ihraçlar, aradan geçen bunca süre içinde kendilerini savunabilecekleri bir mahkeme önüne bile çıkamadılar.

2017 yılı başında kurulan Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu, süreci uzatmaktan, mağdurların hukuka erişimini engellemekten başka bir işe yaramamaktadır. Başlangıçta bir yıllık görev süresiyle kurulan komisyon, 4 yılı aşkın zamandır kendisine yapılan 126 bin 300 dosya hakkındaki işlemlerini tamamlayamamıştır. Çalışma hızı giderek düşen ve bazı dosyaların incelenmesini özellikle sona bırakan Komisyon, 2020 yılı içinde sadece 14 bin 10 dosya hakkında karar vermiştir. Komisyon'da halen 14 bin 320 dosya bekletilmektedir. 2021 yılının ilk 4 ayında

yapılan işlemlere ilişkin herhangi bir duyuru ve rapor yayınlanmamıştır.

375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye 2018 yılından eklenen geçici 35. Madde ile kamu görevinden çıkarma yetkisi OHAL Dönemi sonrasında da idare tarafından hukuksuz biçimde kullanılmaya devam etmiştir. Bu madde nedeniyle kamu kurumlarında görev yapan tüm emekçiler, halen ihraç edilme korkusuyla yüz yüze bulunmaktadır. Özellikle kayyum atanan Belediyelerdeki kamu emekçileri, bu maddeyle sindirilmek istenmekte, kamu görevinden çıkarılma tehdidiyle baskıya uğramaktadır.

Bilindiği üzere özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesindeki belediyelerde birçok üye ve meslektaşımız OHAL döneminde yayınlanan Kanun Hükmünde Kararnameler ile hukuksuz bir şekilde görevlerinden ihraç edilmişti. Daha sonrasında seçilmiş belediye başkanlarının görevlerinden alınmasıyla kayyumların atandığı bu belediyelerin hemen hepsindeki yönetici pozisyonlara liyakatsiz idareciler getirilmiştir. Üyelerimiz, bu liyakatsiz ve partizan idareciler

tarafından hedef alınarak, meşruluğu tartışılan disiplin kurullarında, asılsız ve hukuk dışı soruşturmalara maruz bırakılmıştır. Belediyelerde çalışan pek çok personel tamamen siyasi nedenlerle kademe durdurma, maaş kesme, açığa alma ya da görevden ihraç gibi idari cezalara maruz kalmaktadır.

Başta kayyumla yönetilen belediyeler olmak üzere kamu kurumlarında çalışan emekçiler üzerindeki bu haksız ve hukuksuz baskılara derhal son verilmelidir. Halka hizmet etmek için görev yapan kamu emekçilerini siyasi gerekçelerle sindirmeye çalışmak, emek düşmanlığı olduğu kadar, halk düşmanlığı anlamına da gelmektedir. Emekçilerin haklarına sahip çıkmak,

üyelerimizin çıkarlarını korumak için tüm demokratik ve hukuki yolları sonuna kadar kullanacağımızın bilinmesini isteriz.

Yıllardır devam eden adaletsizliğin giderilmesi için OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu kapatılmalı, haksız-hukuksuz biçimde kamu görevinden ihraç edilen herkes işlerine geri dönmeli, kamu emekçileri üzerindeki siyasi baskı ve yıldırma politikalarına derhal son verilmelidir.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

1 MAYIS'TA UMUT YAN YANA

DİSK-KESK-TMMOB-TTB'nin ortak 1 Mayıs Programı 21 Nisan 2021 tarihinde Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi'nde gerçekleştirilen basın toplantısı ile kamuoyuna duyuruldu. TMMOB adına Yönetim Kurulu Sayman Üyemiz Tores Dinçöz'ün katıldığı açıklamada 1 Mayıs 2021'in sloganı Umut Yan Yana olarak ilan edildi.

İşçi sınıfının Uluslararası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü 1 Mayıs, tarihte ilk kez geçtiğimiz sene büyük kitleler halinde kentlerin merkezi meydanlarında kutlanamamıştı. Dünya emekçileri “iş, gelir ve sosyal güvenlik” taleplerini pandemi koşullarında emeğin yaratıcı gücüyle buldukları yöntemlerle, tek ses tek yürek olarak dile getirmişlerdi. Evlerden, işyerlerinden, belirli sembolik merkezlerden yükselen irade ile dünyanın bu düzeninin değişmesi gerektiğini dünya emekçileriyle beraber hep beraber haykırmıştık.

Bizler de DİSK, KESK, TMMOB ve TTB olarak, ülkemizi ve dünyamızı göz göre göre büyük bir felakete sürükleyen neoliberal kapitalist düzene karşı emek ve bilim ile kurulacak yeni bir toplumsal düzenin şart olduğunu ifade etmiştik.

Aradan bir yıl geçti. Mevcut düzenin insanlığın temel sorunlarının çözümünde ne kadar yetersiz olduğu çok acı bedeller ödeyerek bir kez daha görüldü. On yıllardır dünya halklarına sınırsız bir emek ve doğa sömürsü, savaşlar, ekonomik krizler, artan eşitsizlikler, yoksulluk, işsizlik dışında hiçbir şey

sunmayan bu düzen COVID-19 salgınıyla insanlığın geleceğini tehdit ediyor.

Dünya kapitalist sisteminin yarattığı eşitsizliklerin ağır sonuçlarını her gün yaşıyoruz. Sağlık hizmetlerinin ve güncel olarak da COVID-19 aşısının bir ticari meta haline gelmesinin bedelini insanlık ağır biçimde ödüyor. Ve bu koşullar altında Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu 1 Mayıs 2021'de “Yeni bir toplumsal sözleşme ve herkese aşı hakkı” mücadelesini büyütme çağırısı yapıyor.

Bizler, bu topraklarda yaşayanlar, aklı, bilimi, emeği ve insan yaşamını öncelemeyen bir anlayışla yönetilenler,

daha ağır bedeller ödüyoruz. Şeffaf olmayan ve tartışmalı resmi verilerle bile COVID-19 salgınıyla mücadelede dünyanın en başarısız ülkelerinden birinde hayatta kalmaya çalışıyoruz. Sermayenin ve patronların çıkarları için, akıl, bilim ve milyonların sağlığı yok sayılıyor. Açık alanlarda nefes almamız yasaklanıp kapalı ortamlarda çalışmaya zorlanıyoruz. Ne pahasına olursa olsun “çarklar dönecek” inadıyla, insan yaşamını piyasaya kurban eden bir anlayışla ve aşı tedarikindeki başarısızlıkla göz göre göre hastalanıyoruz, ölüyoruz ve tüketiyoruz! “Böyle salgın mücadelesi olmaz” diyor ve yaşam hakkımızdan vazgeçmiyoruz.

Sadece sağlığımız değil; işimiz, aşımız, geçimimiz de tehdit altında. Pandemi sürecinde yurttaşlarına en az nakdi destek veren iki ülkeden biri Türkiye oldu. İşsizlik her gün yeni rekorlar kırıyor. Kod 29 ile tazminat bile alamadan işimizden ediliyoruz. Milyonlarca çalışan ve ailesi ücretsiz izin dayatmasıyla günde 50 liraya yaşamaya mahkum ediliyor. Gıda enflasyonu ile milyonlar açlık sınırının altına itiliyor. Evimize gelen faturalar kabarıyor, çarşı pazar alışverişi her gün bir öncekinden daha pahalı oluyor. Uzaktan çalışma gibi esnek çalışma biçimleriyle güvencesizlik yaygınlaşıyor.

Salgın koşullarında bile ülkenin tüm kaynakları bir avuç şirkete peşkeş çekiliyor. Halk yaşam mücadelesi verirken, şirketler pandemide kârlarını artırıyor. “Geçinemiyoruz” çığıllıkları yükselen ülkemizde 26 dolar milyardının serveti son bir yılda 38,3 milyar dolardan 53,2 milyar dolara yükseliyor. Bir yanda açlık, yoksulluk ve işsizlik; diğer yanda servetler birikiyor. Ekonomik kriz ve pandemi koşullarında, adaletsizliğin en çirkin yüzü karşımıza çıkıyor.

Pandemi sürecinde sınıfsal eşitsizliklerin yanında toplumsal cinsiyet eşitsizliği de derinleşiyor. Salgında kadınların omuzlarına yıkılan hane içi iş ve bakım yükü artıyor, kadına yönelik şiddet tırmanıyor. Kadınlar bir yandan işsizliğin, bir yandan pandemide yaygınlaşan esnek çalışma biçimlerinin ve güvencesizliğin hedefi haline geliyor. Pandemi koşullarında kadınların güçlendirilmesi gerekirken, İstanbul Sözleşmesi gibi kazanımlar iktidarın hedefi oluyor.

Bu koşullar altında işimiz, aşımız ve sağlığımız için söyleyecek çok şeyimiz var. Taleplerimiz ve öfkemiz var. Emekçilerin umutlarını ifade edeceğimiz 1 Mayısımız var. Ancak ülkeyi yönetenler her zaman olduğu gibi talepleri, öfkeleri ve umutları yasaklarla susturmaya çalışıyor.

Pandemiye dair aklın ve bilimin emrettiği tedbirleri almayanlar, zorunlu olmayan iş kollarında çalışmanın 28 gün durmasını reddedenler, hatta aldıkları kısıtlı

tedbirleri bizzat kendileri çiğneyenler, lebalep kongrelerde halk sağlığı sorunu yaratanlar, 1 Mayıs yasaklarına pandemiye gerekçe gösteriyor. Pandemi önlemleri alınarak, maske ve mesafeye dikkat ederek 30 Nisan ve 1 Mayıs 2021 tarihlerinde yapmak istediğimiz her türlü açık hava etkinliği yasaklanıyor. Kimi valilikler binalarımız başta olmak üzere kentlerin dört bir yanına asmak istediğimiz 1 Mayıs afişlerimiz ve pankartlarımızda bulaşan bir “mutasyon” keşfediyor. Bu ülkenin işçilerinin ve emekçilerinin aklıyla alay ediliyor.

Açık açık söyleyelim: Bu ülkenin işçi, emekçi, mühendis, mimar ve hekim örgütleri olarak bizlere, işçi sağlığı ve halk sağlığı konusunda en son akıl verecek olan, ülkeyi yöneten siyasi iktidardır. Hastanelerin yoğun bakımları tıka basa dolmuşken, resmi rakamlarla her gün 300’ün üzerinde insanımızı kaybedip yüz kişiden en az biri enfekte iken; elbette bizler aklın ve bilimin emrettiği doğrultuda hareket edeceğiz. İktidar gibi sorumsuz davranmayacak, taleplerimizi pandemi koşullarına uygun olarak yükselteceğiz. Akıl ve bilim dışı siyasi yasaklara değil; aklın, bilimin ve mücadelemizin gereklerine uygun olarak hareket edeceğiz.

Sağlıklı, güvenceli ve insanca bir yaşam için “Her gün 1 Mayıs” diyecek ve 1 Mayıs haftası boyunca taleplerimizi ifade edeceğiz. “Her yer 1 Mayıs” diyecek, mümkün olduğunca yaygın bir biçimde işyerlerinin önlerinde ve meydanlarda olacağız.

30 Nisan’da İstanbul Taksim’deki Kazancı yokuşunda her sene gerçekleştirdiğimiz anma etkinliğinde buluşacak, 1 Mayıs 1977 katliamında yitirdiğimiz canları anacak, tüm anma programlarımızı pandemi koşullarına uygun biçimde planlayacağız. Aynı gün ülkenin dört bir yanında -yine pandemi koşulları da dikkate alınarak- en yaygın biçimde işyerlerinde 1 Mayıs kutlamalarını ve alanlarda basın açıklamalarını gerçekleştireceğiz. 1 Mayıs günü de çalışmakta olan emekçileri işyerlerinde, çalışmayan milyonları da evlerinde, balkonlarında, sokaklarında, sosyal medyada 1 Mayıs coşkusunu çeşitli biçimlerde büyütmeye çağıracağız.

Ülkeyi yönetenlere çağrımız şudur: Akıl dışı, bilim dışı ve hukuk dışı engellemelere kalkışmayın. 1 Mayıs engellenemez! Çalışırken bulaşmayan ama 1 Mayıs kutlarken bulaşan bir virüs tespit edilmemiştir. Aklı başında herkesin teslim edeceği gibi çalıştığımız her gün ve çalıştığımız her yerde 1 Mayıs’ı da kutlayabiliriz ve kutlayacağız.

1 Mayıs afişlerimizi, pankartlarımızı binalarımıza, işyerlerimize, evlerimize, sokaklara, meydanlara asmaktan, taleplerimizi duyurmaktan da asla geri durmayacağız.

1 Mayıs 2021 Birlik, Mücadele ve Dayanışma gününde büyük kitlelerle merkezi biçimlerde olmasa da çok yaygın biçimde sağlıklı, güvenceli ve insanca yaşam umutlarımızı yan yana getireceğiz. Aşağıdaki taleplerimiz ve hedeflerimiz için mücadeleyi yan yana büyüteceğiz.

- 1.Herkese aşı, herkese gelir desteği sağlanmalı, acil ve zorunlu işler dışında 4 hafta çarklar durdurulmalıdır!
- 2.Çalışırken hastalanan emekçiler için COVID-19 iş kazası ve meslek hastalığı olarak kabul edilsin!
- 3.Kod 29 ve ücretsiz izin zulmüne son!
- 4.İşsizlik Sigortası Fonu kaynakları patronlara değil işçilere ve işsizlere!
- 5.Asgari ücret üzerindeki tüm vergi ve kesintiler sıfırlansın!
- 6.İşsizliğe karşı kamu istihdamı artırılmalı, hukuksuz biçimde işten çıkarılan kamu emekçileri işlerine iade edilsin, çalışma süreleri azaltılsın.
- 7.Doğa katili projelere, Kanal İstanbul'a, betona, savaşa, silahlanmaya, sermayeye değil aşırı ve sosyal desteklere kaynak!
- 8.Az kazanan az, çok kazanan çok vergi alınsın! Zorunlu mallarda ve elektrik, su, doğalgaz, iletişim

faturalarında dolaylı vergiler sıfırlansın.

9.Örgütlenme, özgür toplu sözleşme ve grev hakkı önündeki tüm engeller kaldırılmalı!

10.İstanbul Sözleşmesi Yaşatır. 6284 sayılı yasa etkin şekilde uygulansın, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün İşyerinde Şiddete Karşı 190 sayılı sözleşmesi onaylansın!

2020 1 Mayıs'ında ifade ettiğimiz gerçek, 2021'de çok daha net bir biçimde ortadadır. Bu düzen yaşamı ve gezegeni tehdit eden büyük bir felakete dönüşmüştür. Felakete dönen bu düzen, baskılarla, yasaklarla, yalanlarla, sansürle, kısırtılan ırkçılık ve ayrımcılıkla, toplumsal cinsiyet eşitsizliğiyle, kısacası zulümle ayakta tutulmak istenmektedir.

Bu felakete son vermek, insanlık için yeni bir başlangıç yapmak, eşitliğin, özgürlüğün, adaletin, demokrasinin egemen olduğu, kardeşçe, barış içerisinde yaşayacağımız yeni bir toplumsal düzen kurmak ellerimizdedir.

Umudumuz birliğimizde, mücadelemizde ve dayanışmamızdadır!

**1 MAYIS'TA UMUT YAN YANA!
YAŞASIN 1 MAYIS!**

EMEKÇİLERİ HEDEF ALAN ZORBALIĞA SON VERİLSİN!

Yaklaşan 1 Mayıs etkinlikleriyle ilgili 1 Mayıs İstanbul Bileşenleri tarafından 22 Nisan 2021 tarihinde İstanbul Kadıköy'de yapılmak istenen basın açıklamasına yönelik polis saldırısına ilişkin TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz tarafından basın açıklaması yapıldı.

1 Mayıs İstanbul Bileşenleri tarafından İstanbul Kadıköy'de yapılmak istenen basın açıklamasını hedef alan polis saldırganlığını kınıyoruz.

1 Mayıs İşçi Bayramı, emeğin hak ve taleplerinin en güvenceli dile getirildiği, işçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günüdür. Böylesi önemli bir günün arifesinde, emek güçlerinin sesinin şiddet ve zorbalıkla bastırılmak istenmesi hiçbir biçimde kabul edilemez.

Siyasi iktidarın emek düşmanı yüzü, emekçiler sokaklara ve meydanlara çıktığında daha da görünür hale gelmektedir. Bu zorbalığa boyun eğmeyeceğiz. Kendi politik ihtiyaçları ve sermayenin çıkarları söz konusu olduğunda salgın önlemleri aklına bile gelmeyen siyasi iktidarın, salgın bahanesiyle sokakları emekçilere yasaklamasının açıklanabilir yanı yoktur.

“

1 Mayıs İstanbul Bileşenleri tarafından İstanbul Kadıköy'de yapılmak istenen basın açıklamasını hedef alan polis saldırganlığını kınıyoruz.

”

tmmob
TMMOB İSTİKLAL VE HAYAT GÖZLEMLERİ BİRLİĞİ

Siyasi iktidarı emekçileri ve muhalif halk kesimlerini hedef alan polis şiddetine son vermeye, temel hak ve özgürlükleri sınırlamaya yönelik uygulamalardan derhal vazgeçmeye çağırıyoruz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

DİSK-KESK-TMMOB-TTB ANKARA BİRİMLERİ: 1 MAYIS'TA UMUT YAN YANA

TMMOB Ankara İKK, DİSK Ankara Bölge Temsilciliği, KESK Ankara Şubeler Platformu, Ankara Tabip Odası, Ankara Serbest Muhasebeciler ve Mali Müşavirler Odası 26 Nisan 2020 tarihinde Ulus Meydanı'nda "1 Mayıs'ta Umut Yan Yana" başlıklı ortak bir basın açıklaması yaptılar.

DİSK Ankara Bölge Temsilcisi Tayfun Görgün okudu.

Açıklamada, "Ülkeyi yönetenlere çağrımız şudur: Akıl dışı, bilim dışı ve hukuk dışı engellemelere kalkışmayın. 1 Mayıs engellenemez! Çalışırken bulaşmayan ama 1 Mayıs kutlarken bulaşan bir virüs tespit edilmemiştir. Akıl başında herkesin teslim edeceği gibi çalıştığımız her gün ve çalıştığımız her yerde 1 Mayıs'ı da kutlayabiliriz ve kutlayacağız. 1 Mayıs afişlerimizi, pankartlarımızı binalarımıza, işyerlerimize, evlerimize, sokaklara, meydanlara asmaktan, taleplerimizi duyurmaktan da asla geri durmayacağız," denildi.

Açıklamanın tamamı:

1 MAYIS'TA UMUT YAN YANA

Bir yıldan fazladır tüm dünya COVID-19 salgınıyla sarsılıyor. Geniş halk yığınları bir yandan sağlığını korumaya çalışırken bir yandan da işini, gelirini koruma mücadelesi veriyor.

Geçtiğimiz yıl, İşçi sınıfının Uluslararası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü 1 Mayıs, tarihte ilk kez büyük kitleler halinde meydanlarda kutlanamamıştı. Dünya emekçileri "iş, gelir ve sosyal güvenlik" taleplerini pandemi koşullarında emeğin yaratıcı gücüyle buldukları yöntemlerle, tek ses tek yürek olarak dile getirmişlerdi. Evlerden, işyerlerinden, belirli sembolik merkezlerden yükselen irade ile dünyanın bu düzeninin değişmesi gerektiğini dünya emekçileriyle beraber hep birlikte haykırıştık.

Aradan bir yıl geçti. Mevcut düzenin insanlığın temel sorunlarının çözümünde ne kadar yetersiz olduğu çok acı bedeller ödeyerek bir kez daha görüldü. On yıllardır dünya halklarına sınırsız bir emek ve doğa sömürüsü, savaşlar, ekonomik krizler, artan eşitsizlikler, yoksulluk, işsizlik dışında hiçbir şey sunmayan bu düzen COVID-19 salgınıyla insanlığın geleceğini tehdit ediyor.

Dünya kapitalist sisteminin yarattığı eşitsizliklerin ağır sonuçlarını her gün yaşıyoruz. Sağlık hizmetlerinin ve güncel olarak da COVID-19 aşısının bir ticari meta haline gelmesinin bedelini insanlık ağır biçimde ödüyor. Ve bu koşullar altında Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu 1 Mayıs 2021'de "Yeni bir toplumsal sözleşme ve herkese aşı hakkı" mücadelesini büyütme çağırısı yapıyor.

Bizler, bu topraklarda yaşayanlar, akıllı, bilimi, emeği ve insan yaşamını öncelemeyen bir anlayışla yönetenler nedeniyle, daha ağır bedeller ödüyoruz. Şeffaf olmayan ve tartışılabilir verilerle bile COVID-19 salgınıyla mücadelede dünyanın en başarısız ülkelerinden birinde hayatta kalmaya çalışıyoruz. Sermayenin ve patronların çıkarları için, akıl, bilim ve milyonların sağlığı yok sayılıyor. Açık alanlarda nefes almamız yasaklanıp kapalı ortamlarda çalışmaya zorlanıyoruz. Ne pahasına olursa olsun "çarklar dönecek" inadıyla, insan yaşamını piyasaya kurban eden bir anlayışla ve aşı tedarikindeki başarısızlıkla göz göre göre hastalanıyoruz, ölüyoruz ve tükeniyoruz! "Böyle salgın mücadelesi olmaz" diyor ve yaşam hakkımızdan vazgeçiyoruz.

Sadece sağlığımız değil; işimiz, aşımız, geçimimiz de tehdit altında. Pandemi sürecinde yurttaşlarına en az nakdi destek veren iki ülkeden biri Türkiye oldu. İşsizlik her gün yeni rekorlar kırıyor. Kod 29 ile tazminat bile alamadan işimizden ediliyor. Milyonlarca çalışan ve ailesi ücretsiz izin dayatmasıyla günde 50 liraya yaşamaya mahkûm ediliyor. Gıda enflasyonu ile milyonlar açlık sınırının altına itiliyor. Evimize gelen

faturalar kabarıyor, çarşı pazar alışverişi her gün bir öncekinden daha pahalı oluyor. Uzaktan çalışma gibi esnek çalışma biçimleriyle güvencesizlik yaygınlaşıyor.

Salgın koşullarında bile ülkenin tüm kaynakları bir avuç şirkete peşkeş çekiliyor. Halk yaşam mücadelesi verirken, şirketler pandemide kârlarını artırıyor. “Geçinemiyoruz” çılgınlıkları yükselen ülkemizde 26 dolar milyardernin serveti son bir yılda 38,3 milyar dolardan 53,2 milyar dolara yükseldi. Bir yanda açlık, yoksulluk ve işsizlik; diğer yanda servetler birikiyor. Ekonomik kriz ve pandemi koşullarında, adaletsizliğin en çirkin yüzü karşımıza çıkıyor.

Pandemi sürecinde sınıfsal eşitsizliklerin yanında toplumsal cinsiyet eşitsizliği de derinleşiyor. Salgında kadınların omuzlarına yıkılan hane içi iş ve bakım yükü artıyor, kadına yönelik şiddet tırmanıyor. Kadınlar bir yandan işsizliğin, bir yandan pandemide yaygınlaşan esnek çalışma biçimlerinin ve güvencesizliğin hedefi haline geliyor. Pandemi koşullarında kadınların güçlendirilmesi gerekirken, İstanbul Sözleşmesi gibi kazanımlar iktidarın hedefi oluyor.

Bu koşullar altında işimiz, aşımız ve sağlığımız için söyleyecek çok sözümüz var. Taleplerimiz ve öfkemiz var. Emekçilerin umutlarını ifade edeceğimiz 1 Mayısımız var. Ancak ülkeyi yönetenler her zaman olduğu gibi talepleri, öfkeleri ve umutları yasaklarla susturmaya çalışıyor.

Pandemiye dair aklın ve bilimin emrettiği tedbirleri almayanlar, zorunlu olmayan iş kollarında çalışmanın 28 gün durmasını reddedenler, hatta aldıkları kısıtlı tedbirleri bizzat kendileri çiğneyenler, lebalep kongrelerde halk sağlığı sorunu yaratanlar, 1 Mayıs yasaklarına pandemiyi gerekçe gösteriyor. Pandemi önlemleri alınarak, maske ve mesafeye dikkat ederek 30 Nisan ve 1 Mayıs 2021 tarihlerinde yapmak istediğimiz her türlü açık hava etkinliği yasaklanıyor. Kimi valilikler binalarımız başta olmak üzere kentlerin dört bir yanına asmak istediğimiz 1 Mayıs afişlerimizi ve pankartlarımızda bulaşan bir “mutasyon” keşfediyor. Bu ülkenin işçilerinin ve emekçilerinin aklıyla alay ediliyor.

Açık açık söyleyelim: Bu ülkenin işçi, emekçi, mühendis, mimar ve hekim örgütleri olarak bizlere, işçi sağlığı ve halk sağlığı konusunda en son akıl verecek olan, ülkeyi yöneten siyasi iktidardır. Hastanelerin yoğun bakımları tıka basa dolmuşken, resmi rakamlarla her gün 300'ün üzerinde insanımızı kaybedip, yüz kişiden en az biri enfekte iken; elbette bizler aklın ve bilimin emrettiği doğrultuda hareket edeceğiz. İktidar gibi sorumsuz davranmayacak, taleplerimizi pandemi koşullarına uygun olarak yükselteceğiz. Akıl ve bilim dışı siyasi

yasaklara değil; aklın, bilimin ve mücadelemizin gereklerine uygun olarak hareket edeceğiz.

Sağlıklı, güvenceli ve insanca bir yaşam için “Her gün 1 Mayıs” diyecek ve 1 Mayıs haftası boyunca taleplerimizi ifade edeceğiz. “Her yer 1 Mayıs” diyecek, mümkün olduğunca yaygın bir biçimde işyerlerinin önlerinde ve meydanlarda olacağız.

30 Nisan`da İstanbul Taksim`deki Kazancı yokuşunda her sene gerçekleştirdiğimiz anma etkinliğinde buluşacak, 1 Mayıs 1977 katliamında yitirdiğimiz canları anacak, tüm anma programlarımızı pandemi koşullarına uygun biçimde planlayacağız. Aynı gün ülkenin dört bir yanında -yine pandemi koşulları da dikkate alınarak- en yaygın biçimde işyerlerinde 1 Mayıs kutlamalarını ve alanlarda basın açıklamalarını gerçekleştireceğiz. 1 Mayıs günü de çalışmakta olan emekçileri işyerlerinde, çalışmayan milyonları da evlerinde, balkonlarında, sokaklarında, sosyal medyada 1 Mayıs coşkusunu çeşitli biçimlerde büyütme çağıracağız.

Ülkeyi yönetenlere çağırımız şudur: Akıl dışı, bilim dışı ve hukuk dışı engellemelere kalkışmayın. 1 Mayıs engellenemez! Çalışırken bulaşmayan ama 1 Mayıs kutlarken bulaşan bir virüs tespit edilmemiştir. Akıl başında herkesin teslim edeceği gibi çalıştığımız her gün ve çalıştığımız her yerde 1 Mayıs`ı da kutlayabiliriz ve kutlayacağız. 1 Mayıs afişlerimizi, pankartlarımızı binalarımıza, işyerlerimize, evlerimize, sokaklara, meydanlara asmaktan, taleplerimizi duyurmaktan da asla geri durmayacağız.

Bizler DİSK İç Anadolu Temsilciliği, KESK Ankara Şubeler Platformu TMMOB -Ankara İKK, Ankara Tabip Odası ve ASMMMO olarak, Ankara`da emek ve meslek örgütlerini temsilen 1 Mayıs tertip komitesi oluşturarak 30 Nisan Cuma günü 1 Mayıs Mitingi için valiliğe başvurduk....

1 Mayıs 2021 Birlik, Mücadele ve Dayanışma gününde büyük kitlelerle merkezi biçimlerde olmasa da çok yaygın biçimde sağlıklı, güvenceli ve insanca yaşam umutlarımızı yan yana getireceğiz. Aşağıdaki taleplerimiz ve hedeflerimiz için mücadeleyi yan yana büyüteceğiz.

1. Herkese aşı, herkese gelir desteği sağlanmalı, acil ve zorunlu işler dışında 4 hafta çarklar durdurulmalıdır!
2. Çalışırken hastalanan emekçiler için COVID-19 iş kazası ve meslek hastalığı olarak kabul edilsin!
3. Kod 29 ve ücretsiz izin zulmüne son!
4. İşsizlik Sigortası Fonu kaynakları patronlara değil işçilere ve işsizlere!

5. Asgari ücret üzerindeki tüm vergi ve kesintiler sıfırlansın!
6. İşsizliğe karşı kamu istihdamı artırılсын, hukuksuz biçimde işten çıkarılan kamu emekçileri işlerine iade edilsin, çalışma süreleri azaltılсын.
7. Doğa katili projelere, Kanal İstanbul'a, betona, savaşa, silahlanmaya, sermayeye değil aşıya ve sosyal desteklere kaynak!
8. Az kazananadan az, çok kazananadan çok vergi alınsın! Zorunlu mallarda ve elektrik, su, doğalgaz, iletişim faturalarında dolaylı vergiler sıfırlansın.
9. Örgütlenme, özgür toplu sözleşme ve grev hakkı önündeki tüm engeller kaldırılсын!
10. İstanbul Sözleşmesi Yaşatır. 6284 sayılı yasa etkin şekilde uygulansın, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün İşyerinde Şiddete Karşı 190 sayılı sözleşmesi onaylansın!

11. Emeklilerin sorunları çözülsün, insanca yaşayabilecekleri ücret verilsin!

2020 1 Mayıs'ında ifade ettiğimiz gerçek, 2021'de çok daha net bir biçimde ortadadır. Bu düzen yaşamı ve gezegeni tehdit eden büyük bir felakete dönüşmüştür. Felakete dönen bu düzen, baskılarla, yasaklarla, yalanlarla, sansürle, kışkırtılan ırkçılık ve ayrımcılıkla, toplumsal cinsiyet eşitsizliğiyle, kısacası zulümle ayakta tutulmak istenmektedir.

Bu felakete son vermek, insanlık için yeni bir başlangıç yapmak, eşitliğin, özgürlüğün, adaletin, demokrasinin egemen olduğu, kardeşçe, barış içerisinde yaşayacağımız yeni bir toplumsal düzen kurmak ellerimizdedir.

Umudumuz birliğimizde, mücadelemizde ve dayanışmamızdadır!

Sağlıklı, güvenceli, insanca bir yaşam için

**1 MAYIS' TA UMUT YAN YANA!
YAŞASIN 1 MAYIS!**

ANKARA ÇANKAYA BELEDİYESİ'NDE 1 MAYIS KUTLANDI

Pandemi nedeniyle alanlarda kutlanamayacak olan 1 Mayıs, 28 Nisan 2021'de Fen İşleri Müdürlüğü'nün Yıldız yerleşkesinde, 29 Nisan 2021'de de Çankaya Belediyesi Başkanlığında çalışanlar tarafından kutlandı.

TMMOB Ankara İKK Çankaya İşyeri Kurulu, DİSK Genel-İş Sendikası ve Tüm-Bel Sen'in çağrısıyla Çankaya Belediyesi'nde 1 Mayıs kutlandı. Pandemi nedeniyle alanlarda kutlanamayacak olan 1 Mayıs, 28 Nisan 2021'de Fen İşleri Müdürlüğü'nün Yıldız yerleşkesinde, 29 Nisan 2021'de de Çankaya Belediyesi Başkanlığında çalışanlar tarafından kutlandı.

Emekçiler "Sağlıklı, Güvenceli İnsanca Bir Yaşam İçin Umut Yan Yana!... Yaşasın 1 Mayıs" şiarıyla bir araya

geldi. Fen İşleri Müdürlüğü'nün Yıldız yerleşkesinde Belediye işçilerinin oluşturduğu "Grup Tenek"nin konser verdi.

Pandemi koşulları göz önüne alınarak, açık havada sosyal mesafeye dikkat edilerek düzenlenen etkinliklerde konuşan TMMOB Ankara İKK Sekreteri Özgür Topçu, " Ülke olarak ekonomik, siyasi ve toplumsal olarak tarihimizin en bunalımlı dönemlerini yaşıyoruz. 1 yılı aşkın süredir içinde bulunduğumuz pandemi koşulları emekçi halkımızın sorunlarını daha da derinleştiriyor. Mevcut düzenin insanlığın temel sorunlarının çözümünde ne kadar yetersiz olduğunu çok acı bedeller ödeyerek görüyoruz. Yıllardır dünya halklarına sınırsız bir emek ve doğa sömürüsü, savaşlar, ekonomik krizler, artan eşitsizlikler, yoksulluk, işsizlik dışında hiçbir şey sunmayan bu düzen COVID-19 salgınıyla da maalesef insanlığın geleceğini de tehdit ediyor. 1 Mayıslar bu mevcut düzene bir başkaldırı niteliğindedir. 1 Mayıs emekçi halkın var olan düzene karşı topyekûn itirazlarının dile getirildiği bir gündür. 1 Mayıs, Türkiye'nin yeniden kuruluşu için de bir çağrıdır. Bugün, ülkenin tek adamın yetkilerine dayanılarak sermayenin, emperyalizmin hizmetine sokulduğu ve gericiliğin her gün koyulaştığı karanlığa karşı emekçilerin laik ve bağımsız Cumhuriyet'ini kurmak için mücadelesini yükseleceğiz ve mutlaka kazanacağız," dedi.

DİSK, KESK, TMMOB, TTB ANKARA BİLEŞENLERİ: SAĞLIKLI, GÜVENCELİ, İNSANCA BİR YAŞAM İÇİN UMUT YAN YANA!.. YAŞASIN 1 MAYIS

TMMOB Ankara İKK, DİSK Ankara Bölge Temsilciliği, KESK Ankara Şubeler Platformu, Ankara Tabip Odası, Ankara Serbest Muhasebeciler ve Mali Müşavirler Odası 1 Mayıs Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü dolayısıyla 29 Nisan 2021 tarihinde Sakarya Meydanı'nda yapılmak istenen ortak bir basın açıklamasına polis müdahale etti.

Pandemi nedeniyle tam kapanmaya denk gelen 1 Mayıs sendika ve odaların çağrısıyla Sakarya Meydanı'nda bir araya gelerek basın açıklaması yapmak istedi. Polisin engellemesi nedeniyle ortak basın açıklaması KESK binasının önünde yapıldı. Açıklamayı KESK Ankara Şubeler Platformu Dönem Sözcüsü Hüseyin Köklü okudu. Açıklamada, "Sadece sağlığımız değil; işimiz, aşımız ve geçimimiz de tehdit altında. Pandemide yurttaşlarına en az nakdi destek veren iki ülkeden biri Türkiye oldu. İşsizlik her gün yeni rekorlar kırıyor. Kod 29 ile tazminat bile alamadan işimizi kaybediyoruz. Milyonlarca çalışan ve ailesi ücretsiz izin dayatmasıyla günde 50 liraya yaşamaya mahkûm ediliyor. Gıda enflasyonu ile milyonlar açlık sınırının altına itiliyor. Evimize gelen faturalar kabarıyor, çarşı pazar alışverişi her gün bir öncekinden daha pahalı oluyor. Uzaktan çalışma gibi esnek çalışma biçimleriyle güvencesizlik yaygınlaşıyor," denildi.

Basın açıklamasının ardından dağılanlara polis biber gazıyla saldırdı ve gözaltına almak istedi.

Açıklamanın tamamı:

Bugün Türkiye'nin dört bir yanında 1 Mayıs Birlik Mücadele ve Dayanışma Günü için yan yanayız. Yasaklara rağmen, baskılara rağmen umudu büyütüyoruz. Her gün 1

Mayıs her yer 1 Mayıs diyoruz.

Şu çürümüş düzene karşı yeni bir düzen için, yeni bir başlangıç için yan yanayız.

On yıllardır dünya halklarına sınırsız bir emek ve doğa sömürüsü, savaşlar, ekonomik kriz, artan eşitsizlik, yoksulluk, işsizlik dışında hiçbir şey sunmayan bu düzen COVID-19 salgınıyla insanlığın geleceğini tehdit ediyor.

Dünya kapitalist sisteminin yarattığı eşitsizliklerin ağır sonuçlarını her gün yaşıyoruz. Sağlık hizmetlerinin ve güncel olarak da COVID-19 aşısının bir ticari meta haline gelmesinin bedelini insanlık ağır biçimde ödüyor. Bu koşullar altında Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu 1 Mayıs 2021'de "Yeni bir toplumsal sözleşme ve herkese aşı hakkı" mücadelesini büyütme çağırısı yapıyor.

Bizler, bu topraklarda yaşayanlar, akli, bilimi, emeği ve insan yaşamını öncelemeyen bir anlayışla yönetilenler, daha ağır bedeller ödüyoruz. COVID-19 salgınıyla mücadelede dünyanın en başarısız ülkelerinden birinde hayatta kalmaya çalışıyoruz. Sermayenin vepatronların çıkarları için, akıl, bilim ve milyonların sağlığı yok sayılıyor. Buradan bir kere daha haykırıyoruz:

Çarklar dursun, ölümler bitsin!

Bugün "tam kapanma" diye sundukları önlem paketinde de işçi sınıfının ve halkın sağlığını ve gelirini değil sermayenin çıkarlarını korumaya çalışıyorlar. Çarklar dönmeye, çalışanların çoğunluğunun işe gitmeye, insanlarımız ölmeye, sağlık emekçilerimiz tükenmeye devam ediyor. Tam kapanma dedikleri önlemlerde biz yokuz: Çalışanlar hastalanmaya, çalışmayanlar da açlığa mahkûm ediliyor.

Açık alanlarda nefes almamız yasaklanıp kapalı ortamlarda çalışmaya zorlanıyoruz. Ne pahasına olursa olsun "çarklar dönecek" inadıyla, insan yaşamı piyasaya kurban ediliyor. Yeterli aşı tedarik edilemiyor. Göz göre göre hastalanıyoruz, ölüyoruz ve tükeniyoruz! "Böyle salgın mücadelesi olmaz" diyor ve yaşam hakkımızdan vazgeçmiyoruz.

Sadece sağlığımız değil; işimiz, aşımız ve geçimimiz de tehdit altında. Pandemide yurttaşlarına en az nakdi destek veren iki ülkeden biri Türkiye oldu. İşsizlik her gün yeni rekorlar kırıyor. Kod 29 ile tazminat bile alamadan işimizi kaybediyoruz. Milyonlarca çalışan ve ailesi ücretsiz izin dayatmasıyla günde 50 liraya yaşamaya mahkûm ediliyor. Gıda enflasyonu ile milyonlar açlık sınırının altına itiliyor. Evimize gelen faturalar kabarıyor, çarşı pazar alışverişi her gün bir öncekinden daha pahalı oluyor. Uzaktan çalışma gibi esnek çalışma biçimleriyle güvencesizlik yaygınlaşıyor.

Salgın koşullarında bile ülkenin tüm kaynakları bir avuç şirkete peşkeş çekiliyor. Halk yaşam mücadelesi verirken, şirketler pandemide kârlarını artırıyor. “Geçinemiyoruz” çığıllıkları yükselen ülkemizde 26 dolar milyardernin serveti son bir yılda 38 milyar dolardan 53 milyar dolara yükseliyor. Bir yanda açlık, yoksulluk ve işsizlik; diğer yanda servetler birikiyor. Ekonomik kriz ve pandemi koşullarında, adaletsizliğin en çirkin yüzü karşımıza çıkıyor.

Pandemi sürecinde sınıfsal eşitsizliklerin yanında toplumsal cinsiyet eşitsizliği de derinleşiyor. Salgında kadınların omuzlarına yıkılan hane içi iş ve bakım yükü artıyor. Kadına yönelik şiddet tırmanıyor. Kadınlar bir yandan işsizliğin, bir yandan pandemide yaygınlaşan esnek çalışma biçimlerinin ve güvencesizliğin hedefi haline geliyor. Pandemi koşullarında kadınların güçlendirilmesi gerekirken, İstanbul Sözleşmesi gibi kazanımlar iktidarın hedefi oluyor.

Bu koşullar altında işimiz, aşımız ve sağlığımız için söyleyecek çok şeyimiz var. Taleplerimiz ve öfkemiz var. Emekçilerin umutlarını ifade edeceğimiz 1 Mayısımız var.

Sağlıklı, güvenceli ve insanca yaşama hakkımız için yan yanayız. Umutlarımız büyümek için bugün

Türkiye'nin dört bir yanında mücadelemizle yan yanayız.

Taleplerimizi ve hedeflerimizi 1 Mayıs'ta bir kere daha yan yana haykırıyoruz:

- Herkese aşı, herkese gelir desteği sağlansın, acil ve zorunlu işler dışında 4 hafta çarklar durdurulsun!
- Çalışırken hastalanan emekçiler için COVID-19 iş kazası ve meslek hastalığı olarak kabul edilsin!
- Kod 29 ve ücretsiz izin zulmüne son verilsin!
- İşsizlik Sigortası Fonu kaynakları patronlara değil işçilere ve işsizlere destek için kullanılсын!
- Asgari ücret üzerindeki tüm vergi ve kesintiler sıfırlansın!

- İşsizliğe karşı kamu istihdamı artırılsın, hukuksuz biçimde işten çıkarılan kamu emekçileri işlerine iade edilsin, çalışma süreleri azaltılsın.

- Doğa katili projelere, Kanal İstanbul'a, betona, savaşa, silahlanmaya, sermayeye değil aşya ve sosyal desteklere ayrılsın.

- Az kazananadan az, çok kazananadan çok vergi alınsın! Zorunlu mallarda ve elektrik, su, doğalgaz, iletişim faturalarında dolaylı vergiler sıfırlansın, pandemi süresince fatura borçları hazine tarafından karşılansın, borçlar faizsiz ertelensin.

- Örgütlenme, özgür toplu sözleşme ve grev hakkı önündeki tüm engeller kaldırılsın!

- İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı yasa etkin şekilde uygulansın, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün İşyerinde

Şiddete Karşı 190 sayılı sözleşmesi onaylansın!

2020 1 Mayıs'ında ifade ettiğimiz gerçek, 2021'de çok daha net bir biçimde ortadadır. Bu düzen yaşamı ve gezegeni tehdit eden büyük bir felakete dönüşmüştür. Felakete dönen bu düzen, baskılarla, yasaklarla, yalanlarla, sansürle, kışkırtılan ırkçılık ve ayrımcılıkla, toplumsal cinsiyet eşitsizliğiyle, kısacası zulümle ayakta tutulmak istenmektedir.

Bu felakete son vermek, insanlık için yeni bir başlangıç yapmak, eşitliğin, özgürlüğün, adaletin, demokrasinin egemen olduğu, kardeşçe, barış içerisinde yaşayacağımız yeni bir toplumsal düzen kurmak ellerimizdedir.

Umudumuz birliğimizde, mücadelemizde ve dayanışmamızdadır!

YAŞASIN 1 MAYIS

TMMOB Ankara İKK

DİSK İç Anadolu Bölge Temsilciliği

KESK Ankara Şubeler Platformu

Ankara Tabip Odası

Ankara Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası

EMEĞİN BAYRAMI KUTLU OLSUN! YAŞASIN 1 MAYIS!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ, 1 Mayıs İşçi Bayramı nedeniyle basın açıklaması yaparak, salgın ve ekonomik kriz koşulları altında ezilen emekçilerin sorunlarını ve taleplerini dile getirdi.

Fabrikalarda, şantiyelerde, tersanelerde, santrallerde, inşaatlarda, tarlalarda, hastanelerde, ofislerde alın teri dökülenler; yeryüzündeki insana ait tüm güzellikleri yaratanların; emeğin ve emekçilerin birlik, mücadele, dayanışma günü 1 Mayıs İşçi Bayramı kutlu olsun!

Tüm insanlığı tehdit eden küresel salgın koşulları, emeğin değerini hepimize bir kez daha hatırlattı. Herkes evine kapanırken çalışmak zorunda kalanlar sayesinde bir kez daha gördük ki emek yoksa üretim yok, emek yoksa soframızda ekmek yok, emek yoksa iletişim yok, emek yoksa ulaşım yok, emek yoksa sağlık yok, emek yoksa hayat yok...

Hayatı var eden emekçiler ne yazık ki hayatları boyunca yokluk ve yoksulluk mücadelesi veriyor. Yıllardır devam eden ekonomik kriz, her gün artan hayat pahalılığı, giderek büyüyen işsizlik, katlanarak çoğalan borçlar nedeniyle emeğiyle geçinenler yaşamlarını sürdüremez hale geldi. Salgın nedeniyle uygulanan kısıtlamalar ve kapanmalar nedeniyle, milyonlarca emekçi ve küçük esnaf işinden, ekmeğinden oldu. İşini kaybetmeyenlerin çalışma koşulları ağırlaşmış mesailerini uzarken, aldıkları ücretler sefalet düzeyinde kalmaya devam etti.

Siyasal iktidar, ekonomik kriz ve salgın koşulları altında hayat mücadelesi veren emekçilerin çalışma ve yaşam koşullarını iyileştirmek yerine, ülkenin tüm imkânlarını, sermaye kesimlerinin ihtiyaçlarını karşılayabilmek, uluslararası tekellerin gönlünü hoş tutabilmek, yandaşlarının cebini doldurabilmek için seferber ediyor.

İşsizlik Sigortası Fonu'ndan biriken paraları, işini kaybetme riskiyle yüz yüze kalan emekçilere destek olmak için kullanırken cimri olan iktidar, merkez bankasının ve hazinenin birikimlerini tefecilerin hizmetine sunarken bonkör davranıyor.

Salgınla kırılan yurttaşlarına aşı sağlamakta beceriksiz olan iktidar, salgını kendi ihtiyaçlarını karşılamak için fırsat olarak kullanmakta hünere hale geliyor.

İşsizliği ve yoksulluğu engellemek için üretim tesisleri, fabrikalar, endüstriyel yapılar kurma konusunda hiçbir girişimde bulunmayan iktidar, halkın hiçbir derdine derman olamayacak çılgın projeleri, garanti paralarla yandaş inşaat firmalarına ihale etmek konusunda hevesle çabalıyor.

Ülke zenginliklerini, doğal güzellikleri ve ortak varlıklarımızı korumak konusunda adım atmakta gönülsüz davranan iktidar, kıyılarımızın, ormanlarımızın, madenlerimizin rantiyecilere peşkeş çekilmesinde aceleci oluyor.

Tek adam rejiminin bu tercihleri nedeniyle, hayatı yaratan emekçiler perişan halde yaşarken, emekçilerin hayatından çalanlar lüks ve şatafat içinde bir dünyada yaşıyorlar.

Emeğe, doğaya ve insanlığa düşman bu açgözlü sömürü düzeni hepimizin ortak geleceği için en büyük tehdittir. İnsanlığın ortak iyiliği ve dünyanın geleceği için bu sömürü düzenine karşı emekten, demokrasiden, özgürlüklerden ve barıştan yana bir toplumsal düzen kurmak hepimizin görevidir.

Emeğimizi ve alın terimizi çalanlara karşı, milyonları açlığa ve yoksulluğa mahkûm edenlere karşı, halkı baskı ve zorbalıkla sindirmeye çalışanlara karşı, faşizan tek adam rejimine karşı yan yana, omuz omuza mücadele edeceğimiz günlerin hasreti ve umuduyla, yaşasın 1 Mayıs! Yaşasın emek, barış ve demokrasi mücadelemiz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

DİSK, KESK, TMMOB, TTB KADIN BİRİMLERİ: 1 MAYIS'A GİDERKEN: KADINLARIN SALGINDA BİR YILI

DİSK Kadın Komisyonu, KESK Kadın Meclisi, TMMOB Kadın Çalışma Grubu, TTB Kadın Hekimlik ve Kadın Sağlığı Kolu 1 Mayıs dolayısıyla 30 Nisan 2021 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

COVID-19 salgınının Türkiye'de görülmeye başlaması üzerinden bir yılı aşkın zaman geçti. Bu süreçte tüm dünyayı sarsan salgının ekonomik ve toplumsal hayattaki yansımaları kadınları derinden etkiledi. Salgın döneminde kadınların yaşamın her alanında karşılaştığı eşitsizlik ve ayrımcılık çalışma hayatında daha da belirginleşti. Eğreti istihdam biçimleri, ücret eşitsizliği, cinsiyetçi istihdam politikaları karşısında kadınlar güvencesiz ve sendikasız çalışmak zorunda kaldı.

Salgında Kadın İşsizliği Artıyor, Salgın Bakım Politikalarının Önemi Bir Kez Daha Hatırlatıyor!

Salgın döneminde kadınlar işgücü piyasalarından daha hızlı çekilmek durumunda kaldı ve kadın istihdamı daraldı. COVID-19 salgını etkisiyle geniş tanımlı kadın işsizliği yüzde 40'ın üzerinde. Her dört kadından yalnızca biri istihdamda yer alıyor. İş aramaktan ümidini kaybeden kadınların sayısı artıyor. Kadınların işgücü ve istihdamdan çekilmesi hem daha fazla eve dönüşü hem de sosyal izolasyon nedeniyle kadınların evde geçirdiği süreleri artırdı. Ataerkil kapitalist sistemde zaten kadının sırtına yıkılan bakım emeğinin getirdiği yük, pandemi sürecinde çocuk, hasta, yaşlı, engelli bakımı ve ev hijyenine olan ihtiyacın artması nedeniyle tamamen kadınlara kaldı. Dolayısıyla pandemi, kadınların ev içi emeğini ve bakım yükünü katlamış vaziyette.

Uzaktan eğitime geçildiğinin açıklanmasıyla birlikte çıkan genelgeler de çocuk izninin sadece kadınlara

tanımlandığı şekilde hazırlandı. Çocukların evde bakımı ve her tür ihtiyacının karşılanması yalnızca hane içindeki kadınların (anne, büyükanne, teyze, hala vb) işi gibi görüldü, bu da iş yükünü ve emek sömürsünü artırdı. Herkesin ulaşabileceği kamusal bir hizmet olarak çocuk, hasta, yaşlı, engelli bakımının sosyalleştirilmesi, kadının istihdama katılımı önündeki engelleri ortadan kaldıracaktır. Bu bakımdan toplumsal cinsiyet eşitliği politikalarının kadınlar için hayati önemde olduğu bir kez daha görüldü.

Alınmayan ve Esnetilen Önlemler Nedeniyle Ev İçi Şiddet Artıyor!

Sosyal izolasyon kadına yönelik şiddeti de artırdı. Dünya çapında her üç kadından birinin çoğunlukla yakın partnerleri tarafından fiziksel veya cinsel şiddete maruz kaldığı bilgisine rağmen kadınlar salgın döneminde hiçbir önlem alınmadan evlere kapatıldı. İzolasyon sonucunda kadına yönelik şiddette yaşanan küresel artış Birleşmiş Milletler tarafından "gölge pandemi" olarak adlandırıldı. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu, salgın ile geçirdiğimiz 2020'de öldürülen 300 kadının 97'sinin evli olduğu, 54'ünün birlikte olduğu, 21'inin eskiden evli olduğu, 8'inin eskiden birlikte olduğu erkek tarafından öldürüldüğünü açıkladı. Platform, kadınların 18'inin oğlu, 17'sinin babası, 5'inin kardeşi

16'sının akraba, 3'ünün tanımadığı, 38'inin tanıdık bir erkek tarafından öldürüldüğünü ortaya koydu.

Sosyalleşmenin, kadın dayanışma ağlarının, adli yardım, koruma ve sağlık gibi hizmetlere erişimin neredeyse imkansızlaştığı bir yılda kadınlara yönelik şiddet riskleri daha da arttı. Bu süreçte kadın şiddeti önleme mekanizmalarına daha çok ihtiyaç duyulmasına rağmen 16 HDP'li belediyeye atanan kayyumlar eliyle şiddete karşı oluşturulan kadın birimleri kapatıldı, kadın hizmetleri müdürlüklerine erkekler atandı. Kadın örgütlerinin çalışmaları dernekler yasası ile kısıtlandı.

Kod-29 uygulaması ise tacizi, ayrımcılığı, mobbingi ifşa eden kadınlara dönük bir silah gibi kullanıldı. Kod-29, kadın yoksulluğunu ve işsizliğini derinleştirirken,

kadınların yönelik ekonomik, fiziksel, cinsel ve psikolojik şiddetin artmasına neden oldu. Hakimler Savcılar Genel Kurulu tarafından 30 Mart'ta imzalanan "6284 sayılı Kanun kapsamında verilen tedbir kararlarının yükümlülerin salgın kapsamında sağlığını tehdit etmeyecek şekilde değerlendirilmesi gerektiği..." kararı, 6284 Sayılı Kanun'u askıya almış, evden uzaklaştırma tedbirinin uygulanmamasına neden olmuştur. Ardından İnfaz Kanunu değişikliği kapsamında 13 Nisan'da Meclis'ten geçen yasa ile şiddet failleri evlerine gönderildi.

Kadına yönelik şiddetin artarak devam ettiği salgın koşullarında, 6284 sayılı yasada kanıt aranmasına gerek olmadığı halde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından yapılan "Kadın Konuvelerinde Koronavirüse Karşı Ek Tedbirler Alındı" başlıklı açıklamada yüksek can güvenliği riski bulunan kadınlar dışında başvuru kabul edilmediği için kadınların sığınaklara kabulü zorlaştırıldı, can güvenlikleri risk altına girdi.

Salgın döneminin en kırılgan gruplarından biri de LGBTİ+'lardır. Ayrımcılığa ve nefret söylemine uğrayan LGBTİ+'lar salgın döneminde daha fazla hedef gösterildi, LGBTİ+'lara yönelik suçlama, damgalama ve dışlama eğilimi de arttı.

İstanbul Sözleşmesi'nin Fesih Girişimi ile Kadın Kazanımları Tamamen Yok Edilmek İsteniyor!

Kadınların daha fazla öldürüldüğü, daha fazla şiddete uğradığı şartlarda, İstanbul Sözleşmesi'nin etkin şekilde uygulanması gerekirken, kaldırılması gündeme getirildi. Temmuz 2020'de Erdoğan'ın yapmış olduğu "Çalışıp, gözden geçirin. Halk istiyorsa kaldırın" açıklamasıyla sözleşmeye yönelik saldırılar giderek arttı. İlk dönemde kadınların direnişiyle adım atılamasa da 2021 Mart ayında salgın şartlarını fırsata çevirenlerin İstanbul Sözleşmesi'ni Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile feshettiği Resmî Gazete'de yayımlandı. Kadın mücadelesi ise bu kararı tanımadığını, İstanbul Sözleşmesi'nin uygulamada olduğunu haykırdı.

Bununla birlikte iktidarın hamleleri hâlâ devam ediyor. TBMM'de kadına yönelik şiddete karşı kurulan araştırma komisyonunda Diyanet İşleri Başkanlığı ve Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün aktif rol alması, Diyanet İşleri Başkanının söylemleri, cuma vaazları, fetvaların kullanılması, faillere alacakları cezanın farkındalığını ölçmeye yönelik anketler uygulanması gibi öneriler iktidar mensubu üyelerce gündeme getirilirken, kadına yönelik şiddete karşı mücadele eden kadın örgütlerine yine yer verilmedi.

Dokuz yaşında kız çocuklarının evlendirilebileceği fetvalarını verenlerin kadınlara ve çocuklara yönelik her tür şiddette payı ortadadır. Sözleşme'nin feshine ahlaki değerlere aykırı olması ve geleneksel aile yapısı gerekçe gösterilmiştir. Oysa sorunun oluşmasında neden olan unsurların onun çözümünde etkili olmayacağı da açıktır. Dinin siyasallaşması ve iktidarın siyasal İslamcı ideolojisi, kadın bedeni, kimliği ve emeği üzerindeki tahakkümü sürekli yeniden üretmek için işlemektedir. Bu nedenle laiklik de kadınların mücadelesinde çok önemli bir taleptir.

Yapılması gereken, İstanbul Sözleşmesi'nin kaldırılması değil; aksine kadına yönelik her türlü şiddetin kaynağı olan toplumsal cinsiyet eşitsizliğine karşı daha etkin önlemlerin alınması, İstanbul Sözleşmesi'nin ve 6284 sayılı Yasa'nın etkin bir biçimde uygulanmasıdır. Çalışma yaşamındaki şiddetin ve tacizin önlenmesi için ILO'nun 190 sayılı Sözleşmesi'nin onaylanması da en temel taleplerimizden biridir.

Salgın Fırsatçılığıyla Yaygınlaştırılan Esnek Çalışma Biçimleri Güvencesiz İstihdamın, Kadınların Eve Kapatılmasının Gerekçesi Yapılıyor!

Salgın nedeniyle başlatılan uzaktan, dönüşümlü, esnek çalışma biçimlerinin salgın sonrasında da devam ettirileceği pek çok büyük sermaye grubu ve bazı kamu kurum yetkilileri tarafından açıklanmıştır. Hükümetin çalışma yaşamının güvencesizleştirilmesine yönelik politikaları çerçevesinde yarı zamanlı, uzaktan, evden, tele çalışma gibi esnek çalışma biçimleri kalıcı hale getirilerek kadınlar eve kapatılmak istenmektedir. Böylece kadınlar, nüfusun, emek gücünün yeniden üretimini sağlayan ucuz iş gücüne indirgenecektir. Temel istihdam biçimi olarak öngörülen esnek/kuralsız ve güvencesiz çalışma kadınların iş yerlerinde örgütlenmesi önünde çok büyük engel teşkil etmektedir.

Kanun hükmünde kararnamelemler (KHK) ile de binlerce kamu emekçisinin insanca yaşam hakkı engellenmiştir. KHK'lı kadınlar aynı zamanda toplumun dayattığı cinsiyet rolleriyle ev içine hapsolmeye zorlanmıştır.

Kamusal Hizmetlere Erişim Kadınlar Açısından Daha da Zorlaştı!

Piyasalaşan kamusal hizmetlere ulaşmak salgın sürecinde kadınlar açısından daha da olanaksız hale geldi. Kadının İnsan Hakları – Yeni Çözümler Derneği (KİHEP) tarafından yapılan araştırmaya göre 100 kadından 40'ı salgın esnasında genel sağlık hizmetlerine erişimle ilgili sorun yaşadığını söylemiş; sorun yaşayan 100 kadından 20'si ise çözüm bulamadığını ifade etmiştir. Kadınların yüzde 16'sı salgın esnasında cinsel sağlık ve doğurganlık sağlığı hizmetleri ve/veya

ilaca erişimle ilgili sorun yaşadığını belirtmiş, sorun yaşadığını söyleyen 100 kadından ancak 16'sı sağlık kurumlarından hizmet alabildiğini dile getirmiştir.

COVID-19 salgınının dezavantajlı toplumsal gruplar üzerinde etkisi daha fazla görülmektedir. Mülteciler, göçmenler ve yerlerinden edilmiş nüfus salgında en büyük risk gruplarını oluşturmaktadır. Başta sağlık hizmetleri olmak üzere birçok sosyal hizmete yetersiz erişim, özellikle çalışma hayatında kayıt dışı sektörlerde biriken toplumsal kesimlerin daha fazla dışlanmalarına yol açmaktadır.

Salgın boyunca saldırılara karşı mücadeleyi ören biz kadınlar, 1 Mayıs 2021'de başta İstanbul Sözleşmesi olmak üzere haklarımızı koruyan ve geliştiren her türlü yasaya, emeğimize, bedenimize, ülkemize ve geleceğimize sahip çıkmak için mücadeleye devam edeceğiz!

DİSK Kadın Komisyonu

KESK Kadın Meclisi

TMMOB Kadın Çalışma Grubu

TTB Kadın Hekimlik ve Kadın Sağlığı Kolu

TMMOB HATAY (ANTAKYA) MBR PROSESİ ATIKSU ARITMA TESİSİ PROJESİ RAPORU YAYINLANDI

TMMOB'nin Hatay Büyükşehir Belediyesi ve Hatay Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün Hatay İli, Defne İlçesi, Turunçlu Mahallesi'nde yer alan atıksu arıtma tesisi yenileme projesinin çevresel etkileri yönünden değerlendirilmesi talebi ile hazırlanan "TMMOB Hatay (Antakya) MBR Prosesli Atıksu Arıtma Tesisi Projesi Raporu" 27 Nisan 2021 tarihinde yayınlandı.

SUNUŞ

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği; ülkemiz, halkımız ve üyelerimizin sorunlarını bir bütün halinde ele alarak; yurttaşların karşılaştıkları tüm sorunlara mesleki demokratik kitle örgütü olmanın verdiği sorumluluk ile kamu yararı ekseninde yaklaşmaktadır. Ülke ve kent gündemlerine de bu anlayışla değerlendirerek, bilim ve teknolojinin ışığında bu sorunların çözümüne katkı sunmaktadır.

TMMOB ve bağlı Odaları; toplumdan soyutlanmış seçkin mühendis ve mimarların örgütü değil, aksine toplumun içinde yer alan, onun bir parçası olarak toplumla etkileşim içinde bulunan bir çalışma anlayışı içerisindedir. TMMOB; mühendislerin, mimarların, şehir plancılarının sorunlarının halkın sorunlarından ayrı tutulmayacağı, sorunlarının çözümünün büyük ölçüde emekçi sınıfların sorunlarının çözümünde yattığı gerçeğini ifade eder.

Her çalışma döneminde meslek alanları ile ilgili tüm konularda bilgi üretmeyi, üretilen bilgiyi kamuoyu ile koşulsuz paylaşmayı kendine görev edinen TMMOB ve bağlı Odaları, bu alanlar ile ilgili ülke gerçeklerinin ortaya konulması, sorunların nedenlerinin belirtilmesi ve çözümlerine yönelik tespitlerde bulunulması için çalışmaktadır. Ülke, bölge, kent ve meslek gündemlerinde benimsenen kamucu yaklaşım ile dayanışma ilişkilerinin

geliştirilmesi; tüm yurttaşlarımız ile bilimsel teknik bilgiyi ve kamusal sorumluluk gereği üretilen bilginin paylaşılması için tüm koşulların koşullarının yaratılması Birliğimizin önceliğidir.

TMMOB ve bağlı odaları, bilimi ve tekniği halkın kullanımına sun

ulması görevini her dönemde yerine getirmektedir. Bu ilkelerden ve çalışma anlayışından yola çıkarak, TMMOB ülkemizin sorunlarına ilgisiz kalmamaktadır.

***

Bu çalışma, Hatay Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün, içinde TMMOB Hatay İl Koordinasyon Kurulu'nun da yer aldığı Hatay Akademik Meslek Odaları Koordinasyonu ile gerçekleştirdiği toplantının ardından, yenilenmesi planlanan atıksu arıtma tesisinin çevresel etkileri yönünden değerlendirilmesi talebi ile hazırlanmıştır.

Birliğimizce konunun uzmanı meslektaşlarımızdan oluşturulan Rapor Komisyonu tarafından hazırlanan bu raporda; arıtma tesisinin güncel ve ileriki yıllara dönük projeksiyonları, yer seçimi, çevresel etkileri, işletme yöntemleri detaylı olarak incelenerek, teknoloji, yer seçimi ve proje alanına yönelik değerlendirmelerle ortaya çıkan sonuçlar kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Umarız ki, Komisyon tarafından konuyu tüm yönleriyle ele alarak hazırlanan bu rapor, Hatay halkının ve Yerel Yönetimin tespit ettiği sorunların giderilmesine katkı sunar.

Raporu hazırlayan TMMOB Antakya Atıksu Arıtma Tesisi Projesi Raporu Komisyonu'na, raporun hazırlanmasına sundukları katkılar için Hatay İl Koordinasyon Kurulu'na teşekkürlerimizi sunarız.

Emin Koramaz

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

KOZLU'DAN BUGÜNE İŞ CİNAYETLERİ SÖYLEŞİSİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB 3 MART İŞ CİNAYETLERİ İLE MÜCADELE GÜNÜ ETKİNLİKLERİ
-1-

KOZLU'DAN BUGÜNE İŞ CİNAYETLERİ

İSMAİL SAYMAZ / ASIM KUTLUATA
GAZETECİ / TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI ESKİ BAŞKANI

3 Mart 2021 / Saat: 20.00

facebook.com/tmmob1954 youtube.com/tmmob1954
pscp.tv/tmmob1954

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

TMMOB 3 MART İŞ CİNAYETLERİ İLE MÜCADELE GÜNÜ ETKİNLİKLERİ
-3-

PANDEMİ SÜRECİNDE ÇALIŞMA YAŞAMI, MESLEK HASTALIKLARI, İŞ KAZALARI VE İŞ CİNAYETLERİ

NAZMİ ALGAN / SERKAN ÖNGEL
DOKTOR / ÖĞRETİM ÜYESİ

5 Mart 2021 / Saat: 20.00

facebook.com/tmmob1954 youtube.com/tmmob1954
pscp.tv/tmmob1954

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

TMMOB 3 Mart İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü kapsamında düzenlenen etkinliklerin ilki "Kozlu'dan Bugüne İş Cinayetleri Söyleşisi" 3 Mart 2021 tarihinde TMMOB sosyal medya sayfalarında çevrimiçi olarak gerçekleştirildi.

İş cinayetlerine dikkat çekmek için ilki 2013 yılında düzenlenen "TMMOB 3 Mart İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü" dolayısıyla gerçekleştirilen çevrimiçi etkinlikler kapsamında düzenlenen Kozlu'dan

Bugüne İş Cinayetleri Söyleşi konukları Gazeteci - Yazar İsmail Saymaz ve Maden Mühendisleri Odası Eski Başkanı Asım Kutluata idi.

TMMOB Genel Sekreteri Dersim Gül'ün moderatörlüğünde gerçekleştirilen Söyleşide önce Maden Mühendisleri Odası Eski Başkanı Asım Kutluata; Zonguldak Kozlu'da 3 Mart 1992 tarihinde taş kömürü maden ocağında meydana gelen grizu patlaması esnasında yaşadığı deneyimleri aktardı. Meslek

TMMOB 3 MART İŞ CİNAYETLERİ İLE MÜCADELE GÜNÜ ETKİNLİKLERİ
-2-

TARIM VE İNŞAAT SEKTÖRLERİNDE İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİNİN DURUMU

DR. ZÜLEYHA OĞUZ / BESTE ARDIÇ ARSLAN
ZİRAAT MÜHENDİSİ / İNŞAAT MÜHENDİSİ

4 Mart 2021 / Saat: 20.00

facebook.com/tmmob1954 youtube.com/tmmob1954
pscp.tv/tmmob1954

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

yaşamında gözlemediği diğer iş cinayetlerinden de örnekler veren Kutluata; 3 Mart tarihinin kamuoyu oluşturularak Hükümet nezdinde de İş Cinayetlerine Karşı Dayanışma Günü olarak kabul görmesi gerekliliğini vurguladı.

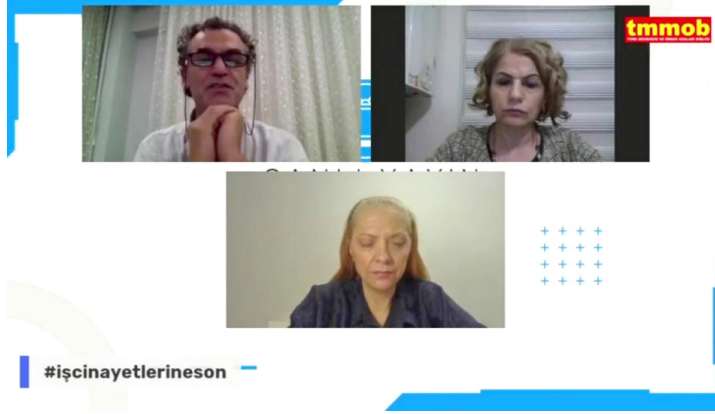
Söyleşinin diğer konuğu Gazeteci - Yazar İsmail Saymaz 2005'ten itibaren Tuzla'da sıklıkla meydana gelen iş cinayetlerine değinerek İşçi dünyasına dair haberlerin kendi gazetecilik mesleğinde

başat olmaya başladığını ifade etti. Saymaz, "Fitrat: İş Kazası Değil, Cinayet" kitabından da alıntılar yaptı.

Söyleşinin sonunda TMMOB Genel Sekreteri Dersim Gül, Maden Mühendisleri Odası'nın hazırladığı ve bugün TMMOB ile gerçekleştirilen ortak basın toplantısında sunulan raporda belirtilen uyarıyı hatırlatarak; gereken önlemler alınmazsa Afşin-Elbistan'da büyük bir işçi katliamının yaşanabileceğini vurguladı.

TARIM VE İNŞAAT SEKTÖRÜNDE İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİNİN DURUMU SÖYLEŞİSİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

3 Mart TMMOB Çevrimiçi Söyleşileri kapsamında “Tarım ve İnşaat Sektöründe İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğinin Durumu” söyleşisi 4 Mart 2021 Perşembe saat 20.00’de gerçekleştirildi.

Tarım ve İnşaat Sektöründe İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğinin Durumu söyleşisinde Ziraat Mühendisi Züleyha Oğuz ve

İnşaat Mühendisi Beste Ardıç Arslan sunumlarını yaparken TMMOB YK üyesi Mehmet Besleme moderatörlük görevini üstlendi.

TMMOB TARAFINDAN, İSTANBUL SÖZLEŞMESİNİN FESHİNE İLİŞKİN CUMHURBAŞKANI KARARININ İPTALİ İÇİN DAVA AÇILDI

TMMOB tarafından 20.03.2021 tarih ve 31429 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 19.03.2021 tarih ve 3718 sayılı “Cumhurbaşkanı Kararı”nın yürütmesinin durdurulması ve iptali istemiyle dava açıldı.

Danıştay’da açılan davada; Anayasanın 90. maddesi uyarınca “kanun” hükmünde sayılan uluslararası sözleşmeden idari tasarrufla çekilmeye yönelik, fonksiyon gaspı niteliğinde ağır ve açık hukuka aykırılık içeren işlemin yok hükmünde olduğu belirtilip; “Bununla birlikte kamuoyunda ve uluslararası alanda İstanbul Sözleşmesi olarak bilinen ‘Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi’nin feshine ilişkin işlem; yetki ve şekil unsurları bakımından hukuka aykırılık içermiyor olsaydı dahi kamu yararı içermemesi, kadınların yaşam hakkı, maddi ve manevi varlığını geliştirme hakkı başta olmak üzere en temel haklarına yönelik güvenceleri ortadan kaldırması dolayısıyla da hukuka uyarlık taşımamaktadır.” denilerek dava konusu işlemin yok hükmünde olduğunun tespitine; bununla birlikte idarece uygulanma ihtimali gözetilerek iptaline ve 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. maddesinin birinci ve üçüncü fıkrasında yer alan ibarelerin iptali istemiyle Anayasa Mahkemesi önüne götürülmesine karar verilmesi talep edildi.

İstanbul Sözleşmesi CB Kararı Dava Dilekçesi şöyle:

DANIŞTAY BAŞKANLIĞI’NA

-Yürütmenin durdurulması ve Duruşma istemlidir-

-Anayasaya Aykırılık İtirazı Vardır-

Davacı:Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)

Selanik Cad. No:19/1 Yenişehir /ANKARA

Vekili :Av. Ekin ÖZTÜRK YILMAZ (Aynı Adres)

Davalı: Cumhurbaşkanlığı – ANKARA

Konu: 20.03.2021 tarih ve 31429 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 19.03.2021 tarih ve 3718 sayılı “Cumhurbaşkanı Kararı”nın davalı idarenin savunması alınmaksızın yürütmesinin durdurulması ve yok hükmünde olduğunun tespiti ile iptali; dava konusu kararın dayanağı olan 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. maddesinin birinci ve üçüncü fıkrasında yer alan “bunların hükümlerinin uygulanmasını durdurma ve bunları sona erdirmeye” ve üçüncü fıkrasında yer alan “uygulanmasının durdurulduğu ve sona erdiği tarihler; Cumhurbaşkanlığı kararı ile tespit olunarak Resmî Gazete’de yayımlanır”

ibarelerinin Anayasaya aykırı olduğundan bahisle Anayasa Mahkemesi önüne götürülmesi istemidir.

Yayımlanma Tarihi : 20.03.2021

AÇIKLAMALAR : Dava konusu, 20.03.2021 tarih ve 31429 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 19.03.2021 tarih ve 3718 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile;

“Türkiye Cumhuriyeti adına 11/5/2011 tarihinde imzalanan ve 10/2/2012 tarihli ve 2012/2816 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla onaylanan “Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi”nin Türkiye Cumhuriyeti Bakımından feshedilmesine,” karar verilmiş, karara 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3 üncü maddesi dayanak gösterilmiştir.

Öncelikle dava konusu karar Anayasanın 90. maddesi uyarınca “kanun” hükmünde sayılan uluslararası sözleşmeden idari tasarrufla çekilmeye yönelik, fonksiyon gaspı niteliğinde ağır ve açık hukuka aykırılık içermekte olup, yok hükmündedir.

Bununla birlikte kamuoyunda ve uluslararası alanda İstanbul Sözleşmesi olarak bilinen ‘Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi’nin feshine ilişkin işlem; yetki ve şekil unsurları bakımından hukuka aykırılık içermiyor olsaydı dahi kamu yararı içermemesi, kadınların yaşam hakkı, maddi ve manevi varlığını geliştirme hakkı başta olmak üzere en temel haklarına yönelik güvenceleri ortadan kaldırması dolayısıyla da hukuka aykırılık taşımamaktadır.

Tüm bunlara ek olarak, anılan kararın dayanağı olan 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. maddesinin birinci ve üçüncü fıkrasında yer alan “bunların hükümlerinin uygulanmasını durdurma ve bunları sona erdirmeye” ve üçüncü fıkrasında yer alan “uygulanmasını durdurulduğu ve sona erdiği tarihler; Cumhurbaşkanlığı kararı ile tespit olunarak Resmî Gazete’de yayımlanır” ibarelerinin yasama organının yetkisinde olan işlemlerin Cumhurbaşkanlığı kararı ile yapılabilmesine olanak vermesi nedeniyle Anayasaya aykırı olduğundan iptali istemiyle Anayasa Mahkemesi önüne götürülmesi gerekmektedir.

Belirtilen hususlar göz önünde bulundurulduğunda; dava konusu kararın fonksiyon gaspı niteliğinde olduğundan yok hükmünde olduğunun tespitine; bununla birlikte idarece uygulanma ihtimali gözetilerek iptaline ve 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. maddesinin birinci ve üçüncü fıkrasında yer alan

ibarelerin iptali istemiyle Anayasa Mahkemesi önüne götürülmesine karar verilmesi gerekmektedir.

Ehliyet Yönünden Açıklamalar

Müvekkil Anayasanın 135. maddesi uyarınca 6235 sayılı Yasa ile kurulan, Anayasal güvenceye haiz kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşudur. Anayasa ve 6235 sayılı Yasada; “Mühendislik ve mimarlık mesleği mensuplarının, müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak için gerekli gördüğü bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak” müvekkilin amaç ve görevleri arasında sayılmıştır.

Yine Danıştay içtihatlarında da 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu’nun 1. maddesinde, Birlik ve Odaların kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları olduğunun düzenlendiğinden bahisle müvekkil Birliğin, kamu yararını koruma görev ve yükümlülüğünün, kamu kurumu olmasının doğal bir sonucu olduğu vurgulanmaktadır.

Dava konusu karar ile feshine karar verilen İstanbul Sözleşmesi ile hem kadınlara yönelik toplumsal cinsiyet temelli şiddetle hem de ev içi şiddetle mücadeleyi öngörmekte, kadınlara yönelik şiddetin toplumsal cinsiyet eşitsizliği ile bağlantısını ortaya çıkarmakta, kadınlara yönelik şiddetin bir insan hakları ihlali olduğunu ve eşitliğe aykırı olduğunu vurgulamaktadır. Sözleşmede kadınlara yönelik şiddet insan hakkı ihlali olarak düzenlenmiştir. Müvekkil TMMOB, kadınların meslek yaşamında maruz kaldıkları toplumsal cinsiyet temelli ayrımcılıkla mücadele eden; kadın üyelerinin iş yerlerinde maruz kaldığı mobbing ve diğer şiddet biçimleri karşısında üyelerinin haklarını savunan, bunlara engel olunması için idari ve hukuki girişimlerde bulunan; kadınlara ve LGBTİ bireylere yönelik yapılan her türlü taciz (fiziksel, cinsel, psikolojik vb.), her türlü şiddet (fiziksel, cinsel, psikolojik, ekonomik vb.), mobbing ve cinsiyet ayrımcılığı iddialarının takip edilmesi, hukuksal ve psikolojik destek verilmesinin sağlanması amacıyla oluşturduğu Cinsiyet Ayrımcılığı Takip Sekreteryası bulunan bir meslek Birliğidir. Müvekkil Anayasa ve 6235 sayılı Yasa uyarınca meslektaşlarını korumak, mesleğin gelişmesini ve kamu yararını sağlamakla yükümlüdür.

Dava konusu işlem, kadınların yaşam hakkı, maddi ve manevi varlığını geliştirme hakkı başta olmak üzere en temel haklarına, toplumsal cinsiyet temelli

ayrımcılığının engellenmesine, işyerleri de dahil olmak üzere tüm alanlardaki şiddet biçimlerinin önlenmesine yönelik güvenceleri ortadan kaldırdığından; Anayasa uyarınca mesleki faaliyetleri kolaylaştırmak, meslektaşları ve kamu yararını korumakla görevli müvekkil TMMOB'nin işbu davayı açması zorunlu olmuştur.

Esas Yönünden Açıklamalar

1.) DAVA KONUSU KARAR AĞIR VE AÇIK HUKUKA AYKIRILIK İÇERMEKTE OLUP, FONKSİYON GASPI NİTELİĞİ TAŞIDIĞINDAN YOK HÜKMÜNDEDİR.

Anayasanın 6. maddesinde de hiçbir kimse veya organın kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamayacağı;

7. maddesinde yasama yetkisinin; Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu ve bu yetkinin devredilemeyeceği;

87. maddesinde; Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkilerinin, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşmek ve kabul etmek; para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek; milletlerarası anlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilânına karar vermek ve Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmek olduğu;

kural altına alınmıştır.

Yine Anayasanın 90. maddesinde; Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak anlaşmaların onaylanmasının, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlı olduğu açıkça düzenlenmiştir.

Maddenin devamında ise ekonomik, ticari veya teknik ilişkileri düzenleyen ve süresi bir yılı aşmayan anlaşmalar ile Milletlerarası bir anlaşmaya dayanan uygulama anlaşmaları ile kanunun verdiği yetkiye dayanılarak yapılan ekonomik, ticari, teknik veya idari anlaşmaların kimi koşullarda yayımlanma ile yürürlüğe konacağı öngörülmüştür.

Yine aynı maddede usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası anlaşmaların kanun hükmünde olduğu; usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası anlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası anlaşma hükümlerinin esas alınacağı düzenlenmiştir.

Anayasanın 90. maddesinin açık hükmünden de görüldüğü üzere Anayasa uyarınca uluslararası sözleşmelerin onaylanması TBMM tarafından çıkarılacak “uygun bulma kanuna” bağlı olup; yürütme ancak ve ancak yasama organının onaylanmasını uygun bulduğu anlaşmaları onaylayabilecektir. Yine Anayasa uyarınca usulüne uygun yürürlüğe konulmuş uluslararası sözleşmeler “kanun” hükmünde olup, temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası anlaşma hükümleri ise kanunların üstündedir.

Anayasanın 6., 7., 87. ve 90. maddeleri ile anayasa ve idare hukukunun genel ilkeleri bir arada değerlendirildiğinde; bir anlaşma onaylandığı anda yasa statüsü kazandığına göre bu statüdeki değişikliği sağlayacak işlemin de zorunlu olarak bir yasama işlemi olması gerekmektedir. Yetki ve usulde paralelliğe ilişkin genel ilke gereği uluslararası sözleşmenin feshi ya da uygulama alanının değiştirilmesi istenildiğinde bunu yapacak organın yasama organı olması Anayasa karşısında zorunluluktur.

Nitekim; usulüne uygun olarak yürürlüğe giren uluslararası sözleşmenin “kanun” niteliği kazandığı göz önünde bulundurulduğunda bu sözleşmenin feshi yetkisinin kanun koyma, değiştirme ve kaldırma yetkisine sahip yasama organına ait olduğu çok açıktır. Zira Anayasada Cumhurbaşkanına kanunları yürürlükten kaldırma yahut uluslararası anlaşmaları feshetme yetkisi tanınmamış olup; Anayasanın 6. maddesi uyarınca Cumhurbaşkanınca böyle bir işlem tesis edilmesi olanaklı değildir.

Dava konusu işlemle feshine karar verilen Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin uygun bulunmasına dair 6251 sayılı Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Uygun Bulunduğuna Dair Kanun, 29.11.2011 tarih ve 28127 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Onay belgesi 14.03.2012 tarihinde Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine iletilmiş, Sözleşme 01.08.2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bu durumda Anayasa uyarınca “kanun” hükmünde olan ve dahi temel insan haklarına ilişkin hükümler içermesi bakımından kanun nezdinde öncelikle uygulanacak olan Sözleşmeden idari bir işlemle çıkılmasına ilişkin dava konusu karar Anayasaya açık aykırılık içermekte olup; Anayasaya dayanmayan ve dahi Anayasada başka bir organa tanınan yetkinin kullanılması niteliğinde olduğundan yok hükmündedir.

6251 sayılı uygun bulma Kanununun yürürlükte bulunduğu da gözetildiğinde Anayasanın 87. maddesi

uyarınca, kanun koyma, değiştirme ve kaldırma yetkisinin yasama yetkisi olduğu şüphesiz olduğundan, kanunlar hakkında yürütmenin işlem yapması fonksiyon gaspına vücut vermektedir. Fonksiyon gaspı sonucu ortaya çıkan işlemlerin yoklukla malul olduğu açıktır.

2.) DAVA KONUSU KARAR KAMU YARARINA AYKIRI OLUP, KONU, SEBEP ve AMAÇ UNSURLARI BAKIMINDAN DA HUKUKA UYARLIK TAŞIMAMAKTADIR.

Yukarıda da ifade edildiği üzere dava konusu karar tesisi itibariyle fonksiyon gaspı suretiyle kullanılması gibi hukuk âleminde hiçbir zaman varlık kazanamayacak nitelikte olduğundan yoklukla maluldür. Bununla birlikte İstanbul Sözleşmesi olarak bilinen Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin feshine ilişkin işlem; usul açısından hukuka aykırılık içermeseydi dahi kamu yararı içermemesi, kadınların ve kız çocuklarının ve hane içi şiddet mağdurlarının yaşam, maddi ve manevi varlığını geliştirme ve benzeri en temel haklarına yönelik güvencelerin ortadan kaldırılması sonucunu doğurması dolayısıyla hukuka uyarlık taşımadığından gecikmeksizin iptali gerekmektedir.

Anayasanın 2. maddesinde; Türkiye Cumhuriyetinin, insan haklarına saygılı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olduğu,

5. maddesinde; Devletin temel amaç ve görevleri arasında, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmak olduğu, düzenlenmiştir.

Yine Anayasanın 10. maddesinde; “Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.

Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde (...) kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.”düzenlemesi öngörülmüştür.

Görüldüğü üzere Anayasa Devlete yalnızca eşitliğin yaşama geçirilmesi için görev yüklememiş; bununla birlikte kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmak ve insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamakla da yükümlü kılmiştir.

Dava konusu kararla feshine karar verilen İstanbul Sözleşmesi, hem kadınlara yönelik toplumsal cinsiyet temelli şiddetle hem de ev içi şiddetle mücadeleyi öngörmekte, kadınlara yönelik şiddetin toplumsal cinsiyet eşitsizliği ile bağlantısını ortaya çıkarmakta, kadınlara yönelik şiddetin bir insan hakları ihlali olduğunu ve eşitliğe aykırı olduğunu vurgulamaktadır. Sözleşmede kadınlara yönelik şiddet insan hakkı ihlali olarak düzenlenmiştir.

İstanbul Sözleşmesi ile Sözleşmenin denetlenmesi bakımından raporlama usulü öngörülerek, sivil toplum kuruluşlarının ve kadın örgütlerinin de gölge rapor katkıları ile bölgesel bir farkındalık yaratma olasılığı olanaklı hale gelmiştir.

Yine Sözleşme ile kadınlara yönelik şiddetin kamusal ya da özel alanda meydana gelebileceği belirtilerek her ikisinde de taraf devletlerin bu şiddeti önleme sorumluluğu olduğu kural altına alınmıştır.

Devamında, kadınlara yönelik şiddetin uygulamasında hiçbir örf adet kültür inancı gibi gerekçelerin kabul edilemeyeceği; sadece evli olan kadınları değil tüm kadınların ve ev içi şiddete maruz kalanların gözetilmesi gerekliliği kural altına alınmıştır.

Sözleşmede şiddetin yalnızca fiziksel değil sosyal, ekonomik, psikolojik ve benzeri pek çok türü olduğu ortaya konmuş ve Anayasaya ve temel insan hakkı metinlerine paralel olarak tüm bu şiddet biçimlerine yönelik düzenlemeler öngörülmüştür.

Yine Sözleşmede kadınlara yönelik toplumsal cinsiyet temelli şiddet söz konusu olduğunda arabuluculuk gibi, uzlaştırma gibi alternatif çözüm yollarının yasaklanması kural altına alınmıştır.

Yukarıda özetlenen hususlar göz önünde bulundurulduğunda görüldüğü üzere, İstanbul

Sözleşmesi; kadınların hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan ve tam da Anayasada tarif edildiği üzere bu haklara yönelik siyasal, ekonomik ve sosyal engel olarak gerçekleşen kadınlara yönelik şiddeti önleyerek yaşama haklarına yönelik güvenceler oluşturan; kadınların maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları sağlamaya dönük mekanizmalar öngören ve kadına yönelik şiddet ile toplumsal cinsiyet eşitsizliği arasındaki bağlantıyı ortaya koyarak cinsiyetler ve cinsel kimlikler arasındaki eşitliğin yaşama geçmesini sağlayacak düzenlemeler öngören bir temel insan hakları sözleşmesidir.

Dava konusu karar ile kadınlara ve tüm ev içi şiddet mağdurlarına yönelik güvencelerin ortadan kaldırılmasının, hiçbir şekilde gerekçesi bulunmamakta, bu yöndeki bir düzenlemenin hukuken ve vicdanen kabulü olanaklı olmamaktadır. Dava konusu karar ile kadınlara yönelik işlenen tüm suçların faillerine cesaret verilmiş ve şiddetin ve kadın cinayetlerinin artmasına neden olan politika ve faaliyetlerin devam edeceği, kadınlara yönelik toplumsal cinsiyet temelli şiddeti önleme kaygısı taşınmadığı, kadınların hapsedilmeye çalışıldığı ev içindeki şiddetin görmezden gelineceği yönündeki irade, Resmi Gazetede yayımlanarak ortaya konmuştur. Bu yönde bir iradenin hukuken de kabul görmesi olanaklı değildir.

Bir insan hakkı ihlali olarak kadınlara yönelik şiddetin engellenmesi, aynı zamanda insan hakları mücadelesidir. İnsan hakları alanındaki kazanımların geriye yürütülmesi ise uluslararası ve ulusal hukuk metinleri ile hukukun genel ilkeleri karşısında olanaksızdır.

Tüm bu hususlar gözetildiğinde en başta yaşama, maddi ve manevi varlığını geliştirme hakkının sağlanmasında ve bu hakka yönelik müdahalelerin önlenmesinde; eşitliğin yaşama geçirilmesinde ve eşitliğe aykırı işlem ve muamelelerin önlenmesinde; kişilerin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engellerin kaldırılmasında; insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartların hazırlanmasında asli yükümlülüğü bulunan devletin yürütme organının temsilcisi olan Cumhurbaşkanı tarafından alınan, kadınların, kız çocuklarının ve tüm hane içi şiddet mağdurlarının en temel haklarının güvencelerinden olan İstanbul Sözleşmesinin feshine yönelik dava konusu kararda kamu yararı bulunmadığı şüpheden uzaktır.

Anayasaya Aykırılık İtirazı Yönünden Açıklamalar

Yukarıda genel olarak açıklandığı üzere Anayasanın 90. maddesinde açıkça “kanun” hükmünde olduğu belirtilen uluslararası sözleşmelere ilişkin tasarruf yetkisinin yasama organı olan TBMM’de olduğu açıktır.

Ancak dava konusu işlemin dayanağı olan 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. maddesinin birinci ve üçüncü fıkrası ile “bunların hükümlerinin uygulanmasını durdurma ve bunları sona erdirmeye” ve üçüncü fıkrasında yer alan “uygulanmasının durdurulduğu ve sona erdiği tarihler; Cumhurbaşkanı kararı ile tespit olunarak Resmî Gazete’de yayımlanır” şeklinde ifade edilen yetkilerinin, Anayasanın 90. maddesine aykırı olarak kanun niteliğinde olan uluslararası sözleşmelerle ilgili olarak tasarruf yetkisinin, tek başına yürütmenin başı olan Cumhurbaşkanına verilmiş olması açıkça Anayasaya aykırılık teşkil etmektedir. Dava konusu işlemin dayanağı olan bu düzenlemelerin öncelikle Anayasaya aykırılığı sebebiyle itiraz yolu ile Anayasa Mahkemesinin önüne taşınması gerekmektedir.

Yürütmenin Durdurulması İstemi

Yukarıda tek tek açıklandığı üzere açıkça Anayasaya ve hukuka aykırı olan yok hükmündeki düzenlemenin uygulanması halinde şiddet ve ayrımcılık mağduru bireyler için telafisi güç ve imkansız zararlar doğacağı için dava konusu düzenlemenin 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27. Maddesinin ikinci fıkrası uyarınca DAVALI İDARENİN SAVUNMASI alınmaksızın yürütmesinin durdurulmasına karar verilmesi gerekmektedir.

Nitekim, dava konusu kararın yayımlandığı tarihten bugüne kadın cinayetleri ve şiddet olayları artmaktadır. Bununla birlikte rakamların gerçek sayıyı yansıtmadığı, şüpheli ölüm, intihar vb. pek çok vakanın ise dikkate dahi alınmadığı bilinmektedir.

Kadın cinayetlerinin, kadına yönelik şiddet ile hane içi şiddetin gelmiş olduğu nokta göz önünde bulundurulduğunda; şiddeti ve ayrımcılığı önleyici mekanizmalar öngören Sözleşmenin feshine ilişkin dava konusu kararın daha çok kadın katledilmeden, gecikmeksizin yürütmesinin durdurulmasına karar verilmesi gerekmektedir.

SONUÇ ve İSTEM : Yukarıda yer verilen ve resen gözetilecek nedenlerle; 19.03.2021 tarih ve 3718 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının;

öncelikle YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA,

Yok hükmünde olduğunun tespitiyle İPTALİNE, Başkanlığınız aksi kanatte ise Anayasaya, insan haklarına ve kamu yararına; idari işlemin unsurları bakımından bir bütün olarak hukuka aykırı olması nedeniyle İPTALİNE,

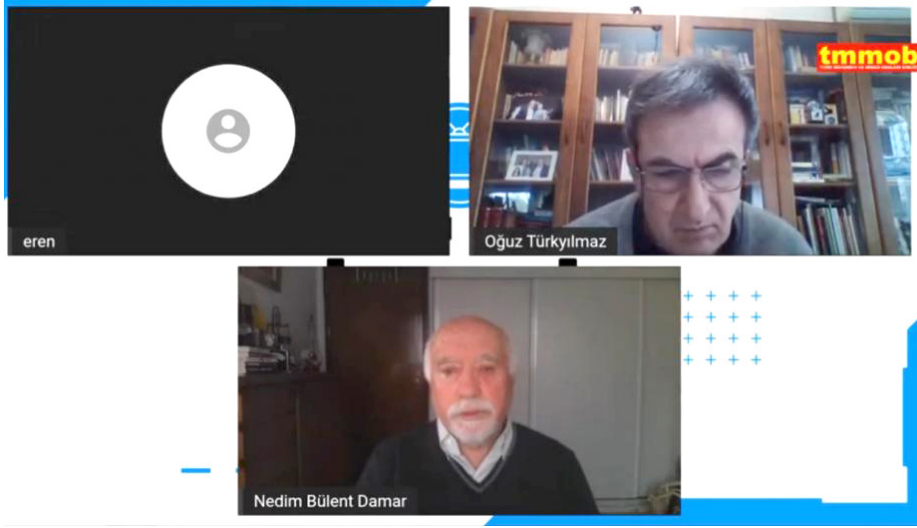
Dava konusu kararın dayanağı olan 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. Maddesinin birinci fıkrasında ve üçüncü fıkrasında yer alan “bunların hükümlerinin uygulanmasını durdurma ve bunları sona erdirmeye” ve üçüncü fıkrasında yer

alan “uygulanmasının durdurulduğu ve sona erdiği tarihler; Cumhurbaşkanı kararı ile tespit olunarak Resmî Gazete’de yayımlanır” ibarelerinin Anayasaya aykırılığı nedeniyle Anayasa Mahkemesine itiraz yoluna başvurulmasına,

Yargılama giderleri ve vekalet ücretinin davalıya yükletilmesine karar verilmesini saygıyla vekaleten arz ve talep ederim.

TMMOB Vekili
Av. Ekin ÖZTÜRK YILMAZ

ÇERNOBİL FELAKETİNDEN ÇIKAN DERSLER ÇEVİRİMİÇİ SÖYLEŞİSİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

“Çernobil Felaketinden Çıkan Dersler” Söyleşisi 25 Nisan 2021 tarihinde TMMOB sosyal medya sayfalarında çevrimiçi olarak gerçekleştirildi.

“Çernobil Felaketinden Çıkarılan Dersler” Çevrimiçi Söyleşisi TMMOB Nükleer Güç Santrallerini İzleme Komisyonu Üyeleri Nedim Bülent Damar ve Oğuz Türkyılmaz’ın katılımıyla gerçekleştirildi. “Felaketin üzerinden geçen 35 yıl sonra, Çernobil’den #Fukuşimaya yaşananlar...” alt başlığıyla düzenlenen söyleşi TMMOB sosyal medya hesaplarında canlı olarak yayınlandı.

TMMOB ANKARA İKK: İŞ CİNAYETLERİ VE İŞÇİ KATLIAMLARI ARTARAK DEVAM EDİYOR

TMMOB Ankara İKK tarafından 3 Mart İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü ile ilgili 03 Mart 2021 tarihinde “İş Cinayetleri ve İşçi Katliamları Artarak Devam Ediyor” başlıklı bir basın açıklaması yayımlandı.

Açıklamada, “Pandemi sürecinin yönetimi ve salgından koruma politikaları çalışma hayatı için geçerli olmamış, emekçiler salgının ölümcül sonuçları ile başa bırakılmıştır. Sermaye sınıfının ihtiyaçlarının karşılaması pahasına Covid-19 salgını yok sayılmıştır. Bu süreçte kölelik sitemine benzer uygulamalar ile emekçi düşmanlığının çirkin yüzü bir kez daha ortaya çıkmıştır,” denildi.

Açıklamanın tamamı:

İŞ CİNAYETLERİ VE İŞÇİ KATLIAMLARI ARTARAK DEVAM EDİYOR

3 Mart, dünya madencilik tarihinde yaşanan en büyük facialardan biri olan ve grizu patlaması sonucu 263 madencinin yaşamını yitirdiği 1992 Kozlu faciasının yıldönümüdür. Facianın yıldönümünde Kozlu’da hayatını kaybeden maden emekçilerini bir kez daha saygıyla anıyoruz.

3 Mart, iş cinayetlerine dikkat çekebilmek, işçi sağlığının ve iş güvenliğinin önemini vurgulamak için TMMOB tarafından 2012 yılında “İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü” olarak ilan edilmiştir.

Ülke tarihimiz, iş cinayeti ve işçi katliamı olarak tanımlanabilecek facialar ile doludur. 13 Mayıs 2014 tarihinde Soma’da ülkenin en büyük maden faciası meydana gelmiş ve 301 madenci hayatını kaybetmiştir. Bu facianın hemen ardından 6 Eylül 2014’te Torunlar Center Asansör Faciasında 10 inşaat işçisi, 4 Kasım 2014’te Yalvaç’ta gerçekleşen trafik kazasında 18 tarım işçisi, 28 Ekim 2014’te Ermenek’teki kömür madeninde 18 madenci, 17 Kasım 2016’da Şirvan’da bakır madeninde 16 madenci, 17 Ekim 2017’de Şirnak’ta 8 madenci, 3 Temmuz 2020’de Sakarya Hendek’te havai fişek fabrikasında 8 işçi ve bu patlamadan sadece birkaç gün sonra gerçekleşen imha işleminde ise 3 yurttaşımız hayatını kaybetmiştir. Kozlu’daki faciadan günümüze kadar yaşanan olumsuzluklardan gerekli dersler

çıkarılmamış, atılması gereken adımlar atılmamıştır. İş cinayetleri ve işçi katliamları artarak devam etmektedir.

İş kollarının neredeyse tamamında iş cinayetleri yaşanmaktadır. Binlerce işçi iş kazalarında sakat kalmakta, meslek hastalıkları ile hayatını kaybetmektedir. SGK’nın iş kazaları ve meslek hastalıklarına dair yayınladığı en güncel istatistik 2019 yılına aittir. Bu istatistiğe göre 2019 yılında 1.149 emekçinin hayatını kaybettiği, buna karşın meslek hastalığı sonucu ise bir tane bile can kaybı yaşanmadığı ilan edilmiştir. İLO’nun yürüttüğü çalışmalara göre; dünyada her yıl meydana gelen iş kazası sonucu ölümlerin 6,3 katı kadar can kaybı, meslek hastalığı ve işle ilgili hastalıklar sonucu meydana gelmektedir. Bu çalışmalar ile SGK tarafından açıklanan veriler esas alındığında 2017 yılında en az 10.218, 2018 yılında en az 9.714, 2019 yılında en az 7.238 emekçi meslek hastalığı sonucu hayatını kaybetmiştir. İş kazaları ve meslek hastalığı sonucu her gün 35 emekçi hayatını kaybetmektedir. Buna rağmen işçi sağlığı ve iş güvenliği konusu ülke gündeminde yeterli düzeyde yer alamamaktadır. Oysa SGK’nın açıkladığı yıllık iş cinayeti sayıları bile durumun vahametini ortaya koymaktadır. Açıklanan verilere göre 2015 yılında 1.252, 2016 yılında 1.405, 2017 yılında 1.633, 2018 yılında ise 1.541 işçi, iş cinayetlerinde yaşamını yitirmiştir.

İşyerleri denetlenmemektedir. Denetimsizlik ve yaptırımsızlık sürdükçe iş cinayetlerini engellemek mümkün değildir. Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Rehberlik ve Teftiş Kurulu Başkanlığı 2019 yılı faaliyet raporunda yer alan bilgilere göre 2019 yılında İSİG yönünden yapılan toplam teftiş sayısı 3.088’dir. Bu denetimlerin önemli bir bölümü, eksikliklerin giderilip giderilmediğini kontrol için yapılan ikinci denetimler oluşturmaktadır. Yapılan her denetimin yeni bir denetim olduğu kabul edilse dahi her 1.000 işyerinden yalnızca 1,6’sı İSİG yönünden denetlendiği anlaşılmaktadır. Rakamların ortaya koyduğu gerçek, bu şekilde devam eden denetim faaliyetlerinin göstermelikten ibaret olduğu ve devletin gerekli sorumluluğu göstermediğidir.

Her yıl, evine ekmek götürebilmek için emek harcayan

2 bin civarında emekçinin iş cinayetlerinde hayatını kaybediyor olması, 10 bin civarında emekçinin meslek hastalıkları sonucu hayatını kaybediyor olması büyük bir sorun ile karşı karşıya olduğumuzu anlatmaya yetmektedir. Şans eseri hayatta kalıp, geçirdiği sakatlık yüzünden engelli olan emekçiler hayatlarının geri kalanını büyük zorluklar ile sürdürmektedir. Bazı emekçiler sakatlanmalar sonrası oluşan engellilik tipi ve oranlarına bağlı olarak çalışamayacak duruma gelmektedir. Çalışacak durumda olanlar ise engelli istihdamındaki sorunlar ve kent altyapılarımızın engellilere uygun olmayışının doğurduğu diğer sorunlar ile boğuşmaya mahkûm olmaktadır.

İş kazaları ve meslek hastalıklarına yönelik resmi makamlarca açıklanan istatistikler yaşamakta olduğumuz acı tabloyu göstermeye yetmektedir. Ancak açıklanan veriler gerçeği tam olarak yansıtmamaktadır. Covid-19 pandemisi sürecinde açıklanan verilerin gerçeği ne oranda yansıttığı, verilere nasıl müdahale edildiği ve gerçeğin nasıl manipüle edilmeye çalışıldığı ortaya çıkmıştır. Veriler ile oynamanın bir yönetim biçimi haline geldiği ülkemizde gerçeği yansıtan veriye ulaşmak ayrı bir sorun haline gelmiştir. İş kazaları, meslek hastalıkları vb. ile ilgili verilerin tamamı kamuoyu ile paylaşılmalıdır.

İş cinayetlerinin sorumluları korunmakta hatta aklanmaktadır. 301 emekçinin yaşamını kaybetmesine neden olan Soma Faciası sorumlularından tutuklu kimse kalmamıştır. Can Gürkan'ın da aralarında bulunduğu 4 sanığa "olası kastla 301 kez öldürme ve 162 kez yaralama" suçundan ceza verilmesine hükmeden Yargıtay 12. Ceza Dairesi'nin beş kişiden oluşan heyetinin üçü değiştirilmiş ardından karar bozulmuş ve tutukluların tamamı tahliye edilmiştir.

İş cinayetleri ile mücadele ertelenebilir, ötelenebilir bir gündem değildir. İş cinayetlerinin yaşanmaması için yürütülen mücadelenin güçlendirilmesi ve gerekli yasal düzenlemelerin zaman kaybetmeden gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda gerçekçi adımlar atılabilmesi için işverenleri sorumluktan kaçırarak yaklaşıma son verilmesi gerekmektedir. İşverenleri temel sorumluluktan kurtaran, sorumluluğu bir günah keçisi olarak iş güvenliği uzmanlarının üzerine yükleyen mevcut sistemde, önleyici ve engelleyici bir faaliyetin organize edilmesi mümkün olmayacaktır.

Esnek çalışma düzenini getiren 4857 sayılı İş Kanunu, İşyerlerinde işçi sağlığı güvenliğini, serbest piyasa koşullarında çalışan, Ortak Sağlık Güvenlik Birimlerine (OSGB) havale eden 6331 sayılı İş Sağlığı Güvenliği Yasası problemlidir. Problemliliği olan kanunların uygulamaları dahi yeterli değildir. Sorunun temelinde işçi sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin düzenlemelerde sendikalar, meslek örgütleri ve bilim insanlarının görüşlerinin dikkate alınmaması yatmaktadır.

Taşeronlaştırma, özelleştirme, sendikasılaştırma, denetimsizlik, esnek istihdam politikaları, kayıt dışı çalışmaya izin veren politikalar ve bunun sonucu oluşturulan mevzuat ile sorunlu bir sistem üretmiştir. Emeğe ve emekçiye düşman olan bu sistem sermayenin sınırsız sömürü düzeninin bir tezahürüdür. İş cinayetlerini seyrederek olan biteni kadere, fitrata bağlayan açıklamalar yapan siyasi iktidar bu sistemi korumak üzere yoğun çaba sarf etmektedir.

Tablonun giderek ağırlaşmasının bir diğer nedeni de sendikal hakların baskı altına alınmasıdır. Sendikal örgütlenmenin önündeki engeller tüm çalışanlar için kaldırılmadıkça işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda yol alınamayacaktır. Sendikasıız uzman, sendikasıız işçi, örgütsüz bir çalışma yaşamı ile emekçiler tüm olumsuzluklara açık ve savunmasız bir durumdadır.

Olumsuz gidişata Covid-19 pandemisinin etkileri de eklenmiştir. Pandemi sürecinin yönetimi ve salgından koruma politikaları çalışma hayatı için geçerli olmamış, emekçiler salgının ölümcül sonuçları ile baş başa bırakılmıştır. Sermaye sınıfının ihtiyaçlarının karşılaması pahasına Covid-19 salgını yok sayılmıştır. Bu süreçte kölelik sitemine benzer uygulamalar ile emekçi düşmanlığının çirkin yüzü bir kez daha ortaya çıkmıştır. İşçilerin fabrikalara hapsedildiği, şantiyelerden çıkarılmadığı, hasta olsalar dahi dur durak bilmeden çalıştırıldıklarına dair haberler sıklıkla kamuoyu gündemine yansımıştır. İşçilerde Covid-19 pozitif vaka oranı, Türkiye geneli vaka oranınının 3,2 katıdır. Salgın koşulları altında sağlıkçılar başta olmak üzere emekçiler için gerekli tedbirler alınmamış, çarklar dönsün denilerek yurttaşlarımız salgına kurban verilmiştir.

Gerçekleşen iş cinayetleri ve iş kazalarının büyük çoğunluğunun önlenemez olduğu bilinmektedir. Bilimsel ve teknik ölçütler doğrultusunda atılacak adımlar ile göz göre göre "geliyorum" demekte olan

facialara son vermek mümkündür. Bunun için önce insan hayatını ve emeğe değer veren bir yaklaşımın benimsenmesi gerekmektedir.

İşçi sağlığı ve iş güvenliğinin sağlanması, öncelikle devletin ve işverenin görevidir, sorumluluğu yükleyecek kurban arama anlayışına son verilmelidir.

Amacı “işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi” olan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu amacına uygun olarak baştan aşağı değiştirilmelidir.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği alanına ilişkin düzenlemelerin ve denetimin yalnızca Aile, Çalışma Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından yürütülmesi, doğru kararların alınmasının önünde bir engeldir. Bu nedenle düzenleme ve denetleme; Aile, Çalışma Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın yanında, Sağlık Bakanlığı, üniversiteler, sendikalar, TTB ve TMMOB'den oluşan idari ve mali yönden bağımsız bir enstitü tarafından yerine getirilmelidir. Çalışma yaşamına ilişkin tüm düzenlemeler bu enstitü tarafından yeniden ele alınmalı ve kararlaştırılmalıdır.

İş güvenliği uzmanlığı sistemi kamu eliyle sağlanacak şekilde yeniden yapılandırılmalı, hizmetin piyasalaştırılmasına son verilmelidir.

Örgütlenme ve sendikalaşmanın önündeki engeller kaldırılmalıdır. Taşeronlaşma ve benzeri uygulamalara son verilmelidir.

Denetim mekanizmaları bağımsız organizasyonlar olarak yeniden yapılandırılmalı, güçlendirilmelidir.

İş kazaları ve cinayetlerinin sorumlularına yaptırım uygulanmalı, işveren, ilgili kamu görevlileri ve sorumlular hakkında yargı süreçleri bağımsız bir şekilde işletilmelidir. Sorumluların aklanmasına son verilmelidir. Adalet sağlanmalıdır.

TMMOB olarak 3 Mart'ta; iş kazalarının, iş cinayetlerinin ve işçi katliamlarının son bulması için mücadele etmeye devam edeceğimizi bir kez defa ifade ediyoruz

Artarak devam eden iş cinayetlerine ve işçi katliamlarına son verecek adımlar zaman kaybetmeden atılmalıdır.

TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu

İKK'LARDAN 3 MART İŞ CİNAYETLERİNE KARŞI MÜCADELE GÜNÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

TMMOB Adana, Aydın, Balıkesir, Bolu, Bursa, Eskişehir, Kırklareli, Kocaeli, Mersin ve Zonguldak İl Koordinasyon Kurulları 3 Mart İş Cinayetlerine Karşı Mücadele günü dolayısıyla basın açıklamaları gerçekleştirdiler.

İŞ CİNAYETLERİ VE İŞÇİ KATLİAMLARI ARTARAK DEVAM EDİYOR

3 Mart, dünya madencilik tarihinde yaşanan en büyük facialardan biri olan ve grizu patlaması sonucu 263 madencinin yaşamını yitirdiği 1992 Kozlu faciasının yıldönümüdür. Facianın yıldönümünde Kozlu'da hayatını kaybeden maden emekçilerini bir kez daha saygıyla anıyoruz.

3 Mart, iş cinayetlerine dikkat çekebilmek, işçi sağlığının ve iş güvenliğinin önemini vurgulamak için TMMOB tarafından 2012 yılında "İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü" olarak ilan edilmiştir.

Ülke tarihimiz, iş cinayeti ve işçi katliamı olarak tanımlanabilecek facialar ile doludur. 13 Mayıs 2014 tarihinde Somada ülke tarihinin en büyük maden faciası meydana gelmiş ve 301 madenci hayatını kaybetmiştir. Bu facianın hemen ardından 6 Eylül 2014'te Torunlar Center Asansör Faciasında 10 inşaat işçisi, 4 Kasım 2014'te Yalvaç'ta gerçekleşen trafik kazasında 18 tarım işçisi, 28 Ekim 2014'te Ermenek'teki kömür madeninde 18 madenci, 17 Kasım 2016'da Şirvan'da bakır madeninde 16 madenci, 17 Ekim 2017'de Şirnak'ta 8 madenci, 3 Temmuz 2020'de Sakarya Hendek'te havai fişek fabrikasında 8 işçi ve bu patlamadan sadece birkaç gün sonra gerçekleşen imha işleminde ise 3 yurttaşımız hayatını kaybetmiştir. Kozlu'daki faciadan günümüze kadar yaşanan olumsuzluklardan gerekli dersler çıkarılmamış, atılması gereken adımlar atılmamıştır. İş cinayetleri ve işçi katliamları artarak devam etmektedir.

İş kollarının neredeyse tamamında iş cinayetleri yaşanmaktadır. Binlerce işçi iş kazalarında sakat kalmakta, meslek hastalıkları ile hayatını kaybetmektedir. SGK'nın iş kazaları ve meslek hastalıklarına dair yayınladığı en güncel istatistik 2019 yılına aittir. Bu istatistiğe göre 2019 yılında 1.149 emekçinin hayatını kaybettiği, buna karşın meslek hastalığı sonucu ise bir tane bile can kaybı yaşanmadığı ilan edilmiştir. ILO'nun yürüttüğü çalışmalara göre; dünyada her yıl meydana gelen iş kazası sonucu ölümlerin 6,3 katı kadar can kaybı, meslek hastalığı ve işle ilgili hastalıklar sonucu meydana gelmektedir. Bu çalışmalar ile SGK tarafından açıklanan veriler esas alındığında 2017 yılında en az 10.218, 2018

yılında en az 9.714, 2019 yılında en az 7.238 emekçi meslek hastalığı sonucu hayatını kaybetmiştir. İş kazaları ve meslek hastalığı sonucu her gün 35 emekçi hayatını kaybetmektedir. Buna rağmen işçi sağlığı ve iş güvenliği konusu ülke gündeminde yeterli düzeyde yer alamamaktadır. Oysa SGK'nın açıkladığı yıllık iş cinayeti sayıları bile durumun vahametini ortaya koymaktadır. Açıklanan verilere göre 2015 yılında 1.252, 2016 yılında 1.405, 2017 yılında 1.633, 2018 yılında ise 1.541 işçi, iş cinayetlerinde yaşamını yitirmiştir.

İşyerleri denetlenmemektedir. Denetimsizlik ve yaptırımsızlık sürdükçe iş cinayetlerini engellemek mümkün değildir. Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Rehberlik ve Teftiş Kurulu Başkanlığı 2019 yılı faaliyet raporunda yer alan bilgilere göre 2019 yılında İSİG yönünden yapılan toplam teftiş sayısı 3.088'dir. Bu denetimlerin önemli bir bölümü, eksikliklerin giderilip giderilmediğini kontrol için yapılan ikinci denetimler oluşturmaktadır. Yapılan her denetimin yeni bir denetim olduğu kabul edilse dahi her 1.000 işyerinden yalnızca 1,6'sı İSİG yönünden denetlendiği anlaşılmaktadır. Rakamların ortaya koyduğu gerçek, bu şekilde devam eden denetim faaliyetlerinin göstermelikten ibaret olduğu ve devletin gerekli sorumluluğu göstermediğidir.

Her yıl, evine ekmek götürebilmek için emek harcayan 2 bin civarında emekçinin iş cinayetlerinde hayatını kaybediyor olması, 10 bin civarında emekçinin meslek hastalıkları sonucu hayatını kaybediyor olması büyük bir sorun ile karşı karşıya olduğumuzu anlatmaya yetmektedir. Şans eseri hayatta kalıp, geçirdiği sakatlık yüzünden engelli olan emekçiler hayatlarının geri kalanını büyük zorluklar ile sürdürmektedir. Bazı emekçiler sakatlanmalar sonrası oluşan engellilik tipi ve oranlarına bağlı olarak çalışamayacak duruma gelmektedir. Çalışacak durumda olanlar ise engelli istihdamındaki sorunlar ve kent altyapılarımızın engellilere uygun olmayışının doğurduğu diğer sorunlar ile boğuşmaya mahkûm olmaktadır.

İş kazaları ve meslek hastalıklarına yönelik resmi makamlarca açıklanan istatistikler yaşamakta olduğumuz acı tabloyu göstermeye yetmektedir. Ancak açıklanan veriler gerçeği tam olarak yansıtmamaktadır.

Covid-19 pandemisi sürecinde açıklanan verilerin gerçeği ne oranda yansıttığı, verilere nasıl müdahale edildiği ve gerçeğin nasıl manipüle edilmeye çalışıldığı ortaya çıkmıştır. Veriler ile oynamanın bir yönetim biçimi haline geldiği ülkemizde gerçeği yansıtan veriye ulaşmak ayrı bir sorun haline gelmiştir. İş kazaları, meslek hastalıkları vb ile ilgili verilerin tamamı kamuoyu ile paylaşılmalıdır.

İş cinayetlerinin sorumluları korunmakta hatta aklanmaktadır. 301 emekçinin yaşamını kaybetmesine neden olan Soma Faciası sorumlularından tutuklu kimse kalmamıştır. Can Gürkan'ın da aralarında bulunduğu 4 sanığa "olası kastla 301 kez öldürme ve 162 kez yaralama" suçundan ceza verilmesine hükmeden Yargıtay 12. Ceza Dairesi'nin beş kişiden oluşan heyetinin üçü değiştirilmiş ardından karar bozulmuş ve tutukluların tamamı tahliye edilmiştir.

İş cinayetleri ile mücadele ertelenebilir, ötelenebilir bir gündem değildir. İş cinayetlerinin yaşanmaması için yürütülen mücadelenin güçlendirilmesi ve gerekli yasal düzenlemelerin zaman kaybetmeden gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda gerçekçi adımlar atılabilmesi için işverenleri sorumluktan kaçırarak yaklaşımına son verilmesi gerekmektedir. İşverenleri temel sorumluluktan kurtaran, sorumluluğu bir günah keçisi olarak iş güvenliği uzmanlarının üzerine yükleyen mevcut sistemde, önleyici ve engelleyici bir faaliyetin organize edilmesi mümkün olmayacaktır.

Esnek çalışma düzenini getiren 4857 sayılı İş Kanunu, İşyerlerinde işçi sağlığı güvenliğini, serbest piyasa koşullarında çalışan, Ortak Sağlık Güvenlik Birimlerine (OSGB) havale eden 6331 sayılı İş Sağlığı Güvenliği Yasası problemlidir. Problemliliği olan kanunların uygulamaları dahi yeterli değildir. Sorunun temelinde işçi sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin düzenlemelerde sendikalar, meslek örgütleri ve bilim insanlarının görüşlerinin dikkate alınmaması yatmaktadır.

Taşeronlaştırma, özelleştirme, sendikasılaştırma, denetimsizlik, esnek istihdam politikaları, kayıt dışı çalışmaya izin veren politikalar ve bunun sonucu oluşturulan mevzuat ile sorunlu bir sistem üretmiştir. Emeğe ve emekçiye düşman olan bu sistem sermayenin sınırsız sömürü düzeninin bir tezahürüdür. İş cinayetlerini seyrederek olan biteni kadere, fitrata bağlayan açıklamalar yapan siyasi iktidar bu sistemi korumak üzere yoğun çaba sarf etmektedir.

Tablonun giderek ağırlaşmasının bir diğer nedeni de sendikal hakların baskı altına alınmasıdır. Sendikal

örgütlenmenin önündeki engeller tüm çalışanlar için kaldırılmadıkça işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda yol alınamayacaktır. Sendikasız uzman, sendikasız işçi, örgütsüz bir çalışma yaşamı ile emekçiler tüm olumsuzluklara açık ve savunmasız bir durumdadır.

Olumsuz gidişata Covid-19 pandemisinin etkileri de eklenmiştir. Pandemi sürecinin yönetimi ve salgından koruma politikaları çalışma hayatı için geçerli olmamış, emekçiler salgının ölümcül sonuçları ile baş başa bırakılmıştır. Sermaye sınıfının ihtiyaçlarının karşılaması pahasına Covid-19 salgını yok sayılmıştır. Bu süreçte kölelik sitemine benzer uygulamalar ile emekçi düşmanlığının çirkin yüzü bir kez daha ortaya çıkmıştır. İşçilerin fabrikalara hapsedildiği, şantiyelerden çıkarılmadığı, hasta olsalar dahi durdurulmadan çalıştırıldıklarına dair haberler sıklıkla kamuoyu gündemine yansımıştır. İşçilerde Covid-19 pozitif vaka oranı, Türkiye geneli vaka oranının 3,2 katıdır. Salgın koşulları altında sağlıkçılar başta olmak üzere emekçiler için gerekli tedbirler alınmamış, çarklar dönsün denilerek yurttaşlarımız salgına kurban verilmiştir.

Gerçekleşen iş cinayetleri ve iş kazalarının büyük çoğunluğunun önlenemez olduğu bilinmektedir. Bilimsel ve teknik ölçütler doğrultusunda atılacak adımlar ile göz göre göre "geliyorum" demekte olan facialara son vermek mümkündür. Bunun için önce insan hayatını ve emeğe değer veren bir yaklaşımın benimsenmesi gerekmektedir.

İşçi sağlığı ve iş güvenliğinin sağlanması, öncelikle devletin ve işverenin görevidir, sorumluluğu yükleyecek kurban arama anlayışına son verilmelidir.

Amacı "işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi" olan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu amacına uygun olarak baştan aşağı değiştirilmelidir.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği alanına ilişkin düzenlemelerin ve denetimin yalnızca Aile, Çalışma Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından yürütülmesi, doğru kararların alınmasının önünde bir engeldir. Bu nedenle düzenleme ve denetleme; Aile, Çalışma Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın yanında, Sağlık Bakanlığı, üniversiteler, sendikalar, TTB ve TMMOB'den oluşan idari ve mali yönden bağımsız bir enstitü tarafından yerine getirilmelidir. Çalışma yaşamına ilişkin tüm düzenlemeler bu enstitü tarafından yeniden ele alınmalı ve kararlaştırılmalıdır.

İş güvenliği uzmanlığı sistemi kamu eliyle sağlanacak şekilde yeniden yapılandırılmalı, hizmetin piyasalaştırılmasına son verilmelidir.

Örgütlenme ve sendikalaşmanın önündeki engeller kaldırılmalıdır. Taşeronlaşma ve benzeri uygulamalara son verilmelidir.

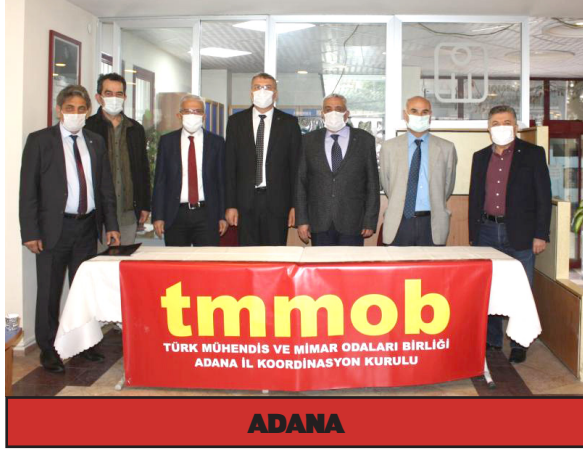
Denetim mekanizmaları bağımsız organizasyonlar olarak yeniden yapılandırılmalı, güçlendirilmelidir.

İş kazaları ve cinayetlerinin sorumlularına yaptırım uygulanmalı, işveren, ilgili kamu görevlileri ve sorumlular hakkında yargı süreçleri bağımsız bir

şekilde işletilmelidir. Sorumluların aklanmasına son verilmelidir. Adalet sağlanmalıdır.

TMMOB olarak 3 Mart'ta; iş kazalarının, iş cinayetlerinin ve işçi katliamlarının son bulması için mücadele etmeye devam edeceğimizi bir kez daha ifade ediyoruz

Artarak devam eden iş cinayetlerine ve işçi katliamlarına son verecek adımlar zaman kaybetmeden atılmalıdır.

ADANA

BOLU

AYDIN

BURSA

BALIKESİR

ESKİŞEHİR

KIRKLARELİ

KOCAELİ

MERSİN

ZONGULDAK

TMMOB MERSİN İKK: MERSİN LİMANI GENİŞLEME SAHASI DEĞERLENDİRME RAPORU YAYIMLANDI

TMMOB Mersin İl Koordinasyon Kurulu tarafından hazırlanan Mersin Limanı Genişleme Sahası Değerlendirme Raporu 12 Mart 2021 tarihinde yayımlandı.

TMMOB ANTALYA İKK: NARENÇİYE BAHÇESİ KİRALAMA HUSUSUNUN TAKİPÇİSİYİZ

TMMOB Antalya İl Koordinasyon Kurulu Narenciye Bahçelerinin kiraya verilmesi hususunda 12 Mart 2021 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

NARENÇİYE BAHÇESİNDE YAŞANAN KİRALAMAYA İLİŞKİN BASIN AÇIKLAMASI

Değerli Basın Mensupları;

Kentimiz için son 20 yıllık süreçte yaşanan nüfus değişiminin beraberinde getirdiği ve temelinde mülkiyet olgusu ile doğrudan bağlantılı olan ruhsatsız yapılaşma, altyapı sorunları, tarım arazileri, kıyılar ve korunulan alanlarda yaşanan tahribatlar geleceğimiz için endişe yaratmaktadır.

İlimizde nüfusun en yoğun olduğu İlçeler uydu görüntüleri yardımı ile incelendiğinde, mezarlık alanları haricinde betonlaşmamış çok fazla alan kalmadığı tespit edilmektedir.

Şehrimizin merkezinde, biz Antalya'da yaşayanlar için can damarlarından bir tanesi olan Narenciye Bahçesi ve hemen batı sınırında yer alan yeşil alanın günümüzde ne derece önem arz ettiği ortadadır.

Tarımsal üretimin önemli simgelerinden olan Narenciye Bahçesi, Bölgede adını verdiği Narenciye Caddesi ve Portakal Çiçeği Bulvarı ile Antalya'nın en kıymetli Tarımsal nitelikli taşınmazlarından bir tanesidir. Narenciye Alanının Tarımsal amaçla kullanımı ve yeşil alan özelliğinin korunarak, söz konusu alanda yapılaşmaya izin verilmemesi gerekmektedir.

Söz konusu taşınmazlardan, Vakıflar Genel Müdürlüğü uhdesinde yaklaşık 61 dönüm yüzölçümlü Demircikara Mahallesi'nde yer alan 447 ada 3 parsel, 1990 yılında 1. Derece Doğal Sit Alanı olarak tescil edilmiş ve bu şekilde tapuya belirtilme yapılarak korumaya alınmıştır.

1. derece doğal sit alanı olan 447 ada 3 parselin yakın bir tarihte Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından kiraya verildiği bilinmektedir.

Söz konusu 1. derece doğal sit alanında ağaç

kesimi yapıldığı ve taşınmazın içerisine bazı ünite ve tesislerin yapılmak istendiği yönünde basında bir takım iddialar yer almaktadır.

1. derece doğal sit alanında kiralama yapan Vakıflar Bölge Müdürlüğüne cevaplanmasını istediğimiz sorularımız vardır;

-Kiralama yapılmadan önce Koruma Kurulundan gerekli izinler alındı mı?

-Kiralama sözleşmesi, söz konusu alanda hangi ünite ve tesislerin yapımı için düzenlendi?

-Vakıflar Bölge Müdürlüğünde kiraya verilen alanda yer alan ağaçların kayıt altına alındığı bir halihazır harita var mıdır?

-Bugüne kadar tarımsal amaçlar için kullanılan bu alanın ticari amaçla kiraya verilme sebebi nedir?

-Bölgede herhangi bir ağaç kesimi yaşandı mı?

-Eğer bir ağaç kesimi gerçekleşti ise ne gibi bir cezai yaptırım uygulandı?

Yetkilileri sorularımızı cevaplayarak, konu hakkında kamuoyunu aydınlatacak açıklamalar yapmaya davet ediyor ve TMMOB Antalya İl Koordinasyon Kurulu olarak, Kentimizi ilgilendiren tüm konularda olduğu gibi böylesine hassas bir konunun takipçisi olduğumuzu belirtiyoruz.

TMMOB Antalya İl Koordinasyon Kurulu

TMMOB KOCAELİ İKK: ADA EKSPRESİ GÜNDE 24 SEFER YAPMALIDIR

TMMOB Kocaeli İl Koordinasyon Kurulu ile TMMOB Kocaeli ve Sakarya Bileşenleri, Adapazarı Garı ile İstanbul Pendik İstasyonu arasında çalışan Ada Ekspresi treninin 7 vagon olarak 24 sefer yapması gerekliliği üzerine 17 Mart 2021 tarihinde bir basın açıklaması yaptılar.

Pandemi gerekçesiyle 30 Mart 2020 tarihinden itibaren seferleri durdurulan Adapazarı Ekspresinin, 20 Mart 2021 tarihinden itibaren günde karşılıklı 3 sefer yapacak şekilde yeniden başlatılacağı açıklanması üzerine; TMMOB Kocaeli İl Koordinasyon Kurulu ve TMMOB Kocaeli Bileşenleri, tren seferlerine ilişkin bir kez daha basın açıklaması yaptı.

Açıklamada;

“Bilindiği üzere TMMOB olarak 9 Şubat 2021 tarihinde kamusal fayda açısından önemini belirterek Ada Ekspresi seferlerinin yeniden başlatılması gerekliliğini kamuoyu ile paylaştık ve eş zamanlı olarak TCDD

Taşımacılık A.Ş Genel Müdürlüğü'ne bu talebimizi ilettik. Sakarya ve Kocaeli halkının da destek verdiği talebimize, ilgili kurum tarafından “yeniden normalleşme kurallarının güncellenmesi ile anahat ve bölgesel trenlerimizde belirlenen sağlık kurallarına uygun olarak hizmet verileceği” şeklinde yanıt verildi.

Talebimizi tekrarlıyoruz: Gerek Kocaeli ve Sakarya halkının, gerekse TMMOB'nin Kocaeli ve Sakarya Birimlerinin daha önce de talep ettiği üzere, Adapazarı Ekspresinin 2012 öncesinde olduğu gibi, o dönemlerde açık olan tüm durakların hizmete açılması sağlanarak herbiri en az 7 vagonun oluştuğu trenlerin günde en az 24 sefer yapılmasıdır.

TMMOB olarak kamusal menfaati gözetmek ve halkımızın güvenli, konforlu ve ekonomik ulaşım hakkından yararlanmasını sağlamak adına Ada Ekspresi tren seferlerinin başlatılması ve etkin şekilde sürdürülmesi konusundaki talebimizin takibini yapacağımızı kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz. “denildi.

TMMOB DİYARBAKIR, MARDİN, HAKKARİ, VAN, BATMAN BİRİMLERİNDEN HDP'NİN KAPATILMASI GİRİŞİMİNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

Aralarında TMMOB Diyarbakır, Mardin, Hakkari, Van, Batman İl Koordinasyon Kurullarının da olduğu demokratik kitle örgütleri HDP'nin kapatılması girişimine ilişkin 19 Mart 2021 tarihinde ortak açıklama yaptılar.

Son dönemlerde Türkiye'nin gündemini işgal eden temel meselelerden bir olan HDP'nin kapatılması ve HDP üyesi milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasına ilişkin olarak görüş ve önerilerimizi sizlerle paylaşmak isteriz.

Parti kapatma konusunda Türkiye son derece dramatik bir hafızaya sahiptir. Anayasa Mahkemesinin kuruluşundan bu yana 24 siyasi parti kapatılmıştır. Son olarak 2008 yılında AKP'nin kapatılması için Anayasa Mahkemesine dava açılmıştır. Bizler demokrasiye, hukuka ve çoğulculuğa olan inancımız, ilkesel ve ahlaki tutumumuzun gereği o dönemde AKP'nin kapatılmasına karşı çıkmış, bu görüşümüzü

de kamuoyuyla paylaşmıştık. Bundan tam 13 yıl önce, 19 Mart 2008 tarihinde AKP'nin kapatılmasıyla ilgili kamuoyuyla paylaştığımız ve halen güncelliğini koruyan görüşlerimizin bir bölümünü sizlerle paylaşmak isteriz;

“Türkiye'nin demokratikleşmesinin en etkili yolunun, AB üyeliği yolunda gerçekleştirilmesi gereken reformlar olduğunu hatırlayarak, duraksayan, geri bırakılan reform süreci kararlı bir irade ile yeniden programlandırılmalıdır. Siyasi partiler ve seçim kanunları derhal TBMM gündemine alınarak, demokratik bir hale getirilmeli, siyasi partilerin yargı erkinin, keyfi, siyasi ve denetimi mümkün olmayan takdir hakkı ile kapatılmasının önüne geçecek bir düzenlemeye kavuşturulmalıdır. Türkiye'de gerçek demokrasi isteyen çevrelerin işbirliği ile Türkiye'nin temel sorunlarının çözümüne cevap verecek bir içerikle en kısa zamanda yeni sivil bir anayasanın hazırlanması için çalışmalar hızlandırılmalıdır”.

Seçim ve demokrasi birbirinin ayrılmaz iki parçasıdır. Hiç kuşkusuz demokrasinin en önemli nişanesi seçimdir. Bölgemizdeki birçok il ve ilçe, 2016 yılından beri, seçilmiş belediye başkanlarının yerine merkezi yönetim tarafından kayyum olarak atanan vali ya da kaymakamlar tarafından yönetilmektedir. Genel bir uygulama haline gelen kayyum uygulaması demokrasiye olan inancı zayıflatmıştır. Geçmiş tecrübelerimizle de sabit olduğu üzere, siyasi partileri kapatmak suretiyle siyaset kurumunu güçsüzleştirmek ve etkisiz hale getirmek, ülkemizi demokratik değerlerden ve nihai hedef olan Avrupa Birliği üyeliğinden daha da uzaklaştıracağı gibi aynı zamanda siyaset dışı araçların daha da güçlenmesine yol açacaktır.

Biz aşağıda imzası bulunan STK'lar ve meslek örgütleri olarak; parti kapatma ve milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılmasının ülkemize bir yarar sağlayamayacağını, pandeminin etkisiyle

artan ekonomik sorunları daha da ağırlaştıracağını, çoğulculuk ve hukuk devleti ilkesi açısından da kırılmalara yol açacağını düşünüyor ve değerlendiriyoruz. Bu nedenle siyaset kurumunu denklem dışına itecek uygulamalardan vazgeçilmeli, ekonomik, sosyal ve insan hakları alanındaki reformlara öncelik ve hız verilmesinin ülkemizin ve tüm yurttaşlarımızın yararına olacağı kanısındayız.

Anayasa Mahkemesinin HDP hakkında açılan kapatma davasına ilişkin olarak, AİHM'in daha önce birçok parti kapatma davasında ortaya koyduğu kriterleri dikkate alarak kapatma talebini reddetmelidir. Türkiye'nin geleceği için önemseydiğimiz bu görüş ve taleplerimizin dikkate alınmasını temenni ediyoruz. Bizler, hukuk başta olmak üzere ekonomik ve sosyal alanda yapılacak reformlar konusunda görüş ve önerilerimizi de paylaşmaktan memnuniyet duyacağız.

Saygılarımızla.

TMMOB ADANA İKK'DAN KENTİN İMAR SORUNLARI, YAYALAŞTIRMA VE KENT DOKUSUNUN KORUNMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMA

TMMOB Adana İKK, "Adana İmar Sorunları, Yayalaştırma ve Kent Dokusunun Korunması" üzerine 30 Mart 2021 tarihinde bir basın açıklaması yaptı

TMMOB Uyarıyor

Kentimiz ve kamu adına konuların takipçisi olacağız

İmar plan revizyonları 1 Temmuz 2021 tarihine kadar tamamlanmalıdır.

Kentimiz, aldığı göçlerin planlı bir kentleşme ile düzenlememesi nedeniyle plansız ve çarpık bir büyüme yaşamıştır. Buna bağlı olarak yapılan yeni imar düzenlemeleri şehrin bütünselliği içinde altyapı, ulaşım, şehir içi trafikte yaratacağı etkiler beraberinde

planlanmamış, geleceği öngöremeyen, sistemli bütünsel bir anlayışla kentleşme planlarını düzenleyemeyen yerel yöneticiler, yüksek yoğunluklu ve serbest yükseklikli (Hmax=Serbest) yapıların oluşmasının önünü açmıştır. Bu planların sonucunda yeşil alanları, otoparkları ve yaşam alanları yetersiz, yan yana farklı yüksekliklerde yapıların yer aldığı bir kent dokusu ortaya çıkmıştır. Bu yapılaşmanın sonucunda ne acıdır ki kentimiz, estetikten uzak, altyapısı yetersiz, su ve sel baskınlarına konu olan, özellikle trafik sorunu yaşayan bir hale dönüşmüştür.

İmar planlarında bina yüksekliğinin serbest olarak belirlenmesi ile ilgili olarak 20 Şubat 2020 tarih ve 31045 sayılı Kanun Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur. Bu kanun kapsamında 3194 Sayılı İmar Kanununun 8'nci ve aynı kanunun geçici 20'nci maddesinde; "imar planlarında bina yüksekliği serbest olarak belirlenen yerlerde, bina yüksekliklerinin emsal değerinde değişiklik yapılmaksızın, çevredeki mevcut teşekküller ve silüet dikkate alınarak, imar planı değişiklikleri ve revizyonlarının 1 Temmuz 2021 tarihine kadar ilgili idare meclis kararı ile revize edilmesi gerektiği, bu işlemin tamamlanmaması durumunda söz konusu planların Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından revize edilerek ücretinin belediyelerden tahsil edileceği" ifade edilmektedir.

Söz konusu kanuna göre; kentimizdeki geçmiş dönemlerde ilgili idarelerce hazırlanıp onaylanan imar planlarında bina yüksekliği serbest (hmaks=serbest) olarak planlandığından söz konusu kanun değişikliği sonucunda 1 Temmuz 2021 tarihine kadar gerekli revizyonların yapılması gerektiği açıkça belirtilmiştir.

Büyükşehir Belediyesi tarafından daha önce hazırlanan yaklaşık 3000 hektar alana ait imar planları, Şehir Plancıları Odamızın başvurusu üzerine mahkeme kararı ile iptal edilmiştir. İptal edilen imar planlarının, mahkeme kararına uygun bir şekilde Büyükşehir Belediyesi tarafından bir an önce, kısımlara ayrılmadan bir bütün halinde hazırlanarak ilçe belediyelerine iletilmesi gerekmektedir. Bu planlar ilçe belediyelerine iletilmeden ilçe belediyeleri tarafından hazırlanan imara esas planlar eksik kalacaktır.

TMMOB'YE BAĞLI İLGİLİ ODALAR ÇÖZÜME DAHİL EDİLMEMİŞTİR

Bu planların yapılması aşamasında ilgili odalarımızın görüşlerinin alınması için Büyükşehir Belediyesine talepte bulunmamıza rağmen; ne yazık ki konuyla ilgili toplantılara müteahhit temsilcileri dahil edilmiş, TMMOB'ye bağlı ilgili Odalar dahil edilmemiştir.

İmar planlarının 1 Temmuz 2021 tarihine kadar Büyükşehir ve ilçe belediyeleri tarafından yapılamaması durumunda; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından resen yapılacaktır. Bu durumda, planların hazırlanmasının çok uzun zaman alması ihtimali de vardır. Bu gecikmenin, pandemi dolayısıyla zaten zor durumda olan inşaat sektörünü ve bu sektöre bağlı birçok iş kolunu ve bu sektörlerde hizmet üreten insanlarımızı da olumsuz etkileyeceği açıktır.

BELEDİYENİN EKSTRA KÜLFET ALTINA GİRMESİ ENGELLENMELİDİR

İmar planlarının Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yapılması durumunda, kanunda belirtildiği üzere oluşacak maliyetin %100 fazlası ilgili idaresinden tahsil edilecektir. Bu da belediye gelirlerinden maliyetin de üzerinde bir kesinti anlamına gelir ki, belediyeleri ekstra külfet altına sokacaktır.

Planlar yapılırken kentin tarihi dokusunu ve kent hafızasını bünyesinde taşıyan tarihi yerlerin korunması göz önünde bulundurulmalıdır. Özellikle kentin tarihi mirasını taşıyan kent merkezi ayrıca ele alınmalı, koruma altında olan bu kesim turizme kandırılmalıdır.

Öncelikle Tepebağ gibi tarihi yerleri bünyesinde bulunduran kent merkezindeki trafik karmaşası giderilmesi için, ilk etapta toplu taşıma araçlarına ait güzergahlar kent merkezine girmeyecek şekilde yeniden düzenlenmeli, bu kesimde belediyeye ait araçların ücretsiz ring seferleri ile yayalaştırma politikaları geliştirmelidir.

AKILDAN BİLE GEÇİRİLMEMELİDİR

Özellikle kentin simgesi olan tarihi Büyük Saatin bulunduğu cadde kesinlikle toplu taşıma trafiğine açılmamalı, bu düşünce akıldan bile geçirilmemelidir. Bu cadde belirli saatlerde tamamen trafikten ve park etmiş araçlardan arındırılarak yayalaştırılmalıdır.

İmar planlarında resmi kurum alanı olarak görülen ve geçtiğimiz günlerde satışı gerçekleştirilen Atatürk Caddesinde RTÜK'e ait taşınmazın ranta kurban edilerek beton yığına dönüştürülmesi kentimiz için bir kayıp olacaktır. Bu taşınmazın kentimize yakışır bir şekilde değerlendirmesi kamu yararınaadır.

TMMOB'ye bağlı Odaların Adana temsilcileri olarak, kentimiz ve kamu adına konuların takipçisi olacağımızı; kamu yararına olan düzenlemeleri destekleyeceğimizi; kamu yararına olmayan düzenlemeler için önerilerimizi sunmanın yanı sıra olumsuzlukları gidermek için gerekli girişimlerde bulunacağımızı kamuoyuna bildiririz.

TMMOB BATMAN İKK: İSTANBUL SÖZLEŞMESİ FESHEDİLEMEZ

TMMOB Batman İl Koordinasyon Kurulu, İstanbul Sözleşmesinin feshine ilişkin 31 Mart 2021 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Tam adı “Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi” olan ve kısaca “İstanbul Sözleşmesi” olarak adlandırılan sözleşme feshedilmiştir. 2012 yılında Bakanlar Kurulu kararı ile ilk imzayı atmış ülke olarak övündüğümüz bu sözleşme değişen siyasi atmosfer ve ülkenin içine girdiği ekonomik ve insani değerler çıkmazında feshedilmiştir.

İstanbul Sözleşmesi Avrupa Konseyi tarafından hazırlanan, uluslar arası hukukta şiddetin; kadın erkek eşitsizliğinin ve kadınlara karşı yapılan ayrımcılığın bir sonucu olduğunun vurgulandığı, şiddetle mücadelede bağımsız bir izleme mekanizmasına sahip ve yaptırım gücü olan ilk sözleşmedir.

İstanbul Sözleşmesi;

- Kadına yönelik şiddeti bir insan hakkı ihlali olarak tanımlar,
- Kadınlara yönelik şiddeti ortadan kaldırmayı ve kadınların insan haklarını korumayı amaçlar,
- Şiddetin temelinde toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin yattığını tespit eder,

-Kadına yönelik şiddetin ve ev içi şiddetin ortadan kaldırılması için devletlerin kapsamlı ve bütüncül politikalar geliştirilmesi gerektiğini söyler,

-Devletlerin şiddeti bitirmek için toplumsal cinsiyet eşitliğini hem yasalarda hem de toplumsal yaşamda hayata geçirmesi gerektiğini belirtir.

-Şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi olan tüm kadınları ve kız çocuklarını korur,

-İşyerinde patronun, okulda öğretmen, karakolda polisin ya da sokakta, çarşıda veya toplu taşımada erkek şiddet ve tacizinden korur.

Bizler Batman TMMOB İKK olarak İstanbul Sözleşmesi'nin feshinin yanlış bir uygulama olduğunu düşünüyoruz. Her gün kadına yönelik taciz, tecavüz ve cinayet vakalarının tırmanışa geçtiği bir dönemde İstanbul Sözleşmesi'nin feshi ülkemiz açısından ağır sonuçlar doğuracaktır.

İstanbul Sözleşmesi fesih kararından derhal dönülmeli ve sözleşme hükümlerinin yeniden uygulanması için gerekli girişimlerde bulunulmalıdır.

TMMOB AYDIN İKK: JES SORUNU, SADECE AYDIN İLİNİN SORUNU DEĞİLDİR

TMMOB Aydın İl Koordinasyon Kurulu halen hukuk mücadelesi süren yeni JES'lere karşı başta Kızılcaköy, Germencik, Buharkent ve diğer yöre halklarının sergilediği haklı tepki ve mücadelesinin destekçisi ve takipçisi olduğuna ilişkin 1 Nisan 2021 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

TMMOB, Anayasanın “Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir” ilkesi gereği, temel insan haklarından olan sağlıklı bir çevrede yaşama hakkının ihlal edilmemesi adına, yöre halkının haklı muhalefetinin yanındadır. Kurulması planlanan ve halen hukuk mücadelesi süren yeni JES'lere karşı başta Kızılcaköy, Germencik, Buharkent ve diğer yöre

halklarının sergilediği haklı tepki ve mücadelesinin destekçisi ve takipçisidir.

Aydın ili özelinde önerilerimiz; “Enerji mi, Tarım mı, daha önemlidir?” gibi gereksiz tartışmalara girmeden, koruma-kullanma dengesi içerisinde mevcut JES tesislerinin etkin bir şekilde denetlenmesi, yanlış yerde yanlış projelendirilen ya da yanlış uygulamalarla işletilen JES'lerin kapatılması, kapasite aşımı nedeniyle Aydın ilinde yeni JES yatırımlarına izin verilmemesidir.

JES sorunu, sadece Aydın ilinin sorunu değildir. Manisa, Denizli, İzmir, Çanakkale, Afyon, Van, Elazığ, Bolu dâhil birçok ilimiz kontrolsüz ve denetimsiz jeotermal

enerji yatırımları tehdidiyle karşı karşıyadır. Bu nedenle konuya bütüncül yaklaşmalı, ülke düzeyinde gerekli bilimsel ve teknik çalışmalar yürütülmeli, mevzuat yeniden değerlendirilmeli, kamu denetimi etkin bir şekilde sağlanmalıdır.

Jeotermal kaynakların aranması, kullanımı ve işletilmesine ilişkin mevzuattaki yetersizliklerin giderilmesi, mevzuatın bilimsel ve teknik gereklere uygun olarak Dünya ölçeğine çekilmesi; arama ve işletme aşamasındaki mevzuata aykırı uygulamaların denetlenmesi ve engellenmesi ile aykırılıklara devam eden mevcut işletmelerin ruhsatlarının iptal edilmesi; santrallerin çevresel etkilerinin bütüncül biçimde tespit edilerek değerlendirilmesi ve en aza indirilmesi için gerekli işlemlerin yapılması; tüm bu aşamalarda eksik olan kamu denetiminin tam anlamıyla sağlanması gerekirken; dava konusu ihale ile yeni ruhsat sahalarının devreye alınması yukarıda özetlenen tüm zararlı sonuçların katlanarak artmasına, Aydın ilindeki Dünyaca ünlü incir ve zeytin başta olmak üzere tarımsal faaliyetlerin yok olmasına, Aydın ilinin insan sağlığı açısından yaşanmaz hale gelmesine neden olacaktır.

Aydın ili sınırları içerisinde bulunan bazı sahaların ihalesinin gerçekleştirileceği duyurusu üzerine paylaştığımız bu ön değerlendirmeyi kamuoyunun dikkatine sunarak, gerek hukuksal düzeyde gerek bilimsel ve teknik düzeyde konunun takipçisi olacağımızı ifade ediyoruz.

TMMOB BALIKESİR İKK: KAZDAĞLARI ve MADRA; VAHŞİ MADENCİLİK İLE NEFES ALAMIYOR... HEMEN, ŞİMDİ, MADRA ve KAZDAĞLARI'NI KORUMA ZAMANIDIR

TMMOB Balıkesir İl Koordinasyon Kurulu 4 Nisan 2020 tarihinde "Kazdağları Ve Madra; Vahşi Madencilik İle Nefes Alamıyor... Hemen, Şimdi, Madra Ve Kazdağları'ni Koruma Zamanıdır" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

Madra ve Kazdağları Yöresi, birbirini tamamlayan önemli bir karasal ekosistemler bütünü, Türkiye'de ve Dünyada bütünlüğü korunan önemli bir orman alanı, yaban hayatı için değerli bir yaşam alanı, tarımsal üretime doğrudan ya da dolaylı katkıları yanında, olmazsa olmaz doğal su kaynaklarının bulunduğu dağlardır. Önemli doğa alanlarına, milli parklara, tarihsel, kültürel ve binlerce yıllık mitolojik değerlere, antik kentlere sahip zenginliklerinin yanında, Avrupa-Sibirya-Akdeniz bitki coğrafyalarının kesişim noktasında kalan bölge, coğrafik konumuyla çok sayıda nadir türe ev sahipliği yapmaktadır. Dünyanın ve de ülkemizin çok özel bir bölgesi, gelecek nesillere dünya mirası olarak bırakılması gereken bu bölge

titizlikle korunmalıdır. Ancak korumak bir yana, vahşi madenciliğin tehdidi altındadır.

Vahşi ve kirli madencilik ne yazık ki; Ülkemizin doğasını yok ederek talan etmektedir. Kapitalist dünyadaki maden yasaları, emperyalistlerin geri kalmış ülkelere dayattıkları, o ülkelerin dillerine tercüme ettikleri sömürge yasalarıdır. Ülkemizde son 20 yıl içerisinde mevcut Maden Yasası'nda maden şirketlerinin lehine 20'den fazla değişiklik yapılmıştır. Sağlanan imtiyazlar, teşvikler, destekler ve kolaylıklarla ülkenin her yeri ÇED gerekli değildir raporları sonucunda ruhsat alanları ile doldurulmuştur. Madra ve Kazdağları ekosistemi de bu gelişmelerden payına düşeni fazlasıyla almaktadır.

Özellikle 2000'li yılların başında metalik madenciler yani vahşi madencilik yapanlar yani bir gram altın için 4 ton suyu kirleterek yok edenler, orman katliamı yapanlar, patlatma yaparak tozunmaya neden olanlar, çevreyi kirletenler ve doğayı yok edenler, yani çoğunluğu yabancı olmak üzere "yatırımcılar" ülkemize gelmeye başlayınca, ilk tepkiler Bergama-Ovacık'tan yükselmişti. Kapitalist sömürü düzeninde ülkemizde de metalik madencilğin ilk girişimcileri yabancılar olmuştur. Bu dönemde adı geçen yerli şirketler, yabancı şirketlerin yasa gereği ülke içerisinde kurdukları taşeron şirketlerdir. Madra ve Kazdağları'ndaki altın-gümüş madenlerinde ÇED Belgesi (Çevresel Etki Değerlendirme Raporu) alma işlemleri, 2008'li yıllarda yoğunlaşsa da, halen devam etmektedir. Başlangıçta çok sayıda altın-gümüş şirketleri küçük ölçekli ÇED başvurularında bulundular. Bir çok maden arama ve taş ocaklarına "ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR" raporları izin verilmek istendi.

Ancak doğa ve çevre dostları ile birlikte TMMOB Ziraat Mühendisleri ve Mimarlar Odasının Balıkesir ile Çanakkale Şubeleri "ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR" raporlarına onlarca dava açtılar... yaşanan doğa katliamı için açılan davaların bir çoğunda yürütmeyi durdurma ve iptal kararları alınmış, daha sonra şirketler hemen bütün davalara itiraz ederek ve kapasite artışına giderek yeni ÇED'ler almaya başlamışlardır. Yargı mücadelesi sürecinde Kazdağları Kirazlı/Balaban'da bulunan maden şirketinin ruhsat süresi dolmuş, ancak

uzatma sağlanmamıştır. Yani şu an şirket, işletme alanında ekipmanları ile birlikte işgalci konumundadır. Tarım ve Orman Bakanlığı işletme alanı olarak tahrip edilen alanı rehabilite edeceğini açıklarken, Enerji Bakanlığı ve şirket yetkilileri işlemlerin sürdüğünü belirtmişlerdir. Kamu yönetimindeki belirsizlik devam etmekte olup, bir an önce konu netleştirilmeli, süre uzatma gidilmemelidir.

Söz konusu işletmenin eski ÇED Raporu'nda, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu gereği zeminden sıyrılan yüzey toprağının uygun bir yerde muhafaza edileceği, işletme süresi bittikten sonra rehabilite işlemleri sırasında bu toprağın kullanılacağı belirtilmektedir. Ancak işletme alanında ve yakın çevresinde hiçbir şekilde yüzey toprağı biriktirilmemiştir. Bu somut gerçeklikten de görüleceği gibi, ÇED raporlarında belirtilen "cek"li-"cak"lı sözlerin önemli bölümü yerine getirilmemekte, bir süre sonra şirketler yazılı taahhütlerini yerine getirmemekte, devletin ilgili kurumları denetim görevini yapmamaktadır.

Doğayı talan eden maden yasasının yürürlükten kaldırılmasına, çevreye ve insan sağlığına zarar veren ruhsatlara izin verilmemesini ve ilgili kamu yönetimlerini bu konuda görevini yapmaya davet ediyoruz.

Madra ve Kazdağları özgürdür, özgürce yaşayacaktır. Yerin üstü altından daha değerlidir.

TMMOB BURSA İKK: AFETLERİN RİSKLERİNİ AZALTMAK İSTİYORSANIZ METODOLOJİK VE CİDDİ ÇALIŞMALAR YAPIN!

TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu 8 Nisan 2021 tarihinde "Afetlerin Risklerini Azaltmak İstiyorsanız Metodolojik ve Ciddi Çalışmalar Yapın" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

Afet risklerini azaltmak için yapılan çalışmalarda ilgili Meslek Odaları'nın yer alması, katkılarının alınması, önerilerinin sorulması, risklerin azaltılması için deneyimlerinden yararlanılması çok önemlidir. Ancak birkaç gün önce Bursa AFAD tarafından düzenlenen 'İl Afet Risk Azaltma Planı' çalıştayında da görüldüğü üzere bu konu hala ciddiyetle ele alınmamaktadır. Bu nedenle TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu tarafından, bu basın açıklaması ve basın metnini hazırlama gereği oluşmuştur.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Bursa İl

Koordinasyon Kurulu tarafından yapılan açıklama şöyle:

“Öncelikle belirtmek isteriz ki, TMMOB yaşadığımız kentler ile ilgili sorunları tespit eden, hazırladığı raporlar ile çözüm önerilerini sunan, “Kentin Sakini Değil, Sahibi Olma” anlayışıyla hareket eden kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur.

Bu noktadan hareketle, Toplumun yararına bilimin gerçeklerini sunma görevimizi yerine getirmek ve toplum çıkarları ve refahı için bu sözlerimizi tarihe not düşmek istiyoruz. Ülkemizde ve yaşadığımız kentlerde son yıllarda yaşanan ve hızla sayıları şiddetleri artan afetler yaşanmaktadır. Yaşanan iklim değişikliği ve afetlerle ilgili birçok kamu kurumu çalıştaylar ve toplantılar düzenlemektedir.

İklim değişikliğinde Uyum ve Afetler birbirine etkilediğinden önlem ve uyum çalışmaları yapılmaya çalışılıyor. İklim değişikliği ile beraber aşırı hava olayları da bir yandan artmaya devam etmektedir. Burada iki temel yaklaşım bulunmaktadır.

· İklim Değişikliğine Uyum

· Afet Risk Yönetimi

Şu anda Dünya İKLİM RİSK YÖNETİMİ adı altındaki bu iki konuyu da bir arada ele almaya çalışmaktadır. Paramızın, kaynaklarımızın, enerjimizin birbirinden habersiz kurumlar tarafından boşa harcanmaması ve risklere karşı doğru önlemlerin alınabilmesi için kurumların işbirliği içinde birlikte çalışması zorunludur.

Ancak yaşadığımız deneyimler ki; bu durumun genellikle göz ardı edildiğini, RİSKLERİ azaltmak için her kurumun önerisine başvurulmadığını göstermektedir.

Bu kent ve bu gezegen hepimizin.

Yaşanan afetler, hepimizi etkiliyor.

Geçtiğimiz günlerde Bursa Valiliği AFAD tarafından “İl Afet Risk Azaltma Planı (İRAP)” çalıştayı düzenlendi. Çalıştayın içeriği ve düzenlenme amacına yönelik açıklamada; ilin afetselliğini ve afetlerin olası etkilerini ortaya koyan ve bu etkileri en aza indirebilmek için afetler olmadan yapılacak çalışmaları eylemler biçiminde gösteren, sorumluları tanımlayan bir plan çalışması ve İllerdeki kurum/kuruluş ve diğer ilgili tüm paydaşlarla üretilmesi gereken bir YOL HARİTASI olduğundan söz edilmektedir.

Ancak, tüm paydaşlarla üretilecek bir yol haritasının ortaya konacağı söylenen Çalıştay’a davet almayan bazı Meslek Odalarımız böyle bir çalıştayı sosyal medya üzerinden haberdar oldu.

Düzenlenen Risk önleme çalıştaylarında, koordinasyon eksiklikleri, kolektif çalışma anlayışında blokajlar ve metodolojik olmayan ön yaklaşımlar nedeniyle böylesi bir durumun ortaya çıktığı konusunda ciddi endişelerimiz bulunmaktadır.

Kentimiz için oldukça önemli olan böylesine ciddi bir çalışma ciddiyetsiz bir çalışma metodolojisiyle yürütülemez.!

Riski yönetelim derken, Krizi ön göremiyor ve yönetemiyorsunuz!

Bu çalışmaların amacı, her mesleğin, her katılımcı kurum ve topluluğun konusunda önemli bilgilendirmeleri yapması, yeni gelişen yaklaşımları, deneyimleri ve çözümleri sunmasıdır.

Sonuç olarak hepimiz aynı gemideyiz. Esas olan yağmur yağmazken gemiyi inşa etmektir.

Bizim en büyük problemimiz halkın, meslek odalarının, yerel dinamiklerin karar süreçlerine davet edilmeyişi, katılmayışıdır. Başka bir sözle de ifade etmek gerekirse, kurumlar meslek odalarının neden var olduğunu bilmiyorlar, farkında bile değiller. Bu işler kafamızdaki doğrulara, sadece kendi deneyimlerimize göre yapılamaz. Aksi durumda riskleri yönetemez, krizi de çözemeyiz.

Tüm kenti ilgilendiren bu kadar ciddi bir konu, ciddiyetsiz ele alınamaz!

Şehirlerimizde yaşanabilecek afet risklerini kabul edilebilir risk haline getirmek; kentin nüfus, sanayi ve konut bileşenleriyle birlikte yönetilebilir seviyeye planlanmasıyla mümkündür. Bunun için de söyleyecek sözü olan Meslek Odalarının böylesi toplantılara çağrılmayışi tarihi bir hatadır. Bu hatadan derhal dönülmelidir.

Biz, Bursa’ da bulunan Meslek Odaları olarak; bu çalıştayın pandemi koşullarına uygun şartlarımızla, Bursa Akademik Odalar Birliği(BAOB) çatısı altında tekrar Meslek Odaları temsilcileriyle yapılmasını istiyoruz. Çağrımızı ilgili kurumlara ve Kamuoyuna duyuruyoruz.”

TMMOB ADANA İKK'DAN DEPREM DAİRE BAŞKANLIĞI OLUŞTURULMASININ REDDİ ÜZERİNE AÇIKLAMA

TMMOB Adana İl Koordinasyon Kurulu 9 Nisan 2021 tarihinde Deprem Daire Başkanlığı Oluşturulmasının Reddi üzerine bir basın açıklaması yaptı.

Ülkemizin %93'ü aktif deprem kuşağı üzerinde yer almaktadır. Ülke nüfusunun %98'i, sanayi kuruluşlarının %98'i barajlarımızın %95'i deprem riski altında bulunan ülkemizde; çarpık kentleşmenin sonucu oluşan yapı stokunun ne kadar güvenliksiz olduğu çöken binalar ve istinat yapıları ile bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Deprem olmadan bile binalar yıkılmaktadır. Olası bir depremde yaşanacak tehlikenin boyutu açıktır.

Ülkemizde, yaşanan büyük ölçekli depremlerde yüz bine yakın insanımızı kaybettik, yarım milyonu aşkın konutumuz ciddi şekilde hasar gördü, yüzbinlerce vatandaşımız da yaralandı. Sonuçlarını unutamadığımız felaketleri yaşadık ama ders almadık.

Biz biliyoruz ki, aslında bir doğa olayı olan deprem, düşük standartlarda sağlıksız ve yasadışı bir yapılaşma, ranta dayalı hızlı ve düşük nitelikli kentleşme, bilimsel normlara dayalı olmayan arazi kullanım ve yer seçimi kararları, rantsal kaygılara yenik düşülmesi gibi faktörler nedeniyle afete dönüşmektedir. Doğa olayı olan depremleri önlememiz mümkün değildir ama depremlerin afete dönüşmesini engellemek bizim elimizdedir.

Bugün, ülkemizin depremsellik gerçekliğinin tüm yönleriyle daha iyi anlaşılmasına, yapı ve zemin açısından bütünlüklü bir şekilde deprem risk analizlerinin yeniden yapılmasına ve bu analiz sonuçlarıyla beslenen bir deprem risk yönetim sisteminin kurulmasına her zamankinden daha çok ihtiyaç duyulmaktadır.

Ülkemizin Büyükşehirlerinden biri olan ilimizde de geçmişte olduğu gibi gelecekte de depremler olacaktır. Ayrıca ilimizde yapı stokunun yaklaşık % 75'nin sağlıksız olduğu bilinmektedir. Bu gerçeklik karşısında deprem önlemleri konusunda sürdürülebilir, etkili ve verimli bir yönetim yapısının geliştirilmesi gerekliliğini vurgulamak isteriz.

Bu amaca hizmet etmek üzere Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığı bünyesinde, diğer birçok büyükşehir belediyelerinde olduğu gibi Deprem

Daire Başkanlığı altında bir yapılaşma oluşturulmak istemiştir. Bu yapılanma için Büyükşehir Belediyesi Meclisinde kurulan komisyona öneri gönderilmiştir.

Ne yazık ki kentimiz ve kent insanımız için hayati bir önem taşıyan bu önerinin AKP ve MHP meclis üyelerinin oylarıyla reddedildiğini basından öğrenmiş bulunuyoruz.

Birçok Büyükşehirde böyle bir yapılanma varken, kentimizde kurulmasının engellenmesini de anlamış değiliz. Evet, Büyükşehir belediye bünyesinde Etüt ve Projeler Daire Başkanlığına bağlı olarak Afet ve Risk Yönetimi Şube Müdürlüğü vardır. Ancak kentimizin koşulları göz önüne alındığında müdürlük seviyesinde bir yapılanmanın yetersiz kalacağı bir gerçektir.

Deprem Daire Başkanlığının Adana Büyükşehir belediyesi bünyesinde oluşturulmasının ilimizde, halkın can ve mal güvenliğine katkı sağlayacak daha kapsamlı çalışmalara zemin hazırlayacağını açıklar.

Önerinin komisyonda reddedilmesini bilimsel bir temele oturtmak, kentin yararına olduğunu düşünmek mümkün değildir. Adana'da yaşayanların deprem karşısında can ve mal güvenliği, siyasete kurban edilmiştir.

Siyaset üstü olan bu konuda Komisyon üyelerinden buteklife siyaset adına "takoz" olmak yerine destek olmalarını beklerdik. Ne yazık ki siyaset bilimin önüne geçmiştir.

TMMOB daima bilimin ve halkın yanında olmuştur ve olmaya devam edecektir. Bu anlayış doğrultusunda bilimin ışığında kent ve kent insanlarımız adına doğru olanı destekleyeceğimizi, yanlış olan düzenlemelere önerilerimizle karşı çıkacağımızın bilinmesini ister, Büyükşehir Belediye Başkanı tarafından önerilen Deprem Daire Başkanlığı oluşturulmasının Adana için doğru bir adım olduğunu desteklediğimizi kamuoyuna bildiririz.

Unutulmaması gereken en önemli gerçek deprem önlemleri siyaset üstüdür, siyaseti halkın yararının önüne geçirmek kabul edilemez!

TMMOB KOCAELİ İKK: HALK SAĞLIĞI VE DOĞAMIZ SÜLFİRİK ASİT ÜRETİMİNDEN DAHA DEĞERLİDİR!

TMMOB Kocaeli İl Koordinasyon Kurulu 20 Nisan 2021 tarihinde "Halk Sağlığı ve Doğamız Sülfirik Asit Üretiminden Daha Değerlidir" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

MODÜL ENERJİ YATIRIM SAN. VE TİC. A.Ş. firması tarafından Kocaeli İli, Körfez İlçesi, Yarımca (Suyulandırma) Mahallesi, Kabakoz Mevkii, Körfez Petrol Ürünleri OSB, 1002 Ada, 82 Parsel'de yapılması düşünülen "SÜLFİRİK ASİT ÜRETİM TESİSİ" ile ilgili ÇED Halkın Katılım Toplantısı 21 Nisan 2021 günü SAAT 11:00'de Körfez İlçesi, Necmettin Erbakan Kültür Merkezi Düğün Salonu'nda yapılacağı duyurulmuştur.

PANDEMİ Koşullarında Toplantı Yapılmamalı...

Covid-19 Salgınına dair restoran, nikah-düğün, toplantı, genel kurul gibi özellikle kapalı alanlarda bir araya gelişlerin engellendiği, kısmi kapanma gibi bir dizi önlemin uygulandığı bir dönemde ÇED HALKIN KATILIMI TOPLANTISININ yapılıyor olması anlaşılır ve kabul edilebilir bir durum değildir. Toplantıya halkın katılımının dolaylı yoldan (insanların kendiliğinden katılmaması ile) ya da doğrudan (Salgın önlemleri ileri sürülerek toplantı alanına girmek isteyenlere izin verilmemesi ile) engellenmesi sürecin en önemli adımının işlevsizleştirilmesi anlamına gelmektedir. Pandemi sürecindeki vaka sayılarındaki artış ve etkileri nedeniyle alınan tedbirler çerçevesinde bu toplantı yapılmamalıdır. Toplantının yapılıyor olması, "Halka Yasak, Sermayeye Serbest" demek olacaktır. Bu uygulama pandemi kurallarında açıkça çifte standart uygulandığını gözler önüne serecektir.

Bu toplantı pandemi koşullarında değil, pandeminin kontrol altına alınmasını takiben yapılmalıdır.

TMMOB'nin Kamusal Sorumluluğu...

İlgili toplantıya esas "SÜLFİRİK ASİT ÜRETİM TESİSİ" ÇED BAŞVURU DOSYASI'na dair Kamu Kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu, TMMOB Kocaeli İl Koordinasyon Kurulu olarak görüşlerimizi kamuoyuyla paylaşmamız kamusal sorumluluğumuzun gereğidir.

ÇED Başvuru Dosyası Yanlış Bilgilerle Dolu ve Eksik...

Yapılması planlanan projede, evlerin en yakın 500 metrede bulunacağından bahsedildiği halde aşağıdaki resimde görüldüğü üzere yerleşim alanları 300 metrenin altında başlamaktadır. Bu nedenle çevresel etkiler doğru bir biçimde incelenemez.

Gürültü ve Toz...

Bu mesafeye bağlı olarak yapılan gürültü hesapları da gerçeği yansıtmamaktadır.

Gürültü hesapları ile ilgili diğer bir konu, projenin inşaat aşamasında 1 kamyon, 1 yükleyici, 1 transmikser ve 1 ekskavatör kullanılacağıdır. Bu büyüklükte bir projede, bu miktarda 4 adet iş makinası/aracı kullanıyor olmanın proje süresinin dosyada belirtilen süreden çok daha fazla uzaması ya da gerçeklerle bağdaşmayan masa başı hesaplarla ÇED Dosyasının uygun hale getirilmesi anlamına gelmektedir.

ÇED Dosyasındaki İş makinaları/araçları sayısı az olduğunda, gürültünün yanı sıra toz emisyonlarının da az olacağı görülmektedir; fakat yağışsız havalarda ve özellikle yaz mevsimi ile birlikte sahada yapılacak hafriyat çalışmaları bölgede önemli bir toz emisyonu oluşturacaktır.

Firma Sülfirik Asitin ve Projenin Çevresel Etkileri ile Halk Sağlığına Etkilerini Neden Hafife Almak İstemiştir?

Raporun Ek-3.2 bölümünde, projenin ÇED Yönetmeliği EK-2'de değerlendirilmesi istendiği, bunun için 2 dilekçe verildiği görülmektedir. Bu çaplı bir projenin neden Bakanlıkça değil İl Müdürlüğünce değerlendirilmesi istenmiştir? "ÇED Gerekli Değildir" kararının alınmasının yeterli olacağı neye istinaden düşünülmüştür?

Projenin Tek Başına Etkisini Değerlendirmek Yetersizdir. Bu Değerlendirme Anlayışı Yerini Kümülatif (Toplam) Etki Değerlendirmesine Bırakmalıdır.

Yağmur, kar vs ile yeryüzüne incek olan asidik kimyasallar bilindiği gibi asit yağmuru olarak adlandırılır. Asit yağmurları toprağın asitlik miktarını arttırır ve yeraltı su kaynaklarının kimyasal dengesini bozar; akarsular, ormanlar, toprak ve üzerinde yetişen bitkiler, yeraltı suları, denizler ve göllerin kirlenmesine ve solunum yolu hastalıkları başta olmak üzere hastalıklara sebep olur.

Bu asidin yeryüzüne inmesiyle birlikte magnezyum ve kalsiyum taşınmakta ve bitkilerde de uzun süreli bir beslenme yetersizliği oluşturmaktadır.

Göllerde ve denizlerde sülfirik asitin etkisine bağlı olarak balıklar da etkilenmekte olup dolayısıyla bu balıkların tüketilmesi ile ciddi zararlar oluşabilmektedir.

Bir projenin uygulanmasında, kümülatif etkilerin değerlendirilmesi ile ilimizde bir çok proje olumsuz sonuçlanmışken, tehlike durumu bilinen bu bölgede böyle bir projeye olumlu görüş vermek oldukça sorunlu ve olası sonuçları itibariyle hesap verilemez bir durum olacaktır.

Her durumda ilimiz gibi kanser vakalarının ülke ortalamasından yüksek olduğu, kronik solunum yolu hastalıklarının yaygın olduğu ve sanayiye doymuş bir kente, üstelik böylesi parlayıcılığın-patlayıcılığın ve yangın (endüstriyel kazalar) olasılığının ve etkilerinin yüksek riskli olduğu bir bölgede SÜLFİRİK ASİT TESİSİ asla kurulmamalıdır! Kocaeli gerçeğinde, mevcut kirli duruma ayrıca bu tesisin kurulması ve işletilmesi sürecinde aşırı korozif etkisi, yeni solunum yolları ve kalp hastalarının oluşmasına ya da mevcut hastaların durumlarının kötüye gitmesine neden olacağı açık olan bu tesisin tek başına yaratacağı etki ile birlikte oluşturacağı KÜMÜLATİF ETKİ DAHA FAZLA önemsenmelidir.

Proje Yerinin Uygun Olmadığını Dosyada Bile Ele Veren İfadeler Mevcut...

Buna rağmen rapor içindeki proje yeri ve alternatifleri bölümünde, proje yerinin seçiminde “yerleşim yerlerine mesafesi nedeniyle tercih edilmiş olup, alanının yer alternatifi bulunmamaktadır” gibi son derece kopyala/yapıştır olduğu belli olan bir ifade ile buranın en uygun alan olduğunu ortaya koymak, açık bir aymazlık ya da iş bilmezlik ürünüdür. “Yerleşim yerlerine mesafesi nedeniyle tercih edilmiş olması...” ifadesine karşılık gelen mesafenin en az 500 metre olmadığı, bu mesafenin 300 m altında olduğu gerçeği göz önüne alındığında kamu otoritelerini ve halkı yanlış bilgilendirilerek, yanılttığı herkesçe anlaşılabilir. Yine “...alanının yer alternatifi bulunmamaktadır” ifadesi ehven-i şer/zorunluluk durumunu ortaya açıkça koymaktadır. Kısaca, “Tek alan var ve uysa da uymasa da bu tesisi oraya yapacağız” düşüncesine göre bir ÇED Başvurusu Dosyası oluşturulduğu görülmektedir.

Bomba Tarlasına Sülfirik Asit Tesisi...

Proje Yeri, bilindiği üzere Rafineri, Akaryakıt ve LPG Depolama ve Dolum Tesislerinin bulunduğu, adeta bomba tarlalarının içinde yer almaktadır. Bu alanda, Tesislere ait birçoğu Basınçlı Kap olan Depolama Tanklarının yanı sıra, yer altında adeta karınca yuvası gibi LPG ve akaryakıt boru tesisatları mevcutken üzerine Sülfirik Asit Tesisinin yapılacak olması tüyler

ürperticidir. 28 Temmuz 2002 tarihinde bir Lpg Dolum ve Depolama Tesisinde patlayan LPG Depolama Tankı sebebiyle yaşanan ölüm ve yaralanmalar unutulmamalıdır. Hatırlanacağı üzere o günlerde mevcuttaki tesislerin kaldırılması dahi konuşulmuşken bugün üzerine Sülfirik Asit Tesisinin yapılması çevrede bulunan insanlar başta olmak üzere Körfez İlçesi ve hatta Kocaeli ilinin geniş bir kesiminin can ve mal güvenliğini doğrudan ya da dolaylı etkileyebilecektir.

Olası Depremin Etkileri...

17 Ağustos 1999 Büyük Marmara Depremindeki ölüm ve yıkımların 4-5 gün süreliğine de olsa adeta önüne geçen, Türkiye ve Dünya medyasında çok önemli yer edinen, Körfez İlçesi halkının Depremden önce kaçtığı TÜPRAŞ Yangını anlaşılan unutulmuş olacak ki, olası İstanbul Depremi ya da başka bir depremde yeni ölümlerin ve önemli çevre felaketlerinin yeni bir sebebi de düşünülen SÜLFİRİK ASİT TESİSİ olabilecektir.

Trafik Yükünün ve çevre kirliliğinin iyice artması...

Yeni bir tesisin araç trafiğinin yoğun olduğu Körfez ilçesi ve ilimiz için fazladan trafik yükü oluşturacağını ve hidrokarbon, karbon monoksit, azot oksitler ve partiküllerden oluşan araç egzoz emisyonunu arttıracığını dolayısıyla gürültü, toz ve hava kirliliğine kısacası çevre kirliliğinde artışa neden olacağı su götürmez bir gerçektir.

Artık Tüm Projeler İçin SAĞLIK ETKİ DEĞERLENDİRMESİ De Yapılmalıdır...

Yatırımlarda Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) süreçlerinin tek başına yeterli olmadığı, her çevresel etkinin aslında tüm canlı sistemine etki edeceği gerçeğinden hareketle SED adını verebileceğimiz “Sağlık Etki Değerlendirme” süreçlerinin de raporlandırılarak ilgili kurumların ve etkileyeceği kesimlerin görüşlerine sunulması, “canlı yaşamına saygı”nın bir zorunluluğudur. Sermayenin kar hirsından önce, insan ve diğer canlıların yaşamlarının savunulmasına dair yasal düzenlemelerin yapılması öncelikli talebimizdir.

Araç emisyonları ve sanayi tesislerinin neden olduğu hava kirliliği ve ölümler açısından ülkenin en şanssız kenti olan Kocaeli’de artık bu türden sanayii tesisi yapmak bu kentin insanına, hayvanına, bitkisine, denizlerine, derelerine, dağlarına, ormanlarına vs. ihanettir.

Bu özet görüşlerimizle diyoruz ki;

Sülfirik Asit Üretim Tesisi Projesi İnsan Sağlığına Ve Doğaya Zararlıdır.

TMMOB ANTALYA İKK'DAN BALBEY UYGULAMA PROJESİNE İLİŞKİN GÖRÜŞ

TMMOB Antalya İl Koordinasyon Kurulu Balbey Mahallesi Kentsel sit alanı ile Etkileme Geçiş Alanı Koruma Amaçlı İmar Planı Uygulama Süreci Ve Etkileme Geçiş Alanında I.Etap Kentsel Tasarım ve uygulama projesi hakkında görüşlerini 21 Nisan 2021 tarihinde açıkladı.

TMMOB GAZİANTEP İKK: KENT ORMANI OLUŞTURULMASI YÖNÜNDE HAREKETE GEÇMEYE DAVET EDİYORUZ

TMMOB Gaziantep İl Koordinasyon Kurulu 22 Nisan 2021 tarihinde Gaziantep Büyükşehir Belediyesi tarafından askıya çıkarılan, hali hazırda 5 Zırlı Tugay Komutanlığı'nın bulunduğu arazide yapılması düşünülen imar değişikliği ile ilgili kaygılarına ilişkin bir basın açıklaması yaptı.

Geçtiğimiz günlerde Gaziantep Büyükşehir Belediyesi tarafından askıya çıkarılan, hali hazırda 5 Zırlı Tugay Komutanlığı'nın bulunduğu arazide yapılması düşünülen imar değişikliği ile ilgili Meslek Odaları olarak kaygılıyız.

Askeri birliğin hızlı yapılaşma sonucu şehrin ortasında kalması dolayısıyla şehrin dışındaki bir bölgeye taşınması makul bir düşüncedir. Konum olarak bakıldığında, söz konusu bölge kentimizin az sayıdaki yeşil alanlarından biri olan Dülükbaba ormanının hemen yanında bulunmaktadır. Medeniyetler Şehri Projesi olarak isimlendirilen proje çerçevesinde askıya çıkarılan imar planıyla bölge yapılaşmaya açılmaktadır. İlk etapta kısıtlı bir yapılaşma ön görülse de ülkenin değişik yerlerindeki askeri kışlaların şehir dışına taşınma örneklerinde gördüklerimiz, projenin nasıl devam edeceği konusunda bir fikir vermekte ve bizleri endişelendirmektedir. Şehir merkezine yakınlığı, yeşile alana komşu olması nedeniyle oldukça kıymetli olan bu geniş arazinin hızla betonlaşmasının önü alınamayacaktır.

Alınan bu karar sadece askeri kışlanın arazisinde betonlaşmaya yol açmayacak hemen yanındaki Dülükbaba Ormanının geleceğini de tehlikeye atacaktır. Ülkemizdeki benzer acı örneklerden biliyoruz ki ormanın hemen yanında başlayan yapılaşmalar zamanla ormana doğru genişleyip ormanı yok olma noktasına getirmektedir. Dülükbaba Ormanı tamamı insan eliyle dikilmiş ağaçlardan oluşan, bin bir emek ve zahmet ile bu günlere gelen şehrin en önemli ve sembol doğal değerlerinden biridir. Kent halkının az

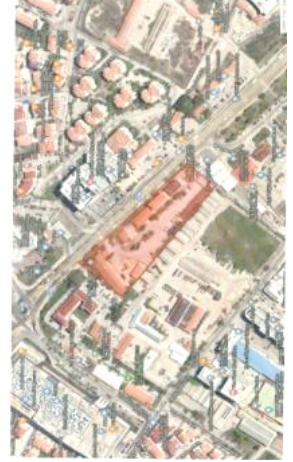
da olsa doğa ile kucaklaşma fırsatı bulunduğu bu ormanın korunarak yaşatılması başta idareciler olmak üzere bütün kent halkı olarak hepimiz için bir görevdir.

Şehrimiz, askeri kışlanın taşınması kararı ile birlikte tarihi bir yol ayrımına da gelmiş bulunmaktadır; ya bu bölge şehrin geri kalanı gibi betona gömülerek yeni rant projelerine kurban verilecek ya da Dülükbaba Ormanı ile birleştirilerek kent halkının doğa ile kucaklaşabileceği, nefes alabileceği bir Kent Ormanına dönüşmesi sağlanacaktır. Her iki karar da altında imzası olan yöneticilerin tarihe geçmesine neden olacaktır.

İlana çıkan rant odaklı imar planı değişikliği ile birlikte girilen yanlış yoldan bir an önce dönülerek gelecek nesillere daha yeşil bir Gaziantep bırakabilmek adına bölge tamamen yeşil alana dönüştürülmelidir. Mevcut 5 Zırlı Tugay Komutanlığı'nın konuşlu olduğu arazi şu anki haliyle her ne kadar tam olarak yeşil alan özelliğinde olmasa da kent halkının da katılımı ile hızlı bir şekilde ağaçlandırılarak Dülükbaba Ormanı ile birleştirilmesi mümkündür. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'ni askıya çıkarılan imar planından bir an önce vazgeçmeye ve söz konusu arazide şehrimizin ihtiyacı olan büyük bir Kent Ormanı oluşturulması yönünde harekete geçmeye davet ediyoruz.

TMMOB EDİRNE İKK: DEĞİŞİKLİK KAMU YARARI TAŞIMİYOR

TMMOB Edirne İl Koordinasyon Kurulu ve Edirne Kent Konseyi Edirne'de DSİ Bölge Müdürlüğü yanında bulunan İl Özel İdaresi'ne ait 13 bin metrekaarelik alanın, çevre düzeni planında yapılan değişikliklerle turizm ve ticaret alanı yapılmak istenmesi üzerine 22 Nisan 2021 tarihinde konuya ilişkin bir basın açıklaması yaptı.

Edirne'de, mülkiyeti İl Özel İdaresine ait, DSİ yanında bulunan 13 bin metrekaarelik alan Çevre Düzeni Planı (ÇDP)'nda yapılan değişikliklerle Ticaret ve Turizm amaçlı imar planı yapılmak için Kentsel Meskun (Yerleşik) Alan olarak düzenlendi. Söz konusu plan değişikliğinin Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nde askıya çıkmasının ardından TMMOB Edirne İl Koordinasyon Kurulu ve Edirne Kent Konseyi üyeleri değişikliğe itiraz etmek için Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'ne gitti. Konuyla ilgili dilekçelerini müdürlüğe teslim eden grubun basın açıklaması yapmasına izin verilmedi.

Açıklama yazılı olarak gerçekleştirildi. Açıklamada;

"Mülkiyeti Edirne İl Özel İdaresine ait; DSİ Bölge Müdürlüğü yanında bulunan yaklaşık 13.000 m2 lik arazi ile ilgili Çevre Düzeni Planında yapılan değişiklik 26.03.2021 tarihinde askıya çıkmıştır. Mevcut imar planında "Resmi Kurum Alanı" ve Edirne İli 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı (ÇDP)'nda "Kentsel Donatı Alanı" olarak gösterilen alan; yapılan değişikliklerle Ticaret+Turizm amaçlı imar planı yapılmak için Kentsel Meskun (Yerleşik) Alan olarak düzenlenmiştir. Öncelikle, PARSEL BAZINDA YAPILAN plan değişikliği; rant sağlamaya yönelik bir uygulamadır. Ayrıca; söz konusu plan değişikliği kamu yararı taşımamakla beraber, Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı olduğu gibi, yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine de aykırıdır.

Söz konusu parselde Ticaret+Turizm kararı getirilerek Emsal 3 e çıkarılmak istenmekte ve parsel bazında

rant sağlanmasına yönelik bir uygulamadır. Mevcut haliyle Erasta AVM nin inşa edilmesi sonucu avm nin açık olduğu dönemlerdeki trafik yoğunluğu ve yaşana aksaklıklar halen giderilmemiş iken; çok yakınına inşa edilecek bir ticaret ve turizm yapısı sonrasında trafik yükünün inanılmaz boyutlara geleceği kaçınılmaz bir gerçektir. Söz konusu plan değişikliği yürürlükte olan İmar Kanunu ve Mekansal Plan Yapım Yönetmeliğine aykırı olmakla beraber, söz konusu parselin ticaret ve turizm fonksiyonuna çevrilmesi kente karşı işlenen bir suç niteliğindedir.

Plan açıklama raporuna bakılırsa "Anılan parselin Edirne İl Özel İdaresi mülkiyetinde ve toplamda yaklaşık 1,3 hektar büyüklüğünde olduğu, ayrıca yakın zamana kadar tamirhane, bakım ikmal tesisi ve iş makinelerinin çalışma sahası olarak kullanıldığı, ancak kullanım şekli nedeniyle trafiği tehlikeye düşüren vakalar yaşandığından bahse konu kullanımların kent dışına taşınmasının daha uygun olacağı değerlendirildiğinin bildirildiği" ifadesi gerekçe gösterilmiştir. Söz konusu arazi sadece şehrin ana arteri olan Talatpaşa Asfaltına cephelidir. Ve şu anda kamu kurumu olarak kullanılmaktadır. Arazinin Turizm+Ticaret fonksiyonuna dönüştürülmesi sonucunda, trafik yoğunluğunun şu andaki yoğunluktan kat be kat fazla olacağı aşikar olup, plan açıklama raporu ile uygulama kendi içinde çelişkilidir. Bu nedenler ve daha bir çok nedenden ötürü kentte yaşayan kentliler ve sivil toplum örgütleri olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İl Müdürlüğü'ne itirazlarımızı yaptık.Yetkili kurumlardan talebimiz; askıda bulunan plan değişikliğine itirazımızın kabul edilmesi ve plan değişikliğinin iptal edilmesidir" denildi.

TMMOB MARDİN İKK: MARDİN KENTİ İMAR RANTINA KURBAN EDİLMİŞTİR

TMMOB Mardin İl Koordinasyon Kurulu 28 Nisan 2021 tarihinde “Mardin kenti imar rantına kurban edilmiştir” başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

Kentler; toplumsal, siyasal, yönetsel ve ekonomik alanların bütün yurttaşlar için var olduğu yaşam alanlarıdır. Bundan kaynaklı kentte yaşayan insanların sadece kente değil, aynı zamanda kent içinde de hakları vardır.

Yerel yönetimler, kentte yer alan temel aktörlerden biri olmakla beraber kente dair karar alma mekanizmasının kontrolünün merkezi iktidardan kent sakinlerine kaydırarak oluşumdur. Belediyeler yerelin seçmenleri tarafından seçildiğinden kaynaklı karar alma mekanizması ve yapılan çalışmalar şeffaf ve kamuya açık bir şekilde olmalıdır. Son süreçlerde anti-demokratik yollarla atanan kayyum süreçlerinde ise bu durum olağan bir hal almış, şeffaf, katılımcı ve yurttaş odaklı bir yerel yönetim sistemini olanaksız hale getirmiştir.

Ülkemizde genel anlamdan kent mekânlarının neo-liberal politikalarla yeniden yapılandırılması, kentlerimizi sermayenin rant alanlarına dönüştürmüştür. Yerel yönetimin birimi belediyelerin rant odaklı uygulamaları ve kararları ile kentler talan edilmekte, kamu yararını esas almayan uygulamalarla hem kamu zarara uğratılmakta hem de kente karşı suç işlenmektedir. Makro düzeyde yaşanan kentsel rant politikalarından Mardin de etkilenmiştir. Mardin kenti imar rantına kurban edilmiş, iktidar ortağı yerel sermayeler eliyle yapılan uygulamalar sonucunda mühendislik ve mimarlık hizmetinden yoksun yaklaşımlarla can güvenliğini de riske edecek sağlıksız bir kent oluşmaktadır. Yerel yönetimler öncülüğünde yanlış planlama ve uygulamalar çevre kirliliği, hava kirliliği, otopark sorunu, yeşil alanların yetersizliği, temiz suya erişim, barınma sorunu, altyapı sorunu vb. sorunları açığa çıkarmıştır. Böylece merkezi iktidar ve yerel yönetimler eliyle kente karşı işlenen suçlar kent hakkını da ortadan kaldırmıştır.

Meslek odaları olarak her zaman kentin dinamikleri ve yurttaşları tarafından bize iletilen konulara ilgisiz kalmamış ve gerekli çalışmalar yapılmıştır. Bizler topluma ve kente karşı sorumlu meslek örgütleri olarak bu tür kent suçlarına karşı gerekli refleksi göstermek zorundayız. Anayasal bir kuruluş olan TMMOB ve meslek örgütleri talana karşı kentimizi koruyacaktır.

Yeşilli’de devam eden kentsel dönüşüm, Saraçoğlu Mahallesinde planlanan kentsel dönüşüm, Nusaybin’deki kentsel dönüşüm ve sonrasında açığa çıkan toplumsal

sorunlar, kentin ihtiyacı yerine rantı esas alan kentsel planlamalar vb. birçok uygulama yerelde yaşanan kent hakkını ortadan kaldıran kente karşı işlenen somut, pratik suçlardan sadece birkaç tanesidir.

Son dönemlerde bazı belediyelerin kontrolünde yapılan inşaatlarda, imar planına, ilgili yasa ve yönetmeliklere aykırı birçok uygulamanın yapıldığı ve buna göre yapı ruhsatlarının düzenlendiği iddiaları tarafımıza iletilmiştir.

Bu İddialarda; uygulama imar planında belirlenen emsallere oranlarına ve kat sayılarına uyulmadığı, fazladan inşaat alanlarının yapıldığı, bina oturma alanlarının büyütüldüğü, yapı yaklaşma sınırlarına ve plan notlarına uyulmadığı dillendirilmektedir. Bu çok ciddi iddialara karşı incelemelerimiz devam etmektedir, süreç içerisinde kamuoyu bilgilendirilecektir. İddiaların gerçek olarak tespit edilmesi durumunda sessiz kalmayacağımız, teşhir edeceğimiz ve hukuki süreçleri başlatacağımız bilinmelidir.

Yineliyoruz İmar rantı, kente karşı işlenen bir suçtur. İmar rantı beraberinde birçok fiziksel ve toplumsal sorunu da getirmektedir, Bu tür uygulamalar kentlerde telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğurmaktadır. Kentin kimiksizleştirilmesine dönük uygulamalarda direkt veya dolaylı bir şekilde yer alan ve sorumluluğu bulunan kurumlara ve kişilere çağırımızdır: Bu kent bizimdir ve sahipsiz değildir!

Bizler TMMOB Mardin İl Koordinasyon Kurulu ile Meslek odaları olarak bu sürecin takipçisi olacağımızı ve gerekli hukuki süreçleri başlatacağımızı kamuoyuna tekrar deklare ediyoruz.

MESLEK ODALARI SUSMADI, SUSMAYACAK VE KENTLERİMİZİ KORUYACAKTIR!

TMMOB BÜYÜK MENDERES HAVZASINDA JES GERÇEĞİ RAPORU YAYIMLANDI

TMMOB tarafından, Aydın İl Koordinasyon Kurulu'nun ve yöre halkının talebi üzerine Birliğimizce konunun uzmanlarından oluşturulan Teknik Heyet'in Aydın'a intikal ederek yerinde gerçekleştirdiği incelemeler ve araştırmalar sonucu hazırladığı "TMMOB Büyük Menderes Havzasında Jeotermal Enerji Santralleri Gerçeği ve Aydın İlinde Kurulu JES'lerin Çevresel Etkileri" başlıklı rapor 4 Mart 2021 tarihinde yayınlandı.

Konunun uzmanlarından oluşturulan TMMOB Teknik Heyeti bu raporda; yoğun olarak Aydın'da ve Büyük Menderes Havzası'nda kurulan JES'lerin çevresel etkilerini sağlık, tarım, planlama, enerji ve ekonomik boyutlarda ele almakta ve etraflıca tartışmaya açmaktadır.

İşletmeye alınmış jeotermal elektrik santrallerinin üçte ikisini; yatırım, ön lisans ve planlama aşamasındaki

santrallerin proje stokunun dörtte birini sınırları içinde bulunduran Aydın ilinde yaşanan çevresel tahribata yükselen itirazın haklılığı, rapor tarafından bir kez daha tespit edilerek kamuoyuna sunulmaktadır.

Santrallerin plansızlığı, işletme sorunları, santral atıklarının tasfiyesi konuları, bunların çevresel etkileri tüm açıklığı ile raporda yer almaktadır. Tüm bunlar ve Büyük Menderes Havzası'nda büyük bir hızla ilerleyen JES çalışmaları göz önüne alındığında raporda sunulan çözüm ve öneriler; ülkemizin ortak zenginliği olan jeotermal enerjiye yaklaşımın yeniden ele alınması gerekliliğini gözler önüne sermektedir.

Dileriz ki bu rapor; jeotermal enerji kaynaklarının en doğru, sürdürülebilir ve çevreye en uygun düzeyde kullanımı için tüm ilgili resmi kurumlara bir yol haritası olarak katkı sunar.

